

๗๘๐.๙๕๙๓
๖.๓๙๙๓
ร.๓

การวิเคราะห์การเรียงเรียงเสียงประสานเพลงทยอยนอก สำหรับวงโยธวาทิต
โดยสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต

๔๒ พ.ศ. ๒๕๔๐

ปริญญานิพนธ์
ของ
วัฒนา ศรีสมบัติ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกมานุษยวิทยามหัตถวิทยา

มีนาคม ๒๕๔๐

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๖๓๖๗๗

๕ ๓๕๑๖๕

การวิเคราะห์การเรียบเรียงเสียงประสานเพลงทยอยนอก สำหรับวงโยธวาทิต
โดยสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต

บทคัดย่อ
ของ
วัฒนา ศรีสมบัติ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกมานุษยวิทยามหาวิทยาลัย
มีนาคม 2540

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์การเรียบเรียงเสียงประสานเพลงทยอยนอกสำหรับวงโยธวาทิต โดยสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต จุดมุ่งหมายของการวิจัยในครั้งนี้เพื่อต้องการจะทราบถึง เทคนิคการเรียบเรียงเสียงประสานเพลงทยอยนอกที่เป็นบทเพลงไทยเดิม ให้แก่วงโยธวาทิต โดยใช้องค์ประกอบทางดนตรีไทย และดนตรีสากล มาช่วยในการวิจัยในครั้งนี้เพื่อให้เหมาะสมกับบทเพลงไทย หัวข้อในด้าน องค์ประกอบทางดนตรี ที่ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตที่จะศึกษา คือ โครงสร้างของทำนอง การแปร ทำนองของเครื่องดนตรี การย้ายบันไดเสียง การประสานเสียง และการเรียบเรียงเสียงให้กับ เครื่องดนตรีต่างๆ บทเพลงทยอยนอกที่นำมาใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาในครั้งนี้มีทั้งหมด 14 แนว โน้ตทุกแนวนำมาบันทึกลงในสกอซึ่งแนวทำนองของเครื่องดนตรีทุกเครื่องนำมาเปลี่ยนให้อยู่ใน บันไดเสียงเดียวกัน ในการวิเคราะห์ในครั้งนี้จะอ้างอิงตามหลักการดนตรีของ พระเจนดุริยางค์ แมนรัตน์ ศรีกรานนท์ มานพ วิสุทธิแพทย์ David Morton William Lovelock และ Bruce - Benward

ผลของการศึกษาวิเคราะห์ สรุปได้ดังนี้

1. โครงสร้างของทำนอง ในการเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับวงโยธวาทิตโครงสร้างของทำนองหลักใช้ระบบเสียง 5 เสียงหรือ Pentatonic Scale และในบางท่อนยังมีการใช้ทั้ง 7 เสียงที่เรียกว่า Diatonic Scale

2. ทำนองแปร ในแนวของเครื่องดนตรีที่มีแนวทำนองเก็บมีการใช้ Chromatic Passing - Note และ Broken Chord ในกลุ่มของเครื่องเป่าลมไม้ และในกลุ่มเครื่องกระทบทองเหลือง

การใช้โน้ตนอกประสาน (non - chord tone) ในการสร้างทำนองแปร ใช้โน้ตนอกประสาน ทั้ง 4 แบบคือ

1. Passing Note
2. Skipping Passing Note
3. Auxiliary Note
4. Changing Note

3. การย้ายบันไดเสียง มีการย้ายบันไดเสียงในแต่ละท่อนซึ่งจะใช้แบบ Common Chord-Modulation

4. การประสานเสียง เป็นเสียงที่เกิดจากการเบี่ยงเบนของทำนองหลักและทำนองแปร ซึ่งจะเกิดโน้ต คู่3 คู่4 คู่5 ในบางประโยคยังเกิดเสียงประสานที่อยู่ในรูปแบบของคอร์ด และ

ยังพบว่าในจังหวัดตากและจังหวัดตากเสียงในกลุ่มของโครงสร้างบันไดเสียงเพนทาโทนิคเมื่อมีการเลื่อนเสียงหนึ่งออกหรือตัดทอนออก สามารถเกิดเสียงประสานได้

5. การเรียบเรียงเสียงให้เครื่องดนตรีต่างๆ ในวงโยธวาทิต จะมีลักษณะคล้ายกับการใช้แนวดำเนินทำนองของดนตรีไทย คือให้กลุ่มเครื่องเป่าลมไม้ที่มีเสียงสูงบรรเลงแนวเก็บแบบทางระนาดเอก และให้กลุ่มเครื่องตีทองเหลืองที่มีแนวเสียงต่ำบรรเลงเป็นทำนองหลักเหมือนทางของฆ้องวงใหญ่ แต่จะมีความแตกต่างระหว่างทำนองแปร เพราะเครื่องดนตรีสากลใน วงโยธวาทิตมีหลายชนิดย่อมจะมีหลายทำนองแปร

AN ANALYSIS OF TA-YOY NOK ARRANGED FOR MILITARY BAND BY PRINCE BORIPAT

AN ABSTRACT

BY

WATTANA SRISOMBAT

Presented in partial fulfillment of the requirements for the

Master of Arts degree in Ethnomusicology

at Srinakharinwirot University

March, 1997

This research is an analysis of the composition of the TA - YOY NOK song for the Military Band by Prince Boriphat. It is aimed to know the technique of “how to composed the TA-YOY NOK song for Military Band”, and used the basic composition of Thai Music and Western Music to see the suitable in this research. The topic for study in this research are the structure of melody, improvisation, modulation, harmony and the orchestration. Fourteen parts are studied and all parts are made in the score and arrangement in the same key. This analysis will be based on the musical principles of Phra Jenduriyang, Manrat Srikrant, Manop - Wisuttipat, David Morton, William Lovelock and Bruce Benward.

The analysis result can be summarized as follows:

1. The structure of melody, from the composition for the Military Band used five notes or pentatonic scale and some movements used seven notes or diatonic scale.
2. The improvisation of Woodwind and Brasswind Instruments used chromatic passing note and broken chord, and there are four kinds of non chord tone for improvisation are
 - 2.1 Passing note
 - 2.2 Skipping passing note
 - 2.3 Auxiliary note
 - 2.4 Changing note
3. In each movements are used the common chord modulation.
4. There are third, fourth and fifth intervals from the change or move or modulation of the basic melody and improvisation, and some phrase appeared chord harmony, in the down and up beats if it change or move or drop some note in pentatonic scale, it can find the harmony.
5. The orchestration for the Military Band is similar to the Thai orchestra composition such as the high pitch of Woodwind Instruments played the melody as Ranard Ak, and the low pitch of Brasswind Instruments usually played the basic melody similar to Gong Wong Yai. But there are different concepts in the improvisation because there many kinds of Western Instruments and most of them can be improvised.

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
วิชาเอกมานุษยวิทยาวาทวิทยา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน

(รศ.มานพ วิสุทธิแพทย์)

.....กรรมการ

(ดร.สมศักดิ์ เกตุแก่นจันทร์)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

(รศ.มานพ วิสุทธิแพทย์)

.....กรรมการ

(ดร.สมศักดิ์ เกตุแก่นจันทร์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผศ.อนรรฆ จรรย์ยานนท์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกมานุษยวิทยาวาทวิทยา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริบุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2540

คำนำ

ผลงานการเรียบเรียงเสียงประสาน โดยสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ที่ได้ทรงนำเพลงไทยมาเรียบเรียงเสียงประสานแบบตะวันตก ทำให้บทเพลงไทยเป็นที่นิยมแพร่หลายมากขึ้นโดยไม่ทำให้ความไพเราะของทำนองเพลงไทย ซึ่งบรรพบุรุษของเราได้ประพันธ์ขึ้นได้ลดน้อยลงไปเลย ทั้งยังเป็นการเพิ่มสีสันของบทเพลงให้มีความไพเราะในอีกรูปแบบหนึ่ง เพื่อให้สอดคล้องกับสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงขึ้น

ผู้วิจัยซึ่งมีความสนใจในรูปแบบการบรรเลงของวงโยธวาทิตเป็นพื้นฐานอยู่แล้วจึงได้นำบทเพลงทยอยนอก ซึ่งถือว่าเป็นเพลงที่เป็นแม่บทของเพลงลูกล้อ - ลูกชด ที่มีความไพเราะและได้แทรกลูกเล่นไว้อย่างพิสดาร ที่เป็นสมบัติอันล้ำค่าทางสังคมวัฒนธรรมดนตรีของชาวไทย และนำผลของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้มาเผยแพร่แก่ผู้ที่มีความสนใจในงานประเภทเดียวกัน เพื่อเป็นการอนุรักษ์ผลงานชิ้นสำคัญให้คงอยู่ต่อไป

ผู้วิจัยหวังว่าปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ คงจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจได้ไม่มากนักน้อย

วัฒนา ศรีสมบัติ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ลงได้ ก็เพราะได้รับการร่วมแรงใจจากบุคคลหลายฝ่ายที่คอยให้ความช่วยเหลือ และคอยให้กำลังใจจึงทำให้ผลงานชิ้นนี้สำเร็จได้

ขอขอบพระคุณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรที่ได้มอบทุนสนับสนุนในการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ มานพ วิสุทธิแพทย์ และดร.สมศักดิ์ เกตุแก่นจันทร์ ที่ให้คำแนะนำและให้คำปรึกษา จนทำให้งานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณ เรือตรีชูศักดิ์ สิ้นสวัสดิ์ รน. ที่ได้กรุณาเอื้อเฟื้อโน้ตเพลงทยอยนอก มาเป็นข้อมูลในการศึกษาวิเคราะห์ครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์อดุลย์ วงศ์แก้ว ที่ให้ความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ในการพิมพ์โน้ตเพลง และการทำปริญญานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์พัฒน บัวทอง ที่ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับความรู้ทางดนตรีไทย

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณ บุคคลในครอบครัวของข้าพเจ้า ซึ่งเป็นผู้ที่ทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจที่จะต่อสู้กับปัญหาในทุกด้าน จนสามารถฟันฝ่าอุปสรรคทั้งหลายลงไปได้

วัฒนา ศรีสมบัติ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
บทบาทของแตร กับ พิธีกรรม.....	7
ประวัติแตรฝรั่งตะวันตกในประเทศไทย.....	10
ลักษณะของวงโยธวาทิตที่บรรเลงเพลงไทย.....	13
พระประวัติและผลงานเพลงของทูลกระหม่อมบริพัตรฯ.....	16
ประวัติ	
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	21
สมมุติฐานในการวิจัย.....	22
ความสำคัญของการวิจัย.....	22
ขอบเขตของการวิจัย.....	23
ข้อดกลงเบื้องต้น.....	24
นิยามศัพท์.....	24
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	27
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	28
เอกสารการวิจัย.....	28
ตำราทางวิชาการ.....	29
เอกสารทางวิชาการ.....	31
3 ความรู้เรื่ององค์ประกอบทางดนตรี.....	32
ทำนองหลัก.....	32
ทำนองแปร.....	34
โน้ตนอกประสาน.....	35
การย้ายบันไดเสียง.....	40

บทที่	หน้า
การเคลื่อนของทำนองเพลง.....	49
การประสานเสียง.....	50
การเรียบเรียงเสียงให้กับเครื่องดนตรี.....	51
 4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	 53
โครงสร้างทำนอง.....	49
การใช้โน้ตจากบันไดเสียงโครมาติก.....	54
การใช้โน้ตจากโครงสร้างโปรเคนคอร์ด.....	56
การใช้โน้ตนอกประสาน.....	58
โน้ตจากบันไดเสียงไดอาโทนิค.....	66
การแปรทำนองจากลูกโยน.....	68
การย้ายบันไดเสียง.....	73
การประสานเสียง.....	76
การเรียบเรียงเสียงให้กับเครื่องดนตรี.....	78
ผังแสดงความสัมพันธ์และหน้าที่ของเครื่องดนตรี.....	79
 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	 81
สรุปผลจากการศึกษาค้นคว้า.....	78
อภิปรายผล.....	83
ข้อเสนอแนะ.....	83
 บรรณานุกรม.....	 85
 ภาคผนวก.....	 89
ภาคผนวก ก โน้ตเพลงทยอยนอกที่ใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล	
ภาคผนวก ข ภาพสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์	
กรมพระนครสวรรค์วรพินิต	

บทที่

หน้า

ประวัติย่อของผู้วิจัย.....92

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ชนชาติไทยเป็นชาติที่มีศิลปวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติที่สั่งสมมาช้านาน อาณาจักรสุโขทัยประมาณระหว่างพ.ศ.1762ถึงพ.ศ.1893 เป็นอาณาจักรของคนไทยแห่งแรกที่มีหลักฐานปรากฏในหลักศิลาจารึกแน่นชัด และมีความเจริญในด้านต่างๆหลายสาขา เช่น การเมือง การปกครอง สังคม เศรษฐกิจ ประเพณี วัฒนธรรม และดนตรี โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเจริญของดนตรีไทยนั้น มีปรากฏอยู่ในศิลาจารึกหลักที่ 1 ของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชด้านที่ 2 บรรทัดที่ 18-20 ความว่า

“...ดั่งดกลอยด้วยเสียงพาดเสียงพิน เสียงเลื้อนเสียงขับใครจักมักเหล่านเหล่าน ใครจักมักหัวหัว ใครจักมักเลื้อนเลื้อน...” (ธนิต อยู่โพธิ์. 2523 : 115)

ในสมัยสุโขทัยมีเครื่องดนตรีใช้กันอยู่หลายชนิดแล้วในราวสมัย พระมหาธรรมราชาที่ 1 (พ.ศ.1911-1917) จากข้อความในจารึกวัดพระยืน

“...ตีพาทย์ดั่งพิน ช้องกลองปี่สรไน พิณเนญชัย ทะเทียด กานหล แตรสังข์มานังสดาล มรทงค์ ดงเดือด เสียงเลศเสียงก้อง อีกทั้งคนโห่ฮือดาสะท้านทั้งนครหรินุญชัย...” (ปัญญา รุ่งเรือง. 2525 : 30)

ตีพาทย์ คือบรรเลงพาทย์ คำว่าพาทย์ หรือวาทย์หมายถึง เครื่องดนตรีประเภทเครื่องตี และเครื่องเป่าประกอบกัน

ดั่งพิน คือดัดพินให้มีเสียงดัง พินหมายถึงเครื่องดนตรีที่บรรเลงด้วยวิธีดีด มีหลักฐานเชื่อกันว่าการบรรเลงพินที่มีมาแต่สุโขทัยนั้นคือ พินเพี้ยะ หรือพินน้ำเต้า

ฆ้อง คือเครื่องดีที่ทำได้ด้วยโลหะ

กลอง กลองที่ใช้ในสมัยนั้นมีหลายประเภทเช่นทับ(ตะโพน) บัณเฑาะว์ กลองทัด กลองตุ๊ก กลองดิ่ง กลองแอว

สรไน คือปี่ไฉน

พิณเนญชัย คือปี่ที่ทำจากเขาสัตว์

ทะเทียด คือกลองสองหน้า

กานหล คือแตรวง

แดรสังข์ คือเครื่องเป่าที่ทำด้วยหอยสังข์

มรทงค์ คือกลองตะโพน

ดงเดียด คือกลองทัด

ในสมัยสุโขทัยนั้นยังมีเครื่องดนตรีครบถ้วนทั้งดีด สี ดี เป่า จากข้อความที่
พระมหากษัตริย์ราชินี ได้ทรงพระอักษรไว้ดังนี้

“...บ้างเดิน บ้างรำ บ้างพ้อนระบำ บรรดาดุริยดนตรี บ้างดีด บ้าง สี บ้างดี บ้างเป่า
บ้างขับสรรพสำเนียง เสียงหมุ่นักคุณจุนกันไปเดียรดาษ...” (ปัญญา รุ่งเรือง. 2525 : 34)

จากหลักฐานในวรรณคดีและจากเอกสารที่ปรากฏสามารถสรุปได้ว่า
สมัยกรุงสุโขทัยมีการประสมวงดนตรีอยู่สี่รูปแบบคือ

- 1.การบรรเลงพิณ
- 2.วงขับไม้
- 3.วงปี่พาทย์เครื่องห้า
- 4.วงเครื่องประโคม

สมัยกรุงศรีอยุธยา (พ.ศ.1893-2325รวมกรุงธนบุรี) เครื่องดนตรีที่เล่นกันในสมัยนี้ได้
วัฒนาการดีขึ้นทั้งในด้านรูปร่างของเครื่องดนตรีไทย และการประสมวงดนตรี เครื่องดนตรีที่ใช้มี
ครบทุกชนิดดังนี้

เครื่องดีด มีกระจับปี่ จะเข้ พิณเพียะ พิณน้ำเต้า
เครื่องสี มีซอสามสาย ซออู้ ซอด้วง
เครื่องดีด (ไม้) กรับพวง กรับคู่ กรับเสภา ระนาดไม้ (ระนาดเอก)
(โลหะ) มีฆ้องวงใหญ่ ฆ้องคู่ ฆ้องชัย ฆ้องโหม่ง จิ่ง ฉาบ
มโหรีที่ก
(หนังสือ) มีตะโพน (ทับ) โทน รำมะนา กลองทัด กลองตุ๊ก
บัณเฑาะว์ กลองมลายู กลองชนะ
เครื่องเป่า มีปี่ใน ปี่กลาง (คงมีพวกปี่มอญและปี่ชวาด้วย) ขลุ่ย
แตรวง แตรสังข์

สมัยกรุงศรีอยุธยา มีการประสมวงดนตรีแบบใหม่ขึ้นแบ่งออกได้ดังนี้

- 1.วงขับไม้ โดยการรวมการบรรเลงพิณและวงขับไม้ของเดิมเข้าด้วยกัน
- 2.วงเครื่องสาย
- 3.วงมโหรี

4. วงปีพาทย์ (ปัญญา รุ่งเรือง.2525:49)

สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ (พ.ศ.2325-ปัจจุบัน) บ้านเมืองมีความสงบ ศิลปวัฒนธรรมก็เจริญขึ้นเป็นลำดับ

สมัยรัชกาลที่ 1 (พ.ศ.2325-2352) ได้มีวิธีการผสมวงดนตรีไทยโดยนำเครื่องดนตรีที่มีอยู่แล้วมาผสมเป็นวงทั้งยังได้คิดเพิ่มเครื่องดนตรีไทยในวงดนตรีไทยอีกด้วยเช่น เพิ่มกลองทัดเป็น 2 ลูกในวงปีพาทย์ (เดิมใช้เพียงลูกเดียว)

สมัยรัชกาลที่ 2 (พ.ศ.2352-2367) มีการใช้กลองสองหน้าเพิ่มในวงปีพาทย์เพื่อบรรเลงปีพาทย์ประกอบการขับเสภาซึ่งแต่เดิมนั้นไม่มีสิ่งใดประกอบนอกจากการขับคู่ การบรรเลงและการขับร้องนิยมแต่เพลง 2 ชั้นของเดิมเท่านั้น

สมัยรัชกาลที่ 3 (พ.ศ.2367-2394) ได้มีการประดิษฐ์ระนาดทุ้มให้เป็นคู่กับระนาดเอก ช้องวงเล็กให้คู่กับช้องวงใหญ่ และได้มีบทเพลง 3 ชั้น ใช้ร้องส่งวงมโหรีปีพาทย์โดยพระประดิษฐ์ไพเราะเป็นผู้ริเริ่มประพันธ์ขึ้น สำหรับวัฒนธรรมด้านดุริยางคศิลป์นั้นมีแบบแผนการบรรเลงที่มีลักษณะเฉพาะโดยนักดนตรีจะสามารถสร้างแนวหรือทางบรรเลงของตนเองอย่างเป็นอิสระ

สมัยรัชกาลที่ 4 (2394-2411) การดนตรีไทยเจริญแพร่หลายขึ้นกว่าแต่ก่อนมากมีการก่อตั้งวงปีพาทย์ วงมโหรีขึ้นหลายวง การประพันธ์เพลงมีทั้งประพันธ์เพลง 2 ชั้นขึ้นใหม่ และมีการขยายเพลง 2 ชั้นเป็น 3 ชั้นและเมื่อไทยเรามีการติดต่อกับต่างชาติ จึงทำให้วัฒนธรรมตะวันตกเริ่มหลั่งไหลเข้ามารวมถึงศิลปะการดนตรีด้วย “แตง” เป็นเครื่องดนตรีของชาวตะวันตกชิ้นหนึ่งซึ่งคนไทยรับมา และเริ่มนำแตงมาเป่าเพลงไทยในสมัยนี้ ซึ่งเป็นลักษณะเป่าแห่รวมๆ กันไปให้เป็นเพลงตามที่ผู้ได้ยินมา เพลงส่วนใหญ่ที่นิยมเป่าในเวลานั้นเป็นเพลง 2 ชั้น เช่น เพลงคลื่นกระทบฝั่ง เพลงทะเลบัว คนไทยที่ได้ยินได้ฟังเห็นว่ามันแปลกดีและไพเราะไปอีกแบบจึงเรียกวงประเภทนี้ว่าวง“แตงวง”เพราะส่วนใหญ่ใช้แตงเป็นเครื่องดนตรีหลักซึ่งได้แพร่หลายมาจนถึงทุกวันนี้ (พูนพิศ อมาตยกุล.2537:75)

สมัยรัชกาลที่ 5 (พ.ศ.2411-2453) ด้านดนตรีไทยได้มีการคิดวิธีประสมวงดนตรีไทยขึ้นใหม่อีกแบบหนึ่งคือวงปีพาทย์ติดำบรรพ์ จากการที่ไทยชอบการแห่แหน ชอบการโหมโรง ประโคมด้วยเสียงดนตรี จึงทำให่วงแตงวงกระจายไปสู่ชนบททุกภาค โดยการว่าจ้างวงจากภาคกลางให้ไปบรรเลงในงานต่างๆ มีทั้งนำกระบวนแห่ การนั่งบรรเลงให้ฟังยามค่ำคืน การโฆษณาหน้าโรงหนังไปจนถึงทำหน้าที่บรรเลงประกอบภาพยนตร์เงียบ จึงทำให่วงแตงวงเป็นวิชาชีพที่หาเงินได้คล่องตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 เป็นต้นมา

สมัยรัชกาลที่ 6 (พ.ศ.2453-2468) พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงบัญญัติคำ “โยธวาทิต” ขึ้น โดยใช้คำว่า “โยธ” บวกกับคำ “วาทิต” เป็น “โยธวาทิต” อีกคำที่ทรงบัญญัติขึ้นคือ “ดุริยางค์” ซึ่งมีความหมายว่าวงดนตรีเช่นเดียวกัน ปัจจุบันวงโยธวาทิตหมายถึงวงดนตรีของตนเอง พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเห็นว่าวงโยธวาทิตจำเป็นต้องเรียนรู้เรื่องของโน้ต จึงจะเป่าประสานเสียงได้ไพเราะ ดังนั้นความเป็นวิชาการจึงได้เกิดขึ้น แตรวงชาวบ้านได้เกิดขึ้นในหลายจังหวัด โดยมีทหารเรือ และทหารบก ไปช่วยถ่ายทอดทั้งวิชาการและวิชาชีพ ตามจังหวัดต่างๆ เช่น พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี ราชบุรี ลพบุรี เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร และในหลายจังหวัดทางภาคอีสาน แต่ก็ยังมีวงแตรวงชาวบ้านที่ยังไม่รู้โน้ตอยู่ ดังที่ศาสตราจารย์ ดร. คลุ้ม วัชโรบล เล่าว่า

... นาย แคล้ว วัชโรบล บิดาของท่านเป็นคนเมืองเพชรบุรี เข้ามาเห็นแตรวงในกรุงเทพฯ ในราวปี พ.ศ.2440 ก็อุทิศสมาหาหัดเรียน เก็บเงิน เก็บทอง จนสามารถตั้งแตรวงขึ้นในจังหวัดเพชรบุรีได้จนมีชื่อเสียง รับงานดีจนไม่มีเวลาวางจึงยึดเป็นวิชาชีพต่อมาโดยสอนกันเอง เรียนรู้จากประสบการณ์ตัวเองตามภูมิปัญญาชาวบ้าน ไม่มีใครรู้การประสานเสียง ไม่มีใครอ่านโน้ตออก ใช้วิธีจำเพลงแล้วเป่าตามๆ กันไปพอเป็นเพลง ก็หากินเป็นวิชาชีพได้คล่อง ... (พูนพิศ อมาตยกุล.2537:114)

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าวงแตรวงในต่างจังหวัดนั้นเป็นเรื่องของวิชาชีพไม่ใช่วิชาการความเป็นวิชาการจะอยู่ที่กองทัพเรือ และกองทัพบกในเวลานั้นเช่นการเรียนทฤษฎีโน้ตสากล การปฏิบัติเครื่องดนตรีอย่างถูกต้อง เป็นต้น สำหรับทางด้านดนตรีไทยนั้น นิยมบรรเลงดนตรี ร้อง-รับเพลงเถกกันอย่างแพร่หลาย มีเครื่องดนตรีที่ประดิษฐ์ขึ้นใหม่ คือ “อังกะลุง” โดยครูดนตรีที่มีความสามารถยอดเยี่ยมผู้หนึ่ง คือ “หลวงประดิษฐไพเราะ” (ศร ศิลปบรรเลง) โดยได้ต้นแบบมาจากชาว

สมัยรัชกาลที่ 7 (พ.ศ.2468-2477) พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงสนพระทัยในดุริยางค์ศิลป์เป็นอันมาก เมื่อราว พ.ศ.2470 พระองค์ทรงตั้งวงดนตรีไทยเป็นส่วนพระองค์ขึ้นวงหนึ่ง ประกอบด้วยเจ้านายและข้าราชการโดยพระองค์เองและสมเด็จพระบรมราชินีก็ทรงฝึกหัดด้วยโดยมีหลวงไพเราะเสียงซอ (ชุ่ม ดุริยชีวิน) และหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ถวายการฝึกหัดทั้งภาคปฏิบัติและทฤษฎีทรงเริ่มฝึกหัดสีซออยู่ก่อนแล้วก็สามารถเปลี่ยนมาทรงสีซอด้วงทรงเป็นอัจฉริยะในทางดุริยางค์ศิลป์ไทยทรงสามารถรู้แจ้งในวิชาการด้านนี้อย่าง

รวดเร็วจนสามารถ พระราชานิพนธ์เพลงไทยไว้ 3 เพลงคือ

1. เพลงราตรีประดับดาวเถา
2. เพลงเขมรละออองค์เถา
3. เพลงคลื่นกระทบฝั่ง 3 ชั้น

จากรัชกาลที่ 5 ถึงรัชกาลที่ 7 สายของปี่พาทย์แยกออกเป็น 2 สายคือ

สายปี่พาทย์ในราชสำนัก ได้เกิดการพัฒนาไปสู่สิ่งใหม่ๆ ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและ
รสนิยม การเติบโตของวงปี่พาทย์เพื่อการฟังในราชสำนักทำให้เกิดการประสมวงแบบใหม่ตลอด
จนแบบแผนการบรรเลงใหม่ๆ

สายปี่พาทย์ของสังคมชาวบ้าน ก็ยังใช้บรรเลงประกอบพิธีกรรม และมหรสพการ
แสดงของชาวบ้าน มีผลให้ปี่พาทย์ชาวบ้านเข้าสู่มหรสพชนิดใหม่ เช่นลิเก และละครร้อง
จากการแยกสายสำนักปี่พาทย์ราชสำนัก กับปี่พาทย์ชาวบ้านทำให้เกิดนักปี่พาทย์ขึ้น 2 กลุ่ม คือ
นักปี่พาทย์ในระบบอุปถัมภ์ และนักปี่พาทย์อิสระหลังปีพ.ศ. 2475 ระบบอุปถัมภ์ในราชสำนักต้อง
สิ้นสุดลง และเปลี่ยนไปโดยรัฐเป็นผู้อุปถัมภ์จึงเกิดจัดระบบใหม่ในกลุ่มนักปี่พาทย์คือนักปี่-
พาทย์ในอุปถัมภ์ของรัฐ กับนักปี่พาทย์เอกชน

ส่วนในเรื่องของแตงวอนนั้นพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเตรียมจะสร้าง
แตงวอนกองทัพอากาศแต่ยังไม่สำเร็จก็เกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครองและมีเหตุการณ์ทางการเมือง
ที่สำคัญอีกหลายอย่าง

สมัยรัชกาลที่ 8 (พ.ศ.2477-2489) นั้น มีพระเจนดุริยางค์ (ปิติ วาทยกร) เป็นครูดนตรี
ที่มีความสำคัญมาท่านหนึ่งที่ดำเนินการสร้างแตงวอนกองทัพอากาศจนสำเร็จและแตงวอนของกรม-
ตำรวจเกิดหลังสุดหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ในด้านการดนตรีไทยนั้น ในปีพ.ศ.2478รัฐบาลได้โอน
ย้ายหน่วยงานบางหน่วยจากกระทรวงวังมาขึ้นกับกรมศิลปากรทำให้นักปี่พาทย์และศิลปินอื่นๆ
ในสังกัดกรมปี่พาทย์และโขนหลวงถูกโอนมาเป็นข้าราชการในสังกัดกรมศิลปากร เหตุการณ์ที่มี
ผลกระทบกระเทือนต่อปี่พาทย์และวงการดนตรีไทยซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากสภาพการณ์ทาง
การเมืองของประเทศเมื่อจอมพลแปลก พิบูลสงคราม ขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในเดือน
ธันวาคม พ.ศ.2481 มีความปรารถนาที่จะพัฒนาประเทศไทยให้เจริญก้าวหน้าและมีวัฒนธรรม
เช่นเดียวกับอารยประเทศ จึงมีผลให้ หลวงวิจิตรวาทการ ซึ่งเป็นอธิบดีกรมศิลปากรในสมัยนั้น มี
คำสั่งให้เปลี่ยนชื่อเพลงไทยทั้งหมดที่มีคำว่า “ ลาว ” หรือ “ เงี้ยว ” ประกอบอยู่โดยให้ตัดคำว่า
“ ลาว ” หรือ “ เงี้ยว ” ออกหรือมิฉะนั้นก็ตั้งชื่อใหม่โดยใช้เกณฑ์ทางดนตรีเป็นหลักมีเพลงที่ถูก
เปลี่ยนชื่อในคราวนี้รวมทั้งสิ้นถึง 59 เพลง นับเป็นจุดเริ่มต้นที่รัฐแสดงบทบาท ก้าวก้าวดนตรี ใน

เดือนมกราคม พ.ศ. 2486 รัฐบาลได้ออกพระราชกฤษฎีกา “กำหนดวัฒนธรรมทางศิลปกรรม เกี่ยวกับการบรรเลงดนตรี การขับร้อง และการพาทย” เพื่อควบคุมการบรรเลงดนตรีในประเทศไทยให้เป็นไปตามทำนองสากลนิยม ทำให้เครื่องดนตรีไทยที่ประกอบด้วยเครื่องดีด เครื่องสี เครื่องตี เครื่องเป่า ต้องปรับปรุงให้มีระดับเสียงอย่างสากลนิยม และนักดนตรีไทยเอกชน ที่บรรเลงดนตรีเป็นอาชีพต้องมีประกาศนียบัตรรับรองความเป็นศิลปิน หรือใบสำคัญเทียบเท่าจากกรมศิลปากร ผู้ที่ไม่มีเอกสารดังกล่าวไม่มีสิทธิบรรเลงได้จึงทำให้เพลงไทยที่เคยได้ยินได้ฟังก็เงียบเหงา แม้แต่สถานีวิทยของกรมโฆษณาการก็ไม่เปิดเพลงไทย ผู้ที่บรรเลงจะต้องแต่งกายตามรัฐนิยม ห้ามวางเครื่องดนตรีและนั่งบรรเลงกับพื้น จึงทำให้นักดนตรีเอกชนหรือนักดนตรีชาวบ้านได้รับผลกระทบกระเทือนอย่างหนัก การทำมาหากินฝืดเคือง รายได้ตกต่ำทำให้นักดนตรีไทยไม่น้อยต้องขายเครื่องดนตรีทิ้งไปประกอบอาชีพอื่นและยังมีนักดนตรีไทยที่มีชื่อเสียงอีกหลายท่านต้องหยุดเล่นดนตรีชั่วคราว เพราะผู้นำไม่สนับสนุนดนตรีไทยส่งผลถึงความไม่เข้าใจในศิลปะการดนตรีไทยและวัฒนธรรมการดนตรีของไทย ทำให้มีผลกระทบต่อการดนตรีไทยเป็นอย่างมาก ในขณะที่ดนตรีไทยกำลังจะขาดหายไปจากสังคมไทย รัฐก็ได้ส่งเสริมดนตรีสากลเข้ามาในรูปแบบของเพลงปลุกใจ จึงทำให้นักดนตรีสากลกลายเป็นที่นิยมในหมู่ประชาชนโดยเฉพาะในสังคมเมือง จนกระทั่งปี พ.ศ.2487 นายควง อภัยวงศ์ขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐนิยม รวมทั้งกฎระเบียบต่างๆ ที่บังคับใช้กันในสมัยของจอมพลแปลก พิบูลสงคราม จึงถูกยกเลิกไป หลังสงครามโลก ครั้งที่ 2 รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านดนตรีไทย เช่น กรมศิลปากร และกรมโฆษณาการ เริ่มที่จะรื้อฟื้นดนตรีไทยให้กลับมาเป็นที่นิยมอีกครั้งหนึ่ง

สมัยรัชกาลที่ 9 (พ.ศ.2489 - ปัจจุบัน) ด้านการดนตรีไทยแม้ว่าจะมีความกระตือรือร้นบ้างเช่นมีการจัดการบรรเลง จัดการประกวดหรือเริ่มมีการจ้างหาไปบรรเลงอีกครั้งหนึ่ง แต่ความนิยมชมชอบก็ยังคงมีอยู่แต่เฉพาะกลุ่มและผู้ที่อยู่ในวงการดนตรีไทยแทบทั้งสิ้น และหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นต้นมาสภาพเศรษฐกิจและสังคมส่งผลให้ดนตรีไทยเกิดความเปลี่ยนแปลงไปใช้ในรูปแบบของพิธีกรรมและมหรสพของสังคมไทย ในขณะเดียวกันดนตรีแบบตะวันตกก็ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย เพราะเป็นผลสืบเนื่องมาจากการเผยแพร่ในยุครัฐนิยม ในปี พ.ศ. 2495 กรมประชาสัมพันธ์(กรมโฆษณาการเดิม)ได้ริเริ่มนำวงดนตรีไทยกับวงดนตรีสากลมาบรรเลงร่วมกันโดยเรียกว่าสังคีตสัมพันธ์ เพื่อให้เข้ากับรสนิยมของสังคมปัจจุบัน นับว่าเป็นการช่วยเผยแพร่ดนตรีไทยอีกทางหนึ่งอีกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเฝ้าพระทัยในดนตรีไทยมาตลอดไม่ทอดทิ้ง เป็นทั้งขวัญและกำลังใจแก่บรรดานักดนตรีไทยทุกระดับอายุจึงเป็นแรงกระตุ้นให้เด็กสนใจในดนตรีไทยเพิ่มขึ้น ดังที่อาจารย์ เสรี หวังในธรรม

ผู้อำนวยการ กองการสังคีต กรมศิลปากร และเป็นกวีคนหนึ่งในยุคปัจจุบัน กล่าวว่า

“...ดนตรีไทย นาฏศิลป์ไม่สิ้นแล้ว เพราะพระทูลกระหม่อมแก้วเอาใจใส่...” (เสรี - หวังในธรรม.2529:5) และตามสถานศึกษาทั้งระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษาได้จัดดนตรีไทยในรูปแบบของ “มหาดุริยางค์ไทย” คือการที่สถานศึกษาต่างๆมาร่วมกันบรรเลงดนตรีไทย เช่น ดนตรีไทยมัธยมศึกษา ซึ่งได้เริ่มจัดเป็นครั้งแรกในเดือน มกราคม พ.ศ. 2517 และดนตรีไทย อุดมศึกษา ซึ่งได้จัดเป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2509 กิจกรรมดังกล่าวนี้ก็ยังคงจัดสืบเนื่องต่อมาจนถึงปัจจุบันนี้ โดยที่ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นประธาน และทรงร่วมบรรเลงดนตรีไทยด้วย นอกจากนี้ยังมีศิลปินที่สร้างสรรค์งานดนตรีในรูปแบบใหม่ที่เรียกว่า Fusion โดยนำทำนองเพลงไทยมาใส่เครื่องดนตรีสากลบรรเลงร่วมกับเครื่องดนตรีไทย เพื่อเพิ่มสีสันใหม่ให้กับทำนองเพลงไทยรวมทั้งได้เปลี่ยนรูปแบบของทำนอง ลีลาและจังหวะเป็นบางส่วนด้วย เช่น วงฟองน้ำ โดย บรูซ แกสตัน วง Boy Thai และยังมีวงดนตรีอีกหลายวงที่พยายามจะผลักดันเพลงไทยและเครื่องดนตรีไทยให้เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป

ทางด้านดนตรีสากล ความเป็นวิชาการของวงโยธวาทิต เกิดขึ้นอย่างแพร่หลายในสถานศึกษา นักเรียนทุกคนที่เป็นนักดนตรีในวงโยธวาทิตต้องเรียนรู้โน้ตสากลรู้จักการเป่าประสานเสียง และได้เริ่มมีการประกวดโยธวาทิต เมื่อ พ.ศ.2524 และในปี พ.ศ. 2525 ความตื่นตัวของ การประกวดวงโยธวาทิตจึงได้รับความสนใจอย่างกว้างขวางตามสถานศึกษา เพื่อต้องการความเป็นผู้ชนะเลิศที่จะได้รับถ้วยพระราชทานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

จากการที่วงดนตรีได้มีการเปลี่ยนชื่อ จาก “ วงแตรวง ” เป็น “ วงโยธวาทิต ” แล้วก็ตาม แต่ชาวบ้านก็ยังคงเรียกว่า “วงแตรวง” เหมือนอย่างที่เคยเรียกมา ซึ่งในปัจจุบันวงแตรวงก็ยังเป็นที่นิยมบรรเลงในพิธีต่างๆ เช่น ใช้ประกอบพิธีกรรม งานรื่นเริง งานบวชนาค งานศพ งานสมโภช หรืองานบุญ ต่างๆอีกด้วย

บทบาทของแตร กับ พิธีกรรม

แตรสันนิษฐานว่าจะเรียกชื่อตามเสียงที่ได้ยินเหมือนกับเครื่องดนตรีอื่นๆที่คนไทยนิยมเรียกกัน เช่น ได้ยินเสียง “จิ้ง” ก็เรียกชื่อว่า “จิ้ง” ได้ยินเสียง “แฉ่ง” ก็เรียกว่า “แฉ่ง” ได้ยินว่า “ กรับ ” ก็เรียกว่า “กรับ ” เป็นต้น ส่วนแตรนั้น บ้างก็เรียกว่า “ แกร ” บ้างก็เรียกว่า “ แตร ” น่าจะได้ยินเสียงเป่ากำพวดดัง “แพร แพร”จากอาการที่ลิ้นสะบัดกระหวัดเสียงออกมดั่ง “แพร แพร” แล้วกลายมาเป็น “แกร” หรือ “แตร” ในภายหลัง คำว่า “แตร” เป็นชื่อรวม ๆ ที่ใช้เรียกเครื่อง-

ดนตรีประเภท เครื่องเป่าโลหะที่ทำด้วยทองเหลือง (Brass Instruments) เสียงของแตรเกิดจากการเป่าลมให้ผ่านท่อ (Aerophone) แตรได้รับอิทธิพลเข้ามาในแผ่นดินสยาม 2 กระแส

กระแสหนึ่ง เป็นแตรที่รับเข้ามาเกี่ยวกับพิธีพราหมณ์ แตรใช้ในพิธีกรรมซึ่งใช้คู่กับสังข์ ซึ่งน่าจะเป็นแตรยาว แตรประเภทนี้อื่นเดียวอาจจะรับมาจากฝรั่งอีกทอดหนึ่ง

อีกกระแสหนึ่ง เป็นแตรของฝรั่งที่เข้ามาในสมัยอยุธยา ซึ่งฝรั่งได้เข้ามาค้าขายกับกรุงสยาม แตรในความหมายนี้น่าจะเป็นแตรงอน แล้วแตรงอนเข้ามาอยู่ในพิธีเช่นเดียวกับแตรพราหมณ์

เรื่องของแตร เป็นเรื่องราวของชาวไทยที่รับเอาวัฒนธรรมชาวต่างชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งวัฒนธรรมอินเดียและวัฒนธรรมฝรั่งเข้ามาใช้ในสังคมไทย แตรเข้ามาอยู่ในพิธีกรรมที่ศักดิ์สิทธิ์อยู่กับราชสำนัก อยู่กับราชการทหาร อยู่กับชาวบ้านแตรฝรั่งเข้ามาอยู่ในเมืองไทยสมัยใด ยังไม่มีข้อยุติ เพราะเป็นเรื่องปกติของสังคมที่ไม่อาจต้านทานวัฒนธรรมที่เจริญและแข็งแกร่งกว่าได้ในกรณีของแตรก็เช่นเดียวกัน ชาวไทยก็ได้รับมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรม ด้วยเหตุผลต่าง ๆ เหล่านี้ แตรซึ่งเป็นโลหะจึงกลายเป็นเครื่องมือผูกติดอยู่กับพิธีกรรม ชาวไทยได้รับเอาพุทธศาสนาและพราหมณ์เข้ามาตั้งแต่สมัยสุโขทัย พ.ศ.1800 เป็นต้นมา มีหลักฐานปรากฏแตรอยู่ในพิธีกรรมต่าง ๆ หลายอย่าง ก่อนที่ศาสนาพุทธและพราหมณ์จะเข้ามานั้น สังคมชาวไทยนับถือผี มีพิธีกรรมเกี่ยวกับผี เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงประโคมผีเป็นเครื่องดนตรีท้องถิ่นของชาวพื้นบ้าน ต่อมาชาวไทยได้รับเอาแตรและสังข์ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีของพราหมณ์เข้าในวงดนตรีทำหน้าที่ดำเนินทำนองเป็นเสียงหลัก ซึ่งเป็นผู้นำเสียงในวงดนตรีช่วยทำให้รู้สึกขลังและเพิ่มความศักดิ์สิทธิ์จนเป็นที่ยอมรับสืบต่อกันมา

ในประชุมศิลาจารึกวัดช้างล้อมสมัยสุโขทัยกล่าวถึงพิธีกรรมกระทำบูชาต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ โดยมีเครื่องดนตรีประโคมเพื่อความศักดิ์สิทธิ์ของพิธีกรรมโดยศิลาจารึก กล่าวถึงเครื่องดนตรี ปรากฏว่ามีเขาควายเป็นด้วย เขาควายเป็นวัสดุพื้นบ้านเพียงแต่นำมาตัดปลายเขาแล้วเป่าให้เป็นเสียงก็กลายเป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่า ด้วยเขาควายนหาได้ง่ายทำให้ไม่ขลังไม่ศักดิ์สิทธิ์เพียงพอ จึงไม่ปรากฏเขาควายในพิธีกรรมอีกเลย

กฎมณเฑียรบาล ซึ่งมีมาตั้งแต่สมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ (พ.ศ.1991 - พ.ศ. 2031) ได้จัดระเบียบเกี่ยวกับการปกครองพิธีกรรมต่าง ๆ และสืบทอดกันมากระทั่งปัจจุบัน กล่าวถึงพิธีกรรมพระราชพิธีสิบสองเดือน แต่ไม่ปรากฏว่ามีแตรใช้ในพระราชพิธีแต่อย่างใดซึ่งในพิธีกรรมอย่างนี้โดยปกติจะต้องมีแตรสังข์ร่วมด้วย

“...งานสมโภชสมุทหะประธานทูลเผยไชศรีญาณประกาศถวายโคลก อิศรรักษา
ถวายพรอินทรีตือนนทภี ศรีเกดตี่ฆ้องไชยขุนดนตรีหรรทิก...” (สุกกรี เจริญสุข.2537:34)

ในพระราชพิธีสิบสองเดือน ตุลาคม (เดือนเก้า) มีข้อความกล่าวถึงสังข์ แต่ไม่มีแตรใช้
แต่อย่างใด

“...พลเทพถือพิณ วังถือดอกหมาก พระยายมราชถือแพนไชย ขุนศรีสังกรเป่าสังข์
(ไม่มีแตร) พระอินทรีตือนนทภี พระนทิกษัตริย์ฆ้องไชย ขุนดนตรีหรรทิก...”

ในกฎมณเฑียรบาลได้กล่าวถึงผู้มีบรรดาศักดิ์ถือศักดินา 10,000ไร่ ฐานะเป็นเจ้า-
เมืองนั้นสามารถมีทรัพย์สินสมบัติดังนี้

“...มีร่มปลีกสองคันทานตะวันเบี่ยงคู่หน้า กันชิงห่มผ้าแดงคันหนึ่งเรือกูบ แมงดาค
คฤ 3 ตอน บดลาดสาวตักห้วยท้าย นั่งหน้าสองคนหามเก้าอีทอง ศิริเพศมวยทอง แตรกลางโพง
3 คู่ แลปีกลอง...” (สุกกรี เจริญสุข.2537:34)

แสดงถึงบรรดาศักดิ์ที่มีแตรได้นั้นจะต้องเป็นผู้นำแตรเป็นเครื่องสูง แตรเป็นเครื่อง
พิธีกรรมแสดงถึงฐานะทางสังคม ในพระราชพิธีสิบสองเดือนที่เป็นพระราชพิธีจองเปรียงซึ่งเป็นพิธี
พราหมณ์ประกอบรับพระผู้เป็นเจ้า ในวันเพ็ญเดือนสิบสอง กล่าวถึงว่าเมื่อพระมหากษัตริย์เสด็จ
ลงถึงจะมี “แตรเป่า” หมายความว่าถ้าไม่เสด็จลงแตรก็จะไม่เป่าแสดงถึงบทบาทของแตรว่า เป็น
เครื่องดนตรีที่อยู่คู่กับพิธีกรรมของพระมหากษัตริย์

จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์และวรรณคดีปรากฏว่าแตรเข้ามาอยู่ในกรุงสยาม
ช้านานแล้วพบว่าแตรนั้นใช้ร่วมกับสังข์ ในพระราชพิธีต่างๆที่เกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์ที่ทรง
เสด็จออกรับทูตานุทูต งานเสด็จพระราชดำเนินโดยกระบวนพยุหยาตราทั้งทางชลมารคและสถล-
มารค และในกระบวนแห่อื่นๆ แตรสังข์เป็นเครื่องประกอบสำหรับพระราชอิสริยยศ ดังปรากฏใน
บทพากย์รามเกียรติ์ ตอนทศกัณฐ์เสด็จลงสวนและมีกระบวนแห่

“...เป่าสังข์วู้วู้วสำเนียง

แตรฝรั่งประดับเสียง

เสียงแตรแตรนั้แตรี่แตรองอน ...”(สุกกรี เจริญสุข.2537:35)

แตรมีปรากฏอยู่ในหนังสือกฎมณเฑียรบาลเรียกแตรลำโพง เข้าใจว่าเป็นแตรปากบาน
เหมือนกับดอกลำโพง ซึ่งเป็นดอกไม้ชนิดหนึ่งต่อมาเมื่อมีเครื่องขยายเสียงก็เรียก เครื่องขยาย
เสียงที่บานออกว่า “ดอกลำโพง” ในบางครั้งก็เรียกว่าแตรกลางโพง หมายถึงแตรยาว (Fanfare) ซึ่ง
เป็นในสมัยที่ช่างยังไม่สามารถทำแตร (โลหะ) ให้ม้วนหรืองอนได้ ต่อมาเมื่อเทคโนโลยีพัฒนาขึ้น
ช่างทำแตรสามารถทำให้โลหะโค้งงอนตามรูปแบบของเขาควยซึ่งมีลักษณะเป็นท่อนกรวยโดย

สามารถทำเสียงอ่อนนุ่มได้ ภายหลังการโค้งงอทำให้แตรมีความยาวมากขึ้น มีเสียงมากขึ้น

ประวัติแตรฝรั่งตะวันตกในประเทศไทย

ชาวตะวันตกที่เข้ามาทำการค้ากับกรุงสยามหลายชาติด้วยกัน ชาติแรกที่ เข้ามาคือ ชาวโปรตุเกสเข้ามาทางเรือในราว พ.ศ.2054 เมื่อยึดครองเมืองมะลัγκαได้แล้ว จึงแต่งตั้งทูตไป เจริญสัมพันธไมตรีกับเจ้ากรุงสยาม ซึ่งตรงกับสมัยของสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2 (พ.ศ.2034 - 2072) พระองค์ได้พระราชทานช้างเผือก ราชวังพร้อมไม้ดีคู้หนึ่งเป็นรางวัลต่อมาระหว่างใน พ.ศ. 2121 - 2123 อำนาจของโปรตุเกสเสื่อมลง

ต่อมาเมื่อ พ.ศ.2184 ชาวฮอลันดาเข้ายึดเมืองละมังกาจากโปรตุเกส ได้จัดตั้ง บริษัท ดัตช์อีสอินเดีย ทำการค้าขาย ซึ่งตรงกับรัชสมัยของสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง(พ.ศ.2173 -2198) ซึ่งเชื่อว่า แตรฝรั่ง ได้เข้าสู่กรุงสยามในสมัยนี้ในลักษณะที่ใช้ในพิธีกรรมเท่านั้นในหมายรับสั่งใน สมัยรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 1 เรียกว่า แตรวิลันดา ซึ่งเชื่อว่า เป็นแตรฝรั่งที่ชาวฮอลันดา นำเข้ามา ใช้เป็นชาติแรกในกรุงสยามจึงเรียกชื่อว่า “แตรวิลันดา” คำว่า “ วิลันดา ” นั้นน่าจะหมายถึง “ฮอลันดา”

จากวรรณกรรมเรื่องพระอภัยมณีของสุนทรภู่สมัยรัชกาลที่ 2 สามารถอธิบายได้ว่าแตร นั้นใช้คู่กับสังข์ในพระราชพิธีต่าง ๆ ตอนที่พระมหากษัตริย์เสด็จออกในพระราชพิธี กล่าวถึงท้าวอุเทน เจ้าเมืองเกาะเวก เสด็จออกกับทูตพระอภัยมณี ในการประโคมรับเสด็จ พระเจ้าแผ่นดิน มี เครื่องดนตรีต่าง ๆ เช่น แตร สังข์ กลองแขก ปี่โชน ซึ่งล้วนเป็นเครื่องดนตรีของพราหมณ์ทั้งสิ้น เครื่องดนตรีเหล่านี้เป็นเครื่องดนตรีในพิธีกรรมชั้นสูง

“...ประโคมทั้งสังข์แตรออกแซ่ซ้อง
ทำคู่กลองแขกเสนาะเพราะสำเนียง
ปี่โชนได้ทำนองกลองชนะ
เสียงเปิงปะเปิงครี้มกระหึ่มเสียง
อำมาตย์หมอบนอบน้อมอยู่พร้อมเพรียง
บังคมเคียงคอยสดับรับโองการ...”(สุกวี เจริญสุข.2537:36)

แตรที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดเป็นแตรที่บรรเลงประโคมเพื่อพิธีกรรม เป็นแตรที่ไม่มีลูกสูบ เปลี่ยนเสียงโดยอาศัยริมฝีปาก เสียงที่สามารถเป่าได้ไม่มากนัก ดังนั้นจึงใช้เสียงเพื่อพิธีกรรมมาก

กว่าเสียงเพลงเพื่อความไพเราะ

ในสมัยรัชกาลที่ 4 ราว พ.ศ.2395 ทรงจัดตั้งกองทหารเกณฑ์ฝึกหัดเป่าแตรอย่างฝรั่ง-อังกฤษและทรงโปรดเกล้าฯ ให้ร้อยเอกอิมเปย์ (Impey) เป็นครูแตรฝึกทหารเกณฑ์อยู่ที่วังหลวง และยังทรงโปรดเกล้าฯ ให้ร้อยเอกน็อกซ์ (Thomas G. Knox) เป็นครูแตรฝึกทหารเกณฑ์อยู่ที่วังหน้า แตรระบบใหม่ได้เข้ามายังเมืองสยามโดยให้บรรเลงเป็นเพลงและเป็นวงเพิ่มศักยภาพของแตรมากขึ้น แตรพวกใหม่เป็นแตรที่มีลูกสูบและใช้นิ้วกดลูกสูบเพื่อเปลี่ยนความสั้น - ยาวของท่อแตร ทำให้เกิดเสียงแตกต่างออกไป เมื่อแตรสามารถเปลี่ยนเสียงได้หลายเสียงวงดนตรีจึงนำเอาแตรมาใช้ในการบรรเลงเพลงนอกเหนือไปจากการบรรเลงเพลงพิธีกรรมอย่างแต่ก่อน

กองแตรวงมหาดเล็กที่ทรงโปรดเกล้าฯ จัดตั้งขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 4 ตกทอดมาถึงรัชกาลที่ 5 ซึ่งสมัยนั้นเรียกว่า “แตรวง” หมายถึงการรวมของวงและบรรเลงกันเป็นเพลงมีครูแตรวงที่เรียนรู้จากฝรั่งเหลืออยู่ 4 คน ด้วยกันคือครูเล็งเชิงเป็นครูแตรทหารเรือมีหน้าที่คุมทหารแตรประจำเรือพระที่นั่ง ต่อมาได้รับบรรดาศักดิ์เป็นขุนเจนกระบวนหัด คนที่สองครูกรอบเป็นครูแตรจากวังหน้าต่อมาได้เป็นขุนจัดกระบวนพล คนที่สามชื่อครูเล็กภายหลัง ได้เป็นหลวงรัตนยุทธ และคนสุดท้ายชื่อครูวงศ์เป็นขุนรัตนชัย สำหรับครูกรอบและครูวงศ์ ทำหน้าที่คุมทหารแตรนำขบวนเสด็จ

ในสมัยต่อมาราว พ.ศ.2414 มีครูแตรฝรั่งจากต่างประเทศอยู่ที่กองทหารมหาดเล็ก คือครูเวสเตอร์ เฟล เป็นครูแตรชาวเยอรมันและครูยูเซนหรือครูเฮุดเซนเชื้อสายฮอลันดา ลูกศิษย์คนสำคัญของเฮุดเซนคนหนึ่งคือ ม.ร.ว.จิต เสนีวงศ์ ณ อยุธยา ภายหลังได้เป็นผู้คุมวงดนตรีของกองแตรทหารมหาดเล็กได้รับบรรดาศักดิ์เป็นพระยาวาติบริบทเศ อาจจะแปลเป็นภาษาสมัยใหม่ได้ว่า “ผู้อำนวยการดนตรีสากล”

ครูแตรฝรั่งอีกท่านหนึ่งที่มีความสำคัญต่อแตรวงของไทยอย่างมากคือจาคอฟ ไฟต์ (Jacob Feit) ซึ่งเป็นบิดาของพระเจนดุริยางค์ เข้ามาเมืองไทยราวปี พ.ศ.2410 - 2452 เป็นครูแตรอยู่ที่วังหน้า ต่อมาได้ย้ายไปอยู่ที่กองดุริยางค์กองทัพบก

บันทึกจากสาส์นสมเด็จ ซึ่งเป็นจดหมายโต้ตอบระหว่างสมเด็จเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์กับสมเด็จฯ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ลงวันที่ 20 ตุลาคม 2484 ได้กล่าวถึงเรือรบเทนเนสซีของทหารเรืออเมริกัน ซึ่งเข้ามาเจริญสัมพันธไมตรีในสมัยรัชกาลที่ 5 ว่า

“... เรือเทนเนสซีที่เข้ามานี้มีนายพลเรือ ชื่อเรโนลด์ควคุมมา ได้ยกแตรวงจากเรือรบนี้ ขึ้นมาบรรเลงให้คนไทยฟังที่กรุงเทพฯ พระยาประภากรวงศ์ (ชาย บุญนาค) ขณะนั้นเป็น

ผู้บังคับการกรมทหารมารีนอยู่ ได้พบปะรู้จักกับครูแตรทางทหารอเมริกันจากเรือนี้นายหนึ่ง ชื่อฟูสโก (Fusco) ชอบใจ จึงชวนให้มารับราชการเป็นครูแตรทหารเรือแทนครูตั้งที่ถึงแก่กรรม ...” (สารานุกรมเด็กฉบับที่ 23 : 2505)

ครูฟูสโกนั้นเดิมเป็นชาวอิตาลีแล้วโอนสัญชาติเป็นอเมริกันเข้ามาเป็นครูแตรออยู่ที่กองดุริยางค์ทหารเรือ ระหว่างปี พ.ศ.2421 - 2445

สมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว นอกจากฝรั่งจะเข้ามาค้าขายมากขึ้นแล้ว เทคโนโลยีทางวิทยาศาสตร์ วัฒนธรรมตะวันตกก็ได้เริ่มแทรกตัวเข้ามามีบทบาทในเมืองไทยอย่างเห็นได้ชัดเกิดการตามอย่างฝรั่งขึ้นตั้งแต่ระดับราชสำนักไปจนถึงระดับชาวบ้าน การฝึกหัดทหารที่เรียกว่า “ทหารเกณฑ์หัดอย่างยุโรป” ก็มาเกิดขึ้นในรัชกาลนี้ เมื่อกองทหารหัดอย่างฝรั่งใช้แตรเดี่ยวเป่าสัญญาณ กับใช้แตรวงเป่าเพลงเดินนำหน้าแถวทหาร แตรวงก็เข้ามาสู่เมืองไทยด้วยโดยทหารเป็นผู้รับจากฝรั่งเข้ามา

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงก่อตั้งกองแตรวงทหารมหาดเล็กในปี พ.ศ. 2416 และมีการรับคนเข้าไปประจำกองแตรวงจนเป็นที่นิยม ต่อมาก็มีแตรวงขึ้นที่กองทหารราบที่ 3 (เดิมอยู่ที่เชิงสะพานม้ามานวังสวรค์) เป็นกองทหารแตรแห่งแรกที่สามารถบรรเลงเพลงไทย เพลงสองชั้น สามชั้นด้วยแตรวงทั้งนั่งบรรเลงและเดินบรรเลงจนได้บันทึกเสียงลงจานเสียง กับห้างแผ่นเสียงตราดิกซังค์เป็นครั้งแรกในระหว่างปี พ.ศ.2440 - 2445 ถึงกระนั้น ไม่ปรากฏว่าแตรวงทหารบกจะใช้วิธีบรรเลงด้วยการประสานเสียงอย่างงดงามเท่าที่ควร ในขณะที่ทหารเรือก็มีทหารแตรประจำเรือรบมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 4 เหมือนกันแต่ว่าขาดหลักฐานว่าเริ่มมีมาตั้งแต่ปี พ.ศ.ใด ได้มีการเล่ากันว่าทหารเรือมีแตรวงในเวลาไล่เรี่ยกับทหารบก แต่ไม่ได้ฟังหาฝรั่งอังกฤษอย่างกองทัพบก

กองทัพอเรือได้สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ทรงเริ่มปรับปรุงในราวปี พ.ศ.2445 - 2446 ขยายการศึกษานักดนตรีให้อ่านเขียนโน้ตเพลงตลอดจนทรงสอนวิธีการประสานเสียง ทำให้คุณภาพการบรรเลงแตรวงทหารเรือได้เจริญรุดหน้าไปมากจนเกินทหารบก เพราะได้วิชาชีพมาจากเยอรมันผสมเข้า ในปลายแผ่นดินรัชกาลที่ 5 ทหารเรือเก่งมากจนถึงบรรเลงคอนเสิร์ตเครื่องลมเพลงฝรั่งเช่น เพลงมาร์ชของจอห์น ฟิลลิปส์ ซูซ่าน (John Philip Sousa) ของไชคอฟสกี (Tchaikovsky) เพลงจิ้งหะโปลก้า (Polka) เพลงโอเวอร์เจอร์ (Overture) ต่าง ๆ ได้ดีเป็นที่ประทับใจ จนฝรั่งที่มาฟังการบรรเลงที่วังบางขุนพรหม กล่าวชมเชย ทูลกระหม่อมบริพัตรฯทรงจัดการให้แตรวงทั้งทหารบกและทหารเรือบรรเลงในหลาย

โอกาสที่สำคัญคือในงานพระราชพิธีบรมราชาภิเษกพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวในปี พ.ศ. 2454 เป็นการอวดแขกเมืองทั้งหลายที่มาร่วมในพระราชพิธีสำคัญครั้งนั้น

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงย้ายทูตกระหม่อมบริพัตร ฯ จากเสนาบดี กองทัพเรือให้มาเป็นเสนาธิการทหารบก ทูตกระหม่อมทรงเห็นว่าแถวของทหารบกไม่เข้มแข็งเท่าที่ควร จึงขอเรือตรีสุทธิ ศรีชญา ร.น. นักเป่าแตรคอร์เน็ต ให้ย้ายมาช่วยงานกองทัพบกจนได้เลื่อนยศเป็นพันตรีหลวงประสานดุริยางค์ในที่สุด ท่านผู้นี้นำความเจริญมาสู่วงโยธวาทิตของ กองทัพบกเป็นอันมากตลอดสมัยรัชกาลที่ 6 จนหมดสมัยรัชกาลที่ 7 เป็นเวลารวม 20 ปีนั้นทูตกระหม่อมบริพัตรฯ ทรงเอาพระทัยใส่ในเรื่องราชการแถว ทั้งของวงทหารบกและทหารเรือตลอดมา โปรดให้มีการบรรเลงทั้งบนหลังม้า การเดินสวนสนาม การนั่งบรรเลงอย่างคอนเสิร์ต การตั้งกระโຈມแถวไปบรรเลงตามสถานที่สำคัญในงานวันสำคัญต่างๆ จนถึงทรงจัดให้ทหารเรือเป็นผู้ จัดกาชาดคอนเสิร์ตเก็บเงินบำรุงสภากาชาด ซึ่งยังถือเป็นงานขึ้นเอกของทหารเรือมาจนทุกวันนี้

ในสมัยรัชกาลที่ 7. นี้เอง แถวที่บรรเลงเพลงไทยโดยหน่วยงานของทหารเช่นเพลง เดี่ยวด้วยแตรคอร์เน็ตและปี่คลาริเน็ตซึ่งเกิดขึ้นจากฝีมือพระหัตถ์ทูตกระหม่อมบริพัตรฯ มากมาย หลายเพลงรวมทั้งเพลงมาร์ชต่างๆ เช่นมาร์ชบริพัตร มาร์ชวชิราวุธ มาร์ชภาณุรังษี มาร์ชจิระ มาร์ชดำรง เพลงจังหวะปี่กล้ำชื่อมณฑาทอง เพลงวอลทซ์ปลื้มจิตร วอลทซ์เมขลา วอลทซ์โนรี วอลทซ์ประทุมพล ซึ่งถือว่าเป็นเพลงไทยสากลชุดแรกเริ่มของวงดนตรีไทยสากลของชาติที่ ทูตกระหม่อมบริพัตรฯ ทรงนิพนธ์ขึ้น

การบรรเลงเพลงไทยด้วยวงโยธวาทิตนับเป็นศิลปะทางดนตรีที่ประสานเอาศิลปะของ ดนตรีไทยกับดนตรีสากลเข้าด้วยกันได้อย่างสอดคล้องกลมกลืน และมีความน่าสนใจไปในอีก แบบหนึ่งในระยะไม่กี่ปีมานี้เห็นได้ชัดว่าการบรรเลงเพลงไทยด้วยวงโยธวาทิต เป็นที่นิยมกันแพร่- หลายมากขึ้นทั้งในหมู่ผู้ฟังทั่วไปและในหมู่ผู้เล่นซึ่งมีทั้งในระดับนักเรียน มัธยมศึกษา นิสิต นักศึกษา นักดนตรีในกองทัพไทยและหน่วยงานอื่น

ลักษณะของวงโยธวาทิตที่บรรเลงเพลงไทย

วงโยธวาทิต โดยปกติเป็นวงดนตรีที่ประกอบด้วยเครื่องลมทำด้วยไม้ (Woodwind Instruments) เครื่องลมทำด้วยทองเหลือง (Brass Instruments) และเครื่องประกอบจังหวะ (Percussion Instruments) ดังได้กล่าวแล้ว เมื่อนำมาใช้ในการบรรเลงเพลงไทย การจัดรูปวงขึ้น อยู่กับจำนวนเครื่องดนตรีและบางครั้งอาจใช้เครื่องดนตรีไทยที่มีเสียงใกล้เคียงกันทำหน้าที่ทดแทน กัน โดยเฉพาะเครื่องกำกับจังหวะ การจัดเครื่องดนตรีมีดังนี้

เครื่องดนตรี	จำนวน/วงเล็ก	จำนวน/วงใหญ่
<u>เครื่องลมไม้</u>		
1. ปิคโคโล(Piccolo)	1	1 - 2
2. ฟลูต(Flute)	ไม่บังคับ	1 - 2
3. อีแฟลท คลาริเน็ต (Eb Clarinet)	1	2 - 3
4. โอโบ(Oboe)	ไม่บังคับ	ไม่บังคับ
5. บีแฟลท คลาริเน็ต (Bb Clarinet)	ไม่จำกัด	4 - 7
6. อัลโต แซ็กโซโฟน (Alto Saxophone)	1	1 - 2
7. เทเนอร์ แซ็กโซโฟน(Tenor Saxophone)	1	1 - 2
8. เบสซูน(Bassoon)	ไม่บังคับ	ไม่บังคับ
<u>เครื่องลมทองเหลือง</u>		
9. แตรฮอร์น(Horn)	1 - 2	2 - 4
10. แตรคอร์เน็ต(Cornet)	2 - 3	3 - 6
11. แตรทรัมเป็ต(Trumpet)	ใช้แทนแตรคอร์เน็ตได้	
12. แตรทรอมโบน(Trombone)	1 - 2	2 - 3
13. แตรเบสทรอมโบน(Bass Trombone)	ไม่บังคับ	2 - 3
14. แตรบาริโทน (Baritone)	1	1 - 2
15. แตรยูโฟเนียม(Euphonium)	1	2 - 3
16. แตรเบส(Bass)	2	2 - 3
<u>เครื่องประกอบจังหวะ</u>		
17. ฉาบเหล็ก	1	1
18. ฉิ่ง	1	1
19. กลองแขก หรือสองหน้า	1 ชุด	1 ชุด
20. ฉาบเดินแถว	1	1
21. กลองใหญ่	1	1
22. กลองเล็ก	1	1

การบรรเลงเพลงไทยด้วยวงโยธวาทิตรุ่งเรืองขึ้นด้วยพระปรีชาสามารถ และความเอา
พระทัยใส่ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต

โดยแท้ ใน พ.ศ.2431 สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ ทรงพระนิพนธ์เพลงขอมกล่อมลูก (ต่อมาเรียกกันว่าเขมรไทรโยค) ประทานแก่แดรงทหารบกให้บรรเลง เพลงนี้เป็นปฐมฤกษ์ในการเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาท สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2431 ณ หน้ากรมยุทธนาธิการ (ปัจจุบันคือ กระทรวงกลาโหม) นักร้องชายใช้ทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ในกองทัพบกทั้งหมดส่วนนักร้องหญิงอยู่ในสังกัดของ เจ้าพระยาเทเวศร์วงศวิวัฒน์ (ม.ร.ว.หลาน กุญชร) ซึ่งเป็นเจ้ากรมมหรสพ การบรรเลงในครั้งนั้น ใช้นักร้องชายหญิงร้องเพลงเขมรไทรโยคเป็นแบบประสานเสียงให้ประชาชนชาวไทยได้ฟังเป็นครั้งแรก การเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในวงการดนตรีไทยเกิดขึ้น พ.ศ.2446 เมื่อสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ทรงเข้าไปดำรงตำแหน่งเสนาธิการทหารเรือได้ทรงปรับปรุงดนตรีไทย ทรงจัดให้มีการเรียนของนักดนตรีสากลอย่างต่างประเทศ มีการฝึกให้อ่านโน้ต เขียนโน้ต และเรียนวิธีการแยกเสียงประสาน เป็นเหตุให้ดนตรีไทยเจริญ รุดหน้าขึ้นเป็นอันมากจนสามารถบรรเลงเพลงประเภท Woodwind Concert ได้ดีมาก จนแม้ฝรั่งที่ได้เห็นได้ฟัง ก็ยังประทับใจยิ่ง ต่อมาภายหลัง สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระนครสวรรค์วรพินิต ได้ทรงปรับปรุงแยกเสียงประสานเพลงไทยที่เป็นเพลงดับบ้าง เพลงเถาบ้างให้บรรเลงด้วยวงโยธวาทิตอีกหลายเพลง โดยมีจำวงทั่ว พาทยโกศล นักดนตรีเอกผู้เชี่ยวชาญทางดนตรีไทยในยุคนั้น เป็นผู้ร่วมคิดประดิษฐ์ทางดนตรีถวายอย่างใกล้ชิดใน พ.ศ.2453 สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระนครสวรรค์วรพินิต ได้ทรงพระนิพนธ์เพลงสดุเสนาะขึ้นเป็นพิเศษ โปรดให้เรือตรีสุทธิ ศรีชญา เปาตรคอร์เน็ต นำในวงแบบที่เรียกว่า คอร์เน็ตคอนแชร์โต้ ต่อมาทรงทำทางเดี่ยวเพลงสารถีสามชั้นสำหรับปีกลาเน็ดและแตรคอร์เน็ตประทานให้อีก เพราะโปรดปรานเรือตรีสุทธิ ศรีชญา ว่าเปาเก่งถูกพระทัย นอกจากนั้นยังทรงสอนด้วยพระองค์เองให้เรือตรีสุทธิ ศรีชญา เรียนโน้ตตลอดจนเทคนิคการบรรเลง การอำนวยการเพลงจนถึงการแต่งเพลงและสามารถแยกเสียงประสานอย่างสมัยใหม่ได้ เมื่อพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต มาทรงดำรงพระยศจอมพลตำแหน่งผู้บัญชาการทหารบก ใน พ.ศ.2463 จึงทรงขอย้ายเรือตรีสุทธิ ศรีชญา ครูแตร คนสำคัญจากกองทัพเรือมาประจำที่กองดุริยางค์กองทัพบก (ภายหลังได้เป็น พันตรีหลวงประสานดุริยางค์ และเป็นผู้บังคับกองแตรวงกองทัพบก) จะเห็นได้ว่า สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระนครสวรรค์วรพินิต ทรงเลือกคนเก่งทั้งทฤษฎีและปฏิบัติมาประทานให้กองทัพบกโดยแท้ ด้วยพื้นฐานที่สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์ วรพินิตทรงวางไว้เมื่อประมาณ 100ปี

เศษมานั้น วงแตรวงและวงโยธวาทิตของกองทัพบกและกองทัพเรือก็ได้เจริญรุ่งเรืองเป็นลำดับมา และการบรรเลงโยธวาทิตก็ได้ขยายไปทุกเหล่าทัพ ตลอดจนถึงกรมตำรวจ และกองทัพภาคทั้งสี่ ในส่วนภูมิภาค ต่อมายังขยายวงไปถึงบรรดานักเรียนในโรงเรียนและนิสิตนักศึกษาทั่วประเทศอีกด้วย วงแตรวงและวงโยธวาทิตในเมืองไทยนิยมบรรเลงเพลงทั้งดนตรีสากลและดนตรีไทยเรื่อยมา เพลงไทยที่ใช้บรรเลงกันอยู่อย่างแพร่หลายมีทั้งเพลงที่สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ทรงแยกเสียงประสานจากของเดิม และเพลงที่ทรงพระนิพนธ์ขึ้นใหม่ นอกจากนี้ยังมีผู้ที่สืบทอดดำเนินตามรอยพระบาทของพระองค์ท่าน โดยได้ แยกเสียงประสานเพลงไทยเพลงอื่น ๆ ขึ้นอีกเป็นจำนวนมาก จากความแพร่หลายในการฝึกหัดวงโยธวาทิตในปัจจุบันนี้ โดยเฉพาะในระดับเยาวชน จนถึงมีการประกวดการบรรเลงวงโยธวาทิตขึ้นเป็นประจำนึ่งประการหนึ่ง กับทั้งมีการแต่งเพลงใหม่ ๆ ขึ้น บรรเลงอีกประการหนึ่ง จะเห็นได้ว่าการบรรเลงโยธวาทิตในเมืองไทยมิได้หยุดนิ่งอยู่กับที่แต่คงจะรุ่งเรืองต่อไปอีกมากและยาวนานพอสมควร

พระประวัติและผลงานเพลงของทูลกระหม่อมบริพัตรฯ

จอมพล สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต เป็นพระราชโอรสองค์ที่ 33 ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และที่ 2 ในพระนางเจ้าสุชุมาลมารศรี พระราชเทวี ประสูติเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ.2424 สิ้นพระชนม์ด้วยพระโรคพระวัณโรคและพระหทัยพิการ เมื่อวันที่ 18 มกราคม พ.ศ.2487 ณ เมืองบันดุง ประเทศอินโดนีเซีย ทรงเป็นต้นราชสกุล “บริพัตร”

จอมพลสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ทรงเป็นนักการทหารและนักการปกครองที่มีความสามารถ เมื่อพระชนม์ได้ 5 พรรษา ทรงเริ่มรับการศึกษาเบื้องต้นจากพระตำหนักสวนกุหลาบและโรงเรียนราชกุมารในพระบรมหาราชวัง ต่อจากนั้น เมื่อพระชนม์ได้ 13 พรรษา เสด็จไปทรงศึกษาต่อ ณ ประเทศอังกฤษ สำเร็จหลักสูตรนักเรียนนายร้อยทหารบกเยอรมันเมื่อ พ.ศ.2443 และทรงได้รับการศึกษาเพิ่มเติมในวิทยาลัยการทหารของประเทศนี้อีก จนกระทั่งถึง พ.ศ.2445 ทรงเริ่มรับราชการเป็นครั้งแรกในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อ พ.ศ.2446 และทรงงานต่อเนื่องกันถึง 3 รัชกาล ทรงดำรงพระยศและพระตำแหน่ง สำคัญ ๆ เช่น จอมพลทหารบก เสนาธิการทหารบก จอมพลเรือราชองครักษ์ เสนาบดีกระทรวงทหารเรือ กระทรวงกลาโหม และกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้สำเร็จราชการพระนครในรัชกาลของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ประธานอภิรัฐมนตรีสภา และ

เสนาบดีสภา เป็นต้น ทรงมีความสนพระทัยส่วนพระองค์และทรงงานอดิเรกอยู่ 2 - 3 อย่าง เช่น สะสมโบราณวัตถุ กล้วยไม้ และดนตรี ซึ่งในบรรดางานอดิเรกเหล่านี้ทรงโปรดดนตรีเป็นที่สุด ทรงตั้งวงดนตรีวังบางขุนพรหมขึ้น ทรงสนับสนุนผู้ที่มีฝีมือทางดนตรี ทรงพระนิพนธ์เพลงไว้หลายเพลง ทั้งทรงทำโน้ตประกอบแบบสากลได้ด้วย เพลงที่ทรงพระนิพนธ์มีทั้งที่ทรงประดิษฐ์ขึ้นโดยตรงและที่ทรงดัดแปลงจากเพลงไทยมาเป็นเพลงแบบฝรั่ง เพลงที่รู้จักกันดีก็คือ เพลงแขกมอญ-บางขุนพรหม นางครวญ เขมรปากท่อ เพลงพญาโคก จิ้งจกทองเถา และวอลทซ์ปลื้มจิตต์ เป็นต้น ปัจจุบันผลงานเพลงส่วนใหญ่ของพระองค์ท่านเก็บรวบรวมอยู่ที่ห้องสมุดดนตรีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งอยู่ที่ชั้น 3 ของหอสมุดแห่งชาติ ทำวาลูกรี

เพลงพระนิพนธ์ลูกกระหม่อมบริพัตร

ก. เพลงที่มีทำนองเป็นเพลงสากล

1. วอลทซ์ปลื้มจิตต์
2. วอลทซ์ประชุมพล
3. วอลทซ์โนรี
4. มณฑาทอง
5. มาร์ชบริพัตร

ข. เพลงไทยประสานเสียงแบบฝรั่ง

1. เพลงสุดเสนาะ มาจากเพลงแสนเสนาะ
2. เพลงวอลทซ์เมขลา มาจากเพลงหกบาท
3. เพลงมหาฤกษ์ มาจากเพลงมหาฤกษ์สองชั้น
4. เพลงสรรเสริญเสือป่า มาจากเพลงบุหลันลอนเลื่อนสองชั้น
5. เพลงสาครล้น มาจากเพลงออกทะเลสองชั้น หรือทะเลบ้า
6. เพลงมหาชัย มาจากเพลงมหาชัยสองชั้นของเดิม
7. เพลงโคก มาจากเพลงพญาโคก สองชั้น
8. เพลงนางครวญทางฝรั่ง มาจากเพลงนางครวญเถา

ค. ประเภทเพลงไทยแยกเสียงประสานตามแนวไทยสำหรับวงโยธวาทิต

1. แขกมอญบางขุนพรหมเถา
2. เขมรพวง สามชั้น
3. เขมรชมจันทร์

4. โหมโรงสดบั้ง สามชั้น

5. ทอยนอก

6. ทอยเขมร

7. ทอยใน

8. พวงร้อยเถา

9. แหกเห่เถา

10. ถอนสมอเถา

11. แหกมัสซีเถา

12. ครอบจักรวาลเถา

13. บุหลันชกมวย สามชั้น

14. เขมรใหญ่เถา

15. พม่าเถา

16. แหกสี่เกลอเถา

17. แหกสายเถา

18. บาทสฤณี

19. ชับไม้บันฑะว

20. เขมรโพธิ์สด

ง. เพลงไทยสำหรับบรรเลงด้วยวงปี่พาทย์

1. แหกมอญบางขุนพรหม (พ.ศ.2453) เพลงแรก

2. แหกสายเถา (พ.ศ.2471)

3. อาตรรพีเถา (พ.ศ.2471)

4. เทวาประสิทธิ์เถา (พ.ศ.2471)

5. น้ำลอดใต้ทรายเถา (พ.ศ.2481)

6. นารายณ์แปลงรูป (พ.ศ.2480)

7. แหกลาหรัยสามชั้น (ไม่ทราบปี)

8. สมิงทองมอญเถา (ไม่ทราบปี)

9. โหมโรงประเลบันสามชั้น (พ.ศ.2481)

10. โหมโรงขะแยงสามชั้น (พ.ศ.2481)

11. ครวญหาเถา (พ.ศ.2481)

12. จินลันถันเถา (พ.ศ.2481)
13. กำสรวลสุรางค์เถา (พ.ศ.2481)
14. อปสรสำอางค์เถา (พ.ศ.2481)
15. สุรางค์จำเรียงเถา (พ.ศ.2483)
16. จินเข้าห้องเถา (พ.ศ.2483)
17. เทวาประสิทธิ์เถา (พ.ศ.2483) ทรงแก้ไขเพิ่มเติมจากที่ทรงทำไว้ พ.ศ. 2471
18. วิลันดาโอดเถา (พ.ศ.2481)
19. ดอกไม้ร่วงเถา (พ.ศ.2483)
20. จินเก็บบุบผาเถา (พ.ศ.2484)
21. พวงร้อยเถา (พ.ศ.2484)
22. ถอนสมอเถา (พ.ศ.2484)
23. พระจันทร์ครึ่งซีกเถา (พ.ศ.2484)
24. จิ้งจกทองเถา (พ.ศ.2484)
25. สุดถวิล (ตะนาว) เถา (พ.ศ.2484) เพลงสุดท้ายในพระชนมชีพ

จ. ประเภทเพลงเดี่ยวต่าง ๆ

1. ทรงเดี่ยวขอสามสาย เพลงบุหลันลอยเลื่อน
2. เพลงเดี่ยวขอสามสายเพลงอาเฮีย (พ.ศ.2474)
3. ทางเดี่ยวขอสามสายเพลงสารถี 3 ชั้น (พ.ศ.2475)
4. ทางเดี่ยวเตรครอร์เนท เพลงสารถี 3 ชั้น (ไม่ปรากฏปี)

ฉ. ประเภทเพลงขับร้องหรือทางร้อง

1. แขกมอญบางขุนพรหมเถา
2. เขมรพวง 3 ชั้น
3. แขกเห่เถา
4. เขมรใหญ่เถา
5. แป๊ะ 3 ชั้น
6. พวงร้อยเถา
7. น้ำลอดได้ทรายเถา
8. นารายณ์แปลงรูปเถา
9. เขมรปากท่อ 3 ชั้น

10. เทวประสิทธิ์เถา
11. จีนเข้าห้องเถา
12. จิ้งจกทองเถา
13. สุดถวิลเถา (หรือเพลงตะนาวเถา)

จากการที่ได้กล่าวมาทั้งหมดแล้วจะเห็นได้ว่า วงแตงหรือวงโยธวาทิตมีความเจริญขึ้นด้วยพระปรีชาและความเอาพระทัยใส่ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ผู้วิจัยจึงได้นำบทเพลงทยอยนอก สามชั้น ที่เป็นต้นตำรับของเพลงประเภทลูกล่อ-ลูกชด ถือเป็นเพลงแม่บทของเพลงลูกล่อ-ลูกชดที่แต่งโดยพระประดิษฐไพเราะ “เจ้าแห่งเพลงทยอย” ที่ได้แทรกลูกเล่นไว้อย่างพิสดาร มีทั้งเดี่ยวไปในตัว สมควรที่จะต้องทำการศึกษาและวิเคราะห์ผลงานดังกล่าวและทำการบันทึกเก็บข้อมูลไว้เพื่อเป็นประโยชน์ทั้งการเผยแพร่แก่ผู้ที่สนใจ และเพื่อเป็นการอนุรักษ์ผลงานชิ้นสำคัญนี้ ให้คงอยู่ตลอดไป ด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจใคร่ที่จะศึกษาเทคนิควิธีการเรียบเรียงเสียงประสานของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต โดยเฉพาะกับเพลงทยอยนอก สามชั้น บรรเลงด้วยวงโยธวาทิต

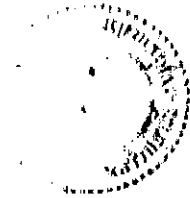
ประวัติ พระประดิษฐไพเราะ “เจ้าแห่งเพลงทยอย”

พระประดิษฐไพเราะ นามเดิมชื่อ มี ดุริยางกูร คนทั่วไปเรียกว่า ครูมีแขก สันนิษฐานว่าครูมีแขกเกิดปลายรัชกาลที่ 1 แห่งราชวงศ์จักรี บ้านเดิมตั้งอยู่ในบริเวณสุเหร่าเหนือวัดอรุณราชวราราม

ครูมีแขก เป็นครูดนตรีมาตั้งแต่ปลายรัชกาลพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว จนถึงในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวครูมีแขกได้เป็นครูปี่พาทย์ในพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัวและได้รับพระราชทานนามบรรดาศักดิ์เป็นที่หลวงประดิษฐไพเราะเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ. 2396 ตำแหน่งปลัดจางวางมหาดเล็ก ว่าราชการกรมปี่พาทย์ฝ่ายพระบวรราชวัง ต่อมาในปีเดียวกันนั้นได้แต่งเพลงเชิดจีนแล้วนำเพลงขึ้นบรรเลงทูลเกล้า ฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นที่สพพระราชหฤทัย จึงโปรดให้เลื่อนบรรดาศักดิ์เป็นพระประดิษฐไพเราะ เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ.2396 ต่อมาในรัชกาลที่ 5 ครูมีแขกได้เป็นครูมโหรีในสมเด็จพระยาสุดาร์ตน์ราชประยูร และถึงแก่กรรมประมาณต้นรัชกาลที่ 5

นักดนตรีไทยทุกคนต่างยอมรับความเป็นอัจฉริยะในทางดนตรี ท่านเป็นบรมครูผู้ยิ่งใหญ่ของการดนตรีไทยเพราะว่านอกจากท่านจะมีความสามารถในการเล่นดนตรีได้แทบทุกชนิดแล้ว ท่านยังเป็นคนดำรับในการแต่งเพลงประเภทต่างๆได้ดีเป็นเยี่ยมอีกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพลงประเภท “ลูกล้อ - ลูกซัด” แต่ละเพลงของท่านมีชื่อเสียงมาก เช่น เพลงทยอยนอก เพลงทยอยเดี่ยว และเพลงเชิดจีน ครูมีแขกท่านถนัดแต่งเพลงประเภท “ลูกล้อ - ลูกซัด” หรือเพลงประเภท “ทยอย” จึงให้สมญาท่านว่า “เจ้าแห่งเพลงทยอย” ดังในคำไหว้ครูตอนหนึ่งว่า

“...ที่นี่จะไหว้ครูปีพาทย์	ฆ้องระนาดมือนิดปีไฉน
ทั้งครูแก้วครูพักเป็นหลักชัย	ครูทองอินนั้นแหละใครไม่เทียมทัน
มือตอดหนองนักษัยยกช่อน	ตาพูนมอญมิใช่ชั่วด้วยยัน
ครูมีแขกคนนี้เขาดีครัน	เป่าทยอยลอยลั่นบรรเลงลือ...” (พิชิต ชัยเสรี.2532:153)

เพลงที่ถือเป็นต้นตำรับของเพลงประเภทลูกล้อ - ลูกซัด ก็คือเพลงทยอยนอก นับเป็นเพลงเอกเพลงหนึ่งในจำพวกเพลงที่มีลูกล้อ - ลูกซัด หรืออาจกล่าวได้ว่าเพลงทยอยนอกเป็นเพลงแม่บทของเพลงลูกล้อ - ลูกซัดที่เกิดขึ้นในชั้นหลังทั้งสิ้น เพลงนี้พระประดิษฐไพเราะ ได้แทรกลูกเล่นไว้อย่างพิสดาร มีทั้งเดี่ยว ลูกล้อ - ลูกซัด ที่เบา ที่แรงอย่างบริบูรณ์ และเป็นเพลงสำหรับอวดฝีมือไปในตัวไม่มีเพลงประเภทลูกล้อ - ลูกซัดใดเทียบเท่า ซึ่งก็เป็นที่ยอมรับมาจนสมัยปัจจุบันนี้ เพลงนี้เข้าใจว่าแต่งขึ้นในต้นรัชกาลที่ 4

บทร้องเพลงทยอยนอก 3 ชั้น

ที่จะลาไปก่อนแล้วเจ้าแก้วเอ๋ย	สิ่งไรที่พี่ทำเจ้าจำได้
ขอฝากขุนช้างด้วยช่วยปลอบใจ	ทั้งข้าวปลาหาให้เหมือนพี่ยัง
มาถึงกรงขุนทองตั้งอยู่ทั้งคู่	นกโนรีแชนอยู่ที่เตียงตั้ง
นกเอ๋ยเคยเสียงเสนาดัง	ฟังขึ้นเขยชมอารมณ์นาง

(จากเสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน)

ท่านบรมครูพระประดิษฐไพเราะ ได้สร้างผลงานไว้ให้แก่วงการดนตรีไทยไว้อย่างมากมายและงดงาม เช่นเป็นต้นตำรับของการเดี่ยวเครื่องดนตรีต่างๆซึ่งล้วนแต่มีความ

ไพเราะทั้งสิ้น เช่น พญาโคก พญาครวญ สารดี แขกมอญ จินฉิมใหญ่ ภิรมย์สุรางค์ และลมพัด-
ชายเขา นอกจากนี้ยังมีเพลงที่ล้วนแต่เป็นอมตะที่ยังอยู่ในความทรงจำของนักดนตรีไทยอีกมาก
มายหลายเพลงด้วยกัน คือ เพลงการะเวก กำสรวลสุราค์ ขวัญเมือง แยกบรเทศ แยกมอญ
แยกมอญบางช้าง จินสอ จินฉิมใหญ่ เชิดจีน ทอยยเดี่ยว ทอยยนอก เป๊ะ อาเฮีย พญาครวญ
พญาโคก พระอาทิตย์ชิงดวง และภิรมย์สุรางค์ เป็นต้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเทคนิควิธีการเรียบเรียงเสียงประสาน ของเพลงทอยยนอก สามชั้น
เพลงไทยเดิมสำหรับวงโยธวาทิตของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรม-
พระนครสวรรค์วรพินิต
2. เพื่อนำเอาข้อมูลเกี่ยวกับเทคนิควิธีการเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับวงโยธ-
วาทิต ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต เผย
แพร่แก่ผู้ที่สนใจเพื่อที่จะนำไปประยุกต์ใช้งานตามความเหมาะสม
3. เพื่อนำเอาข้อมูลทางดนตรีที่เกี่ยวข้องกับการเรียบเรียงเสียงประสานเพลง
ทอยยนอกสามชั้น สำหรับวงโยธวาทิต (Military Band) มาบันทึกไว้เพื่อเป็นการอนุรักษ์ มรดกทาง
ดนตรีอันล้ำค่าของชนชาวไทยให้คงอยู่ต่อไป
4. เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานแก่ผู้ที่จะทำการวิจัยเกี่ยวกับวิชาการดนตรีในแง่มุมอื่นต่อ
ไป

สมมุติฐานในการวิจัย

1. วิธีการเรียบเรียงเสียงประสานเพลงไทยสำหรับวงโยธวาทิต ของสมเด็จพระ-
เจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ได้ปรับปรุงให้เหมาะสม
สำหรับที่จะนำมาใช้กับบทเพลงไทยแล้ว
2. วิธีการเรียบเรียงเสียงประสานเพลงไทยสำหรับวงโยธวาทิตของสมเด็จพระบรม-
วงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต สามารถที่จะนำไปเป็นแบบอย่างได้
3. การเรียบเรียงเสียงประสานเพลงไทยให้วงโยธวาทิตบรรเลงจะต้องเป็นงานที่
ทำอย่างพิถีพิถัน ดังนั้นจึงถือได้ว่าเป็นแหล่งความรู้ที่สามารถนำไปเผยแพร่ได้

4. วิธีการต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการเรียบเรียงเสียงประสานเพลงไทย สำหรับวงโยธวาทิตของ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต นั้นสามารถนำมาสรุปเป็นกฎเกณฑ์ได้

ความสำคัญของการวิจัย

1. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ทรงมีความรู้ความสามารถทางทฤษฎีและปฏิบัติทั้งดนตรีตะวันตกและดนตรีไทยอีกทั้งยังสามารถประพันธ์เพลงไทยเดิมซึ่งเป็นผลงานเป็นที่ยอมรับในหมู่นักดนตรีไทยอีกหลายเพลง

2. วงโยธวาทิตเป็นวงดนตรีอีกประเภทหนึ่งที่เป็นที่นิยมบรรเลง และมีการประกวดกันอย่างกว้างขวางในทุกระดับโดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา นอกจากนี้ ยังมีการประกวดระดับนานาชาติ เป็นประจำทุกปี ซึ่งวงโยธวาทิตจากประเทศไทยเคยได้รับตำแหน่งชนะเลิศแล้วหลายครั้งจากหลายโรงเรียน

3. เพลงไทยเดิมเป็นทำนองเพลงที่มีลักษณะเฉพาะในการเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับวงโยธวาทิตจึงแตกต่างไปจากบทเพลงประเภทอื่น

4. เป็นแนวทางสำหรับผู้สร้างงานในลักษณะเดียวกันได้

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของข้อมูลที่นำมาทำการวิจัย

1.1 เพลงทยอยนอก สามชั้น เรียบเรียงเสียงประสานสำหรับวงโยธวาทิตโดย สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต

1.2 การเรียบเรียงเสียงประสานมี 14 แนว คือ

- ปิคโคโล (Piccolo)
- โอโบ (Oboe)
- อีแฟลท คลาริเน็ต (Eb Clarinet)
- บีแฟลท คลาริเน็ต (Bb Clarinet)
- อัลโต แซ็กโซโฟน (Alto Saxophone)
- เทเนอร์ แซ็กโซโฟน (Tenor Saxophone)
- บาสซูน (Bassoon)
- คอรัเน็ต (Cornet)

- ฮอ์น (Horn)
- แตรบาริโทน (Baritone)
- เทเนอร์ทรอมبون (Tenor Trombone)
- เบสทรอมبون (Bass Trombone)
- ยูโฟเนียม (Euphonium)
- แตรเบส (Bass)

2. การวิจัยนี้มุ่งวิเคราะห์เกี่ยวกับองค์ประกอบทางดนตรีในหัวข้อต่อไปนี้

2.1 โครงสร้างทำนอง

2.1.1 ทำนองหลัก (Theme)

2.1.1.1 ทำนองหลักในบันไดเสียงเพนตาโทนิค (Pentatonic Scale)

2.1.2 ทำนองแปร (Variation)

2.1.2.1 โน้ตจากบันไดเสียงโครมาติก (Chromatic Scale)

2.1.2.2 โน้ตจากโครงสร้างของโบรเคนคอร์ด (Broken Chord)

2.1.2.3 โน้ตนอกประสาน (Non - Chord Tone)

2.1.2.4 การแปรทำนองจากลูกโยน ในลักษณะต่างๆ

2.1.3 การย้ายบันไดเสียง (Modulation)

2.1.3.1 วิธีแห่งการดำเนินของคอร์ดที่ใช้ในการย้ายบันไดเสียง

2.2 การประสานเสียง (Harmony)

2.2.1 เสียงประสานอันเกิดจากการเบี่ยงเบนของทำนองหลักและทำนองแปร

2.2.2 เสียงประสานจากการบรรเลงโน้ตคู่ประสาน

2.3 การเรียบเรียงเสียงให้เครื่องดนตรีต่าง ๆ

2.3.1 โน้ตกลุ่มเครื่องเป่าลมไม้ (Wood Wind Instruments)

2.3.2 โน้ตกลุ่มแตรทองเหลือง (Brass Instruments)

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. บทเพลงทยอยนอก สามชั้น ที่นำมาเป็นข้อมูลในการศึกษา คัดลอกมาจากต้นฉบับจริงซึ่งเป็นลายพระหัตถ์สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต และได้นำมาถ่ายสำเนาจากเอกสารซึ่งได้เก็บรักษาไว้ที่แผนก วิชาการ กองดุริยางค์

กองทัพเรือ

2. โน้ตเพลงในการทำวิจัยนี้ได้นำมาบันทึกใหม่ โดยบันทึกรายละเอียดต่าง ๆ ตามต้นฉบับจริงทุกประการ
3. โน้ตเพลงทั้ง 14 แนว ได้นำมาบันทึกลงใน Open Score โดยบันทึกให้อยู่ในบันไดเสียงเดียวกัน
4. แนวดำเนินทำนองทางฆ้องวงใหญ่ บันทึกเป็นโน้ตสากลโดยยึดทำนองเพลงเป็นหลัก
5. การบันทึกโน้ตสากล จะใช้ในอัตราจังหวะ 2/4
6. การบันทึกโน้ตสากลจะใช้ระบบมาตราเสียงสากล จึงใช้เครื่องหมายแปลงเสียงตามบันไดเสียงของบทเพลง

นิยามศัพท์

เสียงประสาน คือเสียงต่าง ๆ ที่ตั้งขึ้นพร้อม ๆ กับเสียงนำ (Lead) หน้าที่ของเสียงประสานก็คือจะทำให้เสียงนำเกิดความไพเราะและเด่นชัดขึ้นเสียงประสานอาจเกิดขึ้นกับแนวทำนองหลักของบทเพลง หรือแนวทำนองสอดแทรกต่าง ๆ ก็ได้ เมื่อเสียงประสานดังขึ้นพร้อม ๆ กับเสียงนำ จะทำให้เกิดการประสานเสียงขึ้น

การเรียบเรียงเสียงประสาน คือกระบวนการหรือวิธีการที่จะทำให้เกิดเสียงประสานขึ้นในบทเพลง ซึ่งในแต่ละยุคแต่ละสมัยจะมีวิธีการที่แตกต่างกันออกไป

ผู้เรียบเรียงเสียงประสาน คือบุคคลที่เป็นผู้กำหนดแนวเสียงต่าง ๆ ให้เกิดขึ้น ในบทเพลงตามวิธีการของแต่ละยุคแต่ละสมัยและยังจะต้องเป็นผู้ที่กำหนดแนวบรรเลงให้กับเครื่องดนตรีต่าง ๆ ในวงนั้น ๆ ตามความเหมาะสมอีกด้วย

บันไดเสียง (Scale) มาจากภาษาลาติน Scale ซึ่งแปลว่า บันได (Ladder) หมายถึงการนำระดับเสียงมาเรียงติดต่อกันเป็นทางขึ้นหรือลงในช่วงคู่แปด การเรียงเสียงดังกล่าวเรียกว่า ไดอาโทนิค (Diatonic) ซึ่งประกอบด้วย

1. บันไดเสียงเมเจอร์ (Major Scale) จะเริ่มที่โน้ตเสียงใดก็ได้ โดยขึ้นคู่เต็มเสียงจะเกิดขึ้นระหว่างโน้ตคู่ต่าง ๆ ยกเว้น โน้ตตัวที่ 3 - 4 และ 7 - 8 ซึ่งจะห่างกันครึ่งเสียง
2. บันไดเสียงไมเนอร์ (Minor Scale) มี 3 แบบคือ เนเจอร์รัล (Natural) ฮาร์โมนิก (Harmonic) และเมโลดิก (Melodic) ซึ่งแต่ละแบบจะมีโครงสร้างของขึ้นคู่เต็มเสียงและขึ้นคู่ครึ่งเสียงต่างกัน

บันไดเสียงของดนตรีไทย คล้ายคลึงกับของดนตรีสากลที่เรียกว่า Diatonic Scale คือมี 7 เสียงเท่ากัน แต่การวางระดับเสียงผิดกัน ของไทยนั้นวาง 7 เสียงเท่ากันหมดไม่มีครึ่งเสียง คั่นอยู่ในตอนใดเลย

เดี่ยว คือวิธีบรรเลงอย่างหนึ่งที่ใช้เครื่องดนตรีจำพวกดำเนินทำนองบรรเลง แต่อย่างเดียว อาจจะมีเครื่องประกอบจังหวะ เช่น ฉิ่ง ฉาบ ฆ้อง โทน รำมะนา สองหน้า หรือกลอง-แขก บรรเลงไปด้วยก็ได้ การบรรเลงเดี่ยวอาจบรรเลงตลอดทั้งเพลงหรือแทรกอยู่ในเพลงใดเพลงหนึ่งเป็นบางตอนก็ได้

การบรรเลงเดี่ยวมีความประสงค์อยู่ 3 ประการคือ

1. เพื่ออวดทาง คือวิธีดำเนินทำนองของเครื่องดนตรีชนิดนั้น
2. เพื่ออวดความแม่นยำ
3. เพื่ออวดฝีมือ

โยน คือทำนองเพลงพิเศษตอนหนึ่ง ซึ่งไม่มีความหมายในตัวอย่างไร หากแต่มีความประสงค์อยู่อย่างเดียวเพียงให้ทำนองตอนนั้นยืนอยู่ ณ เสียงใดเสียงหนึ่งแต่เสียงเดียว แต่โยนหรือลูกโยนนี้ไม่บังคับในเรื่องกำหนดจำนวนจังหวะ จะบรรเลงโยนอยู่มากน้อยกี่จังหวะก็ได้และโยนนี้จะมีแทรกอยู่แต่ในเพลงประเภทหน้าทับสองไม้เท่านั้น

ลูกล้อ เป็นวิธีการบรรเลงทำนองอย่างหนึ่งที่แบ่งเครื่องดนตรี (หรือร้อง) ออกเป็น 2 พวก พวกหนึ่งเรียกว่า พวกหน้า อีกพวกหนึ่งเรียกว่าพวกหลัง ทั้ง 2 พวกนี้ผลัดกันบรรเลงคนละทีเมื่อพวกหน้าบรรเลงไปหมดวรรคตอนแล้ว พวกหลังจึงจะบรรเลงบ้าง แต่ที่จะเรียก ได้ว่า “ลูกล้อ” นี้ เมื่อพวกหน้าบรรเลงไปเป็นทำนองอย่างใด พวกหลังก็จะบรรเลงเป็นทำนองซ้ำอย่างเดียวกันกับพวกหน้า และทำนองที่ผลัดกันบรรเลงนี้ ก็แล้วแต่ผู้แต่งจะประดิษฐ์ขึ้น จะสั้นยาวเท่าใดหรือเพียงพยางค์เดียวก็ได้

ลูกขัด คือ วิธีการบรรเลงทำนองอย่างหนึ่ง ที่แบ่งเครื่องดนตรีหรือออกเป็น 2 พวก พวกหนึ่งเรียกว่าพวกหน้า (บรรเลงก่อน) อีกพวกหนึ่งเรียกว่าพวกหลัง (บรรเลงทีหลัง) ทั้ง 2 พวกนี้ผลัดกันบรรเลงคนละที เมื่อพวกหน้าบรรเลงไปหมดวรรคตอนแล้ว พวกหลังจึงจะบรรเลงบ้าง แต่ที่จะเรียกได้ว่า “ลูกขัด” นี้ เมื่อพวกหน้าบรรเลงทำนองอย่างหนึ่งแล้ว พวกหลังก็จะบรรเลงทำนองให้ผิดแผกแตกต่างไปอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งไม่เหมือนกับทำนองของพวกหน้า ทำนองที่ผลัดกันบรรเลงนี้ ไม่บังคับว่าจะสั้นยาวเท่าใด ทั้งนี้แล้วแต่ผู้แต่งจะประดิษฐ์ขึ้น อย่างสั้นที่สุดอาจผลัดกันทำเพียงพยางค์เดียวก็ได้

สองไม้ เป็นชื่อของหน้าทับอย่างหนึ่ง ซึ่งมีหน้าทับค่อนข้างสั้นเพื่อสะดวกและเหมาะสม

แก่ทำนองเพลงที่มีประโยคสั้นๆ เพลงที่มีทำนองพลิกแพลงหรือเพลงที่กำหนดความยาวไม่แน่นอน

สำเนียง หมายถึงกระแสของทำนองเพลงที่ได้ประดิษฐ์ขึ้น กระทำให้บังเกิดความรู้สึก และทราบได้ว่าเป็นเพลงจำพวกใด ชนิดใด และภาษาใด

เหลื่อม หมายถึงการบรรเลงที่แบ่งเครื่องดนตรีออกเป็น 2 พวก เป็นพวกหน้ากับพวกหลัง (เหมือนบรรเลงลูกล่อหรือลูกซัด) ทำนองที่บรรเลงของพวกหน้ากับพวกหลังเป็นอย่างเดียวกัน มีความยาวเท่ากัน แต่พวกหน้าบรรเลงก่อนพวกหลังเล็กน้อย เพราะฉะนั้นพวกหน้าก็ต้องหมดก่อนพวกหลังเท่ากับระยะที่ได้บรรเลงขึ้นมาก่อน และเสียงสุดท้ายของพวกหน้าก็ตกลงก่อน จังหวะ ประโยคที่บรรเลงเหลื่อมนี้จะสั้นยาวเพียงใดก็ได้แล้วแต่ความประสงค์ของผู้แต่ง

ลูกตก หมายถึงระดับเสียงที่นัดหมายกันไว้ว่าจะต้องบรรเลงระดับเสียงเดียวกัน ส่วนใหญ่อยู่ครึ่งจังหวะและท้ายจังหวะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. แบบแผนการวิจัยฉบับนี้ จะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับการวิจัยผลงานของคณาจารย์ท่านอื่น ๆ ต่อไป
2. ผลจากการศึกษา สามารถนำไปใช้เป็นทฤษฎีการเรียบเรียงเสียงประสาน เพลงไทยสำหรับวงโยธวาทิตได้
3. สามารถบอกเอกลักษณ์การประพันธ์เพลงไทยสำหรับวงโยธวาทิต ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิตได้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลต่างๆ ที่นำมาใช้ประกอบการวิจัยครั้งนี้ถือว่ามีความสำคัญต่อการศึกษาค้นคว้าเป็นอย่างยิ่ง แหล่งข้อมูลนี้ได้มาจาก เอกสารการวิจัย หนังสือทางวิชาการและเอกสารทางวิชาการ ซึ่งมีดังต่อไปนี้

เอกสารการวิจัย

วีรชาติ เปรमानนท์ (2532) ได้ทำการวิจัยดนตรีแนวใหม่ในช่วงปี พ.ศ. 2520 - 2530 เป็นงานวิจัยที่ศึกษาพัฒนาการทางวิชาการด้านทฤษฎีดนตรีในเรื่องของการประสานเสียง การสอดทำนอง การเรียบเรียง และการประพันธ์เพลง ผลจากการวิจัยพบว่าทฤษฎีใหม่หลายทฤษฎีที่เกิดขึ้นจากการนำเอาหลักการของดนตรีไทย และตะวันตกผสมผสานกันนำมาประยุกต์พัฒนาและเปลี่ยนรูปแบบ ทำให้เกิดหลักการและกฎเกณฑ์ใหม่ในการประพันธ์ที่ให้สำเนียงและสีสันของเสียงในแบบตะวันตก โดยใช้เทคนิคและวิทยาการของดนตรีตะวันตกเข้ามาผสมผสานอย่างมีเอกลักษณ์ ซึ่งงานวิจัยดังกล่าวนี้สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการศึกษาในครั้งนี้ได้

อรรณ บรจศิลป์ (2534) ได้ทำการวิจัย เรื่องความคิด และภูมิปัญญาไทย ชุดดุริยางค์ ศิลป์ซึ่งมีขอบเขตของการวิจัย 5 เรื่องได้แก่

1. การไหว้ครูดนตรีไทย
2. เครื่องดนตรีไทย และวงดนตรีไทย
3. โครงสร้างของเพลงไทย
4. ประเภทของเพลงไทย และการประพันธ์เพลงไทย
5. การร้องเพลงไทย

ผลของการวิจัย พบว่า

1. การไหว้ครูดนตรีไทยเป็นความเชื่อของสังคมไทยความกตัญญูต่อบุคคลที่เป็นสิ่งที่ดีควรแก่การปฏิบัติ

2. เครื่องดนตรีไทย แบ่งเป็น 4 ประเภทตามกิจหน้าที่ เล่น คือ ดีด สี ตี เป่า เครื่องดนตรีทุกชนิดมีกำเนิดจากวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของคนในสังคมไทย แต่ได้มีการปรับปรุงดัดแปลง และผสมผสานกับเครื่องดนตรีของกลุ่มคนในวัฒนธรรมอื่นๆ

3. โครงสร้างของเพลงไทยประกอบด้วย

3.1 บันไดเสียงซึ่งมี 7 เสียง มีระยะห่างของแต่ละเสียงเท่ากัน (โดยทฤษฎี) และมีทาง(บันไดเสียง) ที่ใช้บรรเลง 7 ทาง

3.2 จังหวะ มีอัตราจังหวะ สามชั้น สองชั้น ชั้นเดียว

3.3 ทำนอง มีแนวโน้มเป็นแบบเรียงเสียง หรือเสียงกระโดดในช่วงแคบๆ และมีลักษณะเป็นวรรคเล็กๆ มาเรียงต่อเนื่องกัน

3.4 การประสานเสียง มีลักษณะการประสานเสียงในแนวนอน (Heterophony)

3.5 รูปแบบ(Form) มีการแบ่งเป็นวรรค ประโยค ท่อน มีการจัดกลุ่มเพลงเป็นประเภทต่างๆ และมีรูปแบบของเพลงสามชั้น สองชั้น และชั้นเดียว

3.6 อารมณ์เพลง สามารถให้ความรู้สึก และอารมณ์ต่างๆได้ แต่ไม่รุนแรงเท่าดนตรีตะวันตก

4. ประเภทของเพลงไทยแบ่งเป็นประเภทต่างๆ ตามความคิดของครูดนตรีแต่ละท่าน

การประพันธ์เพลงไทยมี 4 วิธีคือ (1) การแต่งขยายจากเพลงเดิม (2) ตัดทอนจากเพลงเดิม (3) แต่งทำนองขึ้นใหม่โดยอาศัยเค้าโครงจากของเดิม (4) แต่งด้วยความคิดของตนเอง โดยอาศัยหลักการแต่งเพลงไทย

5. การร้องเพลงไทยมีวิวัฒนาการมาจากการขับ-ลำ และเพลงพื้นบ้านตั้งแต่สมัยสุโขทัย ต่อมาได้พัฒนาขึ้นในราชสำนักสมัยอยุธยาจนเป็นแบบแผนที่ค่อนข้างชัดเจน และได้พัฒนาต่อมาในสมัยรัตนโกสินทร์ พบศัพท์ที่ใช้ในการร้องเพลงไทย 28 คำ

จากงานวิจัยในครั้งนี้ในบางหัวข้อ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ได้

ตำราทางวิชาการ

นอกจากเอกสารงานวิจัยแล้ว ผู้วิจัยยังได้ใช้ ตำราทางวิชาการ ดังต่อไปนี้

พระเจนดุริยางค์. (2524) พิมพ์ครั้งที่5 ได้เรียบเรียงแบบเรียนวิชาการประสานเสียง อธิบายหลักวิชาและภาคปฏิบัติ ได้กล่าวถึงการประสานเสียงด้วยคอร์ดธรรมดา ถึงคอร์ดดอ-มินันต์คู่7 และการย้ายบันไดเสียงแบบธรรมดาถึงคอร์ดดอ-มินันต์คู่11

พระเจนดุริยางค์. (2527) พิมพ์ครั้งที่3 ได้เรียบเรียงแบบเรียนวิชา การประสานเสียง อธิบายหลักวิชา และภาคปฏิบัติได้กล่าวถึงการใช้คอร์ดดอ-มินันต์13 และการประสานเสียงด้วยคอร์ดโครมาติก

แมนรัตน์ ศรีกรานนท์ (ม.ป.ป.) ได้เรียบเรียงหนังสือตำรา 2 เล่มคือ แจ๊สฮาร์โมนี (Jazz Harmony) ซึ่งได้กล่าวถึงหลักการสำคัญต่างๆตั้งแต่เบื้องต้นไว้อย่างชัดเจนโดยเริ่มจาก บันไดเสียงเมเจอร์ (Major Scale) และบันไดเสียงไมเนอร์ (Minor Scale) จนถึงการแก้ไขเพิ่มเติม คอร์ดต่างๆ การใส่คอร์ดกับทำนองและการใส่ทำนองกับคอร์ด อีกเล่มหนึ่งก็คือแจ๊สคอมโพสิชัน (Jazz Composition) โดยกล่าวถึงรูปแบบต่างๆของการประสานเสียง การวางแผนสร้างสกอร์ (Score) ในการเรียบเรียงเสียงประสาน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการทำวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างมาก

เจน ดุริยางค์ (Chen Duriyanga.2497) ได้เรียบเรียงหนังสือ Thai Music โดยกล่าวถึงความแตกต่างระหว่างบันไดเสียงไทยและบันไดเสียงทางตะวันตกวิธีหาการย้ายบันไดเสียงในระบบ Pentatonic Scale ของเพลงไทย ช่วงเสียงของเครื่องดนตรีไทยเมื่อบันทึกเป็นโน้ตสากล และวิธีการบันทึกโน้ตเพลงไทยของแต่ละเครื่องลงในสกอร์ (Score)

กริดเลย์ (Gridley.1988) ได้เรียบเรียงหนังสือ Jazz Styles ได้กล่าวถึงประวัติของเพลงแจ๊ส และการวิเคราะห์ (Analysis) การ Improvisation ที่เป็นหลักสำคัญในการบรรเลงเพลงแจ๊ส การใช้ Chord Progressions และกล่าวถึง Mode ในลักษณะต่างๆ

ฟอร์ซิท (Forsyth.1982) ได้เรียบเรียงหนังสือ Orchestration ได้กล่าวถึงวิวัฒนาการของเครื่องดนตรี และลักษณะของเครื่องดนตรีต่างๆที่ใช้ในวง Orchestra ช่วงเสียงของเครื่องดนตรี และแนวเสียงประสานต่างๆที่เรียบเรียงให้กับเครื่องดนตรีแนวต่างๆ

คิทสัน (Kitson.1975) ได้เรียบเรียงหนังสือ Counterpoint for Beginners ได้กล่าวถึงการ ใช้Cadence ต่างๆ การประสานเสียง 4 แนว การสอดแทรกทำนองจากทำนองหลักเพื่อให้ทำนองของดนตรีมีสีสันมากขึ้น โดยใช้โน้ตนอกประสาน (Non-Chord Tone)

มอร์ตัน (Morton.1976) ได้เรียบเรียงหนังสือ The Traditional Music of Thailand ได้กล่าวถึงประวัติการดนตรีไทย ลักษณะการถ่ายทอดเพลง การเทียบเสียงของเครื่องดนตรีไทย Melodic Percussion, Rhythmic Percussion รวมถึงการบันทึกทางของเครื่องดนตรี เป็นโน้ตสากล การใช้ Mode และระบบเสียง Pentatonic ของดนตรีไทย การวิเคราะห์ (Analysis) เพลงไทย และกล่าวถึง Form and Compositional Techniques ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการวิจัยเป็นอย่างมาก

ทูนเลย์ (Tunley.1984) ได้เรียบเรียงหนังสือ A Practical Course in Tonal Harmony ได้กล่าวถึงหัวข้อต่อไปนี้

- 1.The Concept of Tonality
- 2.Texture
- 3.Dissonance

4.Chromaticism and Modulation

5.Extensions of theTriadic Foundation

6.Harmony in Structural Context

ซึ่งทั้ง 6 หัวข้อนี้จะเป็นประโยชน์ในการนำมาประกอบการวิจัยในครั้งนี้

เอกสารทางวิชาการ

นอกจากผลงานทางการวิจัย และตำราทางวิชาการ ยังมีเอกสารทางวิชาการซึ่งประกอบด้วยรายชื่อต่อไปนี้

ชูชาติ พิทักษากร (2526) ผู้เรียบเรียงเอกสารประกอบคำบรรยายเรื่อง การเขียนทำนองเพลง

วิรัช อยู่ถาวร (ม.ป.ป.) ผู้เรียบเรียงเอกสารประกอบการบรรยายเรื่อง การเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับวงดนตรีสากลวงเล็ก

รังสิพันธ์ แฉ่งชัน (ม.ป.ป.) ผู้เรียบเรียงเอกสารประกอบการบรรยายทางวิชาการ เรื่อง ความรู้ทางทฤษฎีที่จะนำไปใช้ในการประพันธ์เพลง และเรียบเรียงเสียงประสาน

บทที่ 3

ความรู้เรื่ององค์ประกอบทางดนตรีที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์การเรียบเรียงเสียงประสานเพลงทยอยนอก สำหรับวงโยธวาทิต โดย สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต มุ่งที่จะวิเคราะห์ องค์ประกอบทางดนตรีที่ได้ถูกนำมาใช้ในการเรียบเรียงเสียงประสาน ดังมีหัวข้อดังต่อไปนี้

1. โครงสร้างทำนอง

- 1.1 ทำนองหลัก
- 1.2 ทำนองแปร
- 1.3 โน้ตนอกประสาน
- 1.4 การย้ายบันไดเสียง

2. การประสานเสียง

- 2.1 เสียงประสานอันเกิดจากการเบี่ยงเบนของทำนองหลัก และทำนองแปร
- 2.2 เสียงประสานโดยโน้ตโครงสร้างบันไดเสียง

3. การเรียบเรียงเสียงให้กับเครื่องดนตรีต่างๆ

การวิเคราะห์เพื่อสรุปกฎเกณฑ์การนำเอาองค์ประกอบทางดนตรีในการเรียบเรียงเสียงประสาน ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ตามทฤษฎีดนตรีสากลของ พระเจนดุริยางค์, แมนรัตน์ ศรีกรานนท์, Cecil Forsyth, Mark C Gridley, C.H. Kitson, David Tunley, และยังใช้ตำราทางวิชาการดนตรีไทยของ มนต์รี ตราโมท, อุทิศ นาคสวัสดิ์, มานพ วิสุทธิแพทย์, David Morton ดังมีรายละเอียดในแต่ละหัวข้อดังต่อไปนี้

ทำนองหลัก (Basic Melody)

หมายถึงทำนองที่เป็นเนื้อแท้ของเพลง ที่บรรเลงโน้ตต่างๆ หรือโน้ตเดี่ยวโดยสามารถให้เครื่องดนตรีอื่นๆสามารถแปรทำนองเป็นทางของตนเองเป็นทำนองเต็ม (full melody) ทำนองหลักนี้ในทางดนตรีไทยถือว่า ส้องวงใหญ่ เป็นเครื่องดนตรีที่บรรเลงทำนองหลักของวง (อุทิศ นาคสวัสดิ์. 2530 : 15)

ตัวอย่างที่ 1

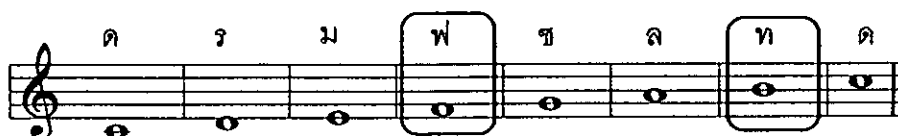

บันไดเสียง (Scale) ในทางดนตรีไทย

หมายถึงเสียงดนตรีที่เรียงตามลำดับ 7 เสียง 8 ขั้น โดยมีโน้ตหลัก 5 เสียงและโน้ตรอง 2 เสียง ตามแผนผังบันไดเสียงข้างล่างนี้ 1 2 3 4 5 6 7 โน้ต 1 2 3 5 6 เป็นโน้ตหลัก โน้ต 4 และ 7 เป็นโน้ตรอง ในการวิจัยนี้จะขอเปรียบเทียบระดับเสียงให้เข้ากับระบบเสียงของดนตรีตะวันตกอย่างโดยประมาณ และนำเอาคำเรียกชื่อระดับเสียงของดนตรีตะวันตกมาประยุกต์ใช้เพื่อความสะดวกในการอธิบายและวิเคราะห์

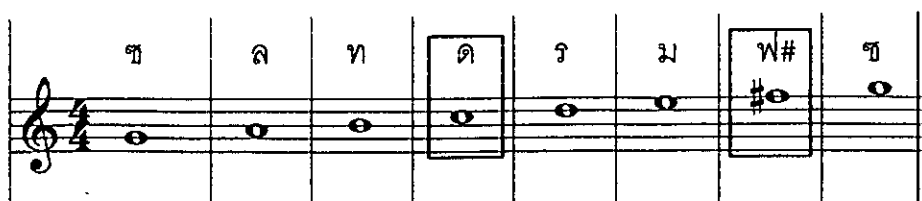
ตัวอย่างที่ 2

บันไดเสียง โด คือบทเพลงที่ใช้โน้ตเสียง ดรม ซล เป็นโน้ตหลักและโน้ตเสียง ฟ ท เป็นโน้ตรอง

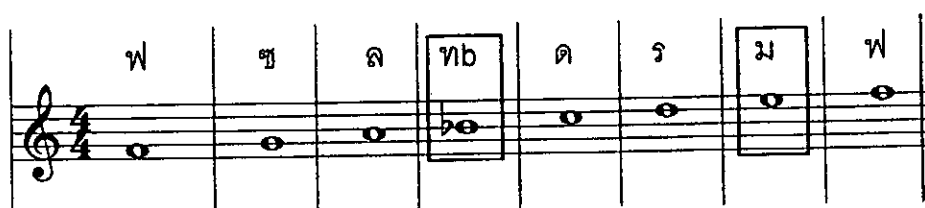
ตัวอย่างที่ 3

บันไดเสียง ซอล คือบทเพลงที่ใช้โน้ตเสียง ซลท รม เป็นโน้ตหลักและโน้ตเสียง ด ฟ# เป็นโน้ตรอง

ตัวอย่างที่ 4

บันไดเสียง ฟา คือบทเพลงที่ใช้โน้ตเสียง ฟซล ดร เป็นโน้ตหลักและโน้ตเสียง
ทb ม เป็นโน้ตรอง

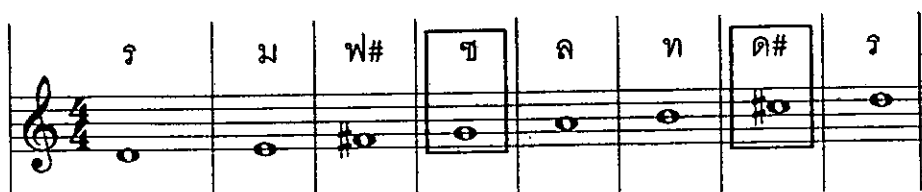
ตัวอย่างที่ 5

บันไดเสียง ทิb คือบทเพลงที่ใช้โน้ตเสียง ทบดร ฟซ เป็นโน้ตหลักและโน้ตเสียง
มb ล เป็นโน้ตรอง

ตัวอย่างที่ 6

บันไดเสียง เร คือบทเพลงที่ใช้โน้ตเสียง รμφ# ลท เป็นโน้ตหลักและโน้ตเสียง
ซ ด# เป็นโน้ตรอง

ทำนองแปร

หมายถึงการสร้างทำนองเพลงที่แปรทางจากลูกฆ้อง ซึ่งในทางดนตรีไทยถือว่าเนื้อ
หรือลูกฆ้องเป็นทำนองหลักโดยให้เครื่องดนตรีอื่นๆทำทางหรือแนวทำนองเป็นของตัวเอง เช่น
ระนาดเอก ระนาดทุ้ม ฆ้องวงเล็ก ปี่ใน ขลุ่ยเพียงออ ซอด้วง ซออู้ จะเข้ ฯลฯ และการขับร้องด้วย

ตัวอย่างที่ 7

โน้ตนอกประสาน (Non-Chord Tone)

หมายถึงเสียงหรือกลุ่มเสียงใดๆที่ได้เกิดเสียงดังขึ้นมาพร้อมกับคอร์ด ซึ่งเสียงหรือกลุ่มเสียงนั้นไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของเสียงในคอร์ดที่ดังขึ้นเลยในบางครั้งจะถูกเรียกอีกหนึ่งว่า เสียงนอกเสียงประสาน เกิดขึ้นในจังหวะหนัก (Accented) และในจังหวะเบา (Unaccented) เสียงนอกประสานจะถูกใช้ประโยชน์เพื่อการตกแต่งแนวทำนองเพลงให้ดำเนินไปอย่างราบเรียบ ใช้เป็นเสียงเชื่อมระหว่างเสียงในคอร์ด เพื่อทำให้เกิดแนวทำนองที่สละสลวย หรือนำมาใช้ในการประสานเสียงเพื่อตั้งใจที่จะทำให้เกิดเสียงแปลกๆในบทเพลง เสียงนอกคอร์ดที่มีการนำมาใช้ในการตกแต่งทำนองมีดังนี้

1. พาซซิงโทน(Passing Tone)คือเสียงนอกคอร์ดที่เคลื่อนที่ผ่านระหว่างเสียงในคอร์ด 2 เสียงซึ่งเป็นเสียงที่มีระดับเสียงต่างกัน การเคลื่อนที่มักจะเป็นไปตามลำดับขั้น เกิดขึ้นได้ทั้งในจังหวะหนักและจังหวะเบา

ดังตัวอย่างที่ 8

ผ่านระหว่างเสียงในคอร์ด 2 เสียงซึ่งเป็นเสียงที่มีระดับเสียงต่างกันระหว่างเสียงตามลำดับชั้นที่สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ครั้งเสียง เกิดขึ้นได้ทั้งในจังหวะหนักและในจังหวะเบา
ดังตัวอย่างที่ 9

3. เนบะริงโทน (Neighboring Tone) คือเสียงนอกคอร์ด 1 เสียงซึ่งเคลื่อนที่อยู่ระหว่างเสียงในคอร์ด 2 เสียงที่มีระดับเสียงที่เท่ากัน การเคลื่อนที่จะต้องเป็นไปตามลำดับชั้น ปกติจะเกิดขึ้นในจังหวะเบา
ดังตัวอย่างที่ 10

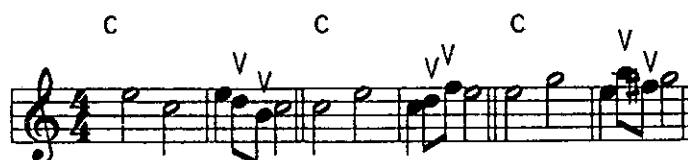
4. ดับเบิลเนบะริงโทน (Double Neighboring Tone) คือเสียงนอกคอร์ด 2 เสียงซึ่งเคลื่อนที่อยู่ระหว่างเสียงในคอร์ด 2 เสียงที่มีระดับเสียงที่เท่ากันการเคลื่อนที่จะต้องเป็นไปตามลำดับชั้น ปกติจะเกิดขึ้นในจังหวะเบา
ดังตัวอย่างที่ 11

5. อันพริพด์เนเบอะริงโทน (Unprepared Neighboring Tone) คือเสียงนอกคอร์ด
 1เสียงซึ่งเคลื่อนที่อยู่ระหว่างเสียงในคอร์ด 2เสียงที่มีระดับเสียงต่างกัน การเคลื่อนที่มักจะเป็นไป
 ในลักษณะก้าวกระโดด
 ดังตัวอย่างที่ 12

6. ดับเบิลอันพริพด์เนเบอะริงโทน(Double Unprepared Neighboring Tone)คือเสียง
 นอกคอร์ด 2เสียงซึ่งเคลื่อนที่อยู่ระหว่างเสียงในคอร์ด 2เสียง ที่มีระดับเสียงต่างกัน การเคลื่อนที่
 มักจะเป็นไปในลักษณะก้าวกระโดด
 ดังตัวอย่างที่ 13

7. เอ็ชเคพโทน (Escape Tone) คือเสียงนอกคอร์ด 1เสียงซึ่งเคลื่อนที่อยู่ระหว่าง
 เสียงในคอร์ด 2เสียงที่มีระดับเสียงต่างกัน จะเคลื่อนที่ออกจากเสียงแรกของคอร์ดขึ้นไป 1ชั้นตาม
 ลำดับและจะเคลื่อนที่วกกลับเข้ามามาเสียงที่สองของคอร์ดในลักษณะการก้าวกระโดด ปกติจะ
 เกิดในจังหวะเบา
 ดังตัวอย่างที่ 14

8. อันพริแพด์เอ็ชเคพโทน (Unprepared Escape Tone) คือเสียงนอกคอร์ด 1 เสียงซึ่งเคลื่อนที่อยู่ระหว่างเสียงในคอร์ด 2 เสียงที่มีระดับเสียงที่เท่ากัน เคลื่อนที่ออกจากเสียงแรกของคอร์ดในลักษณะแบบก้าวกระโดดและจะเคลื่อนที่วกกลับเข้ามาหาเสียงที่สองของคอร์ดในลักษณะของการก้าวกระโดดปกติจะเกิดขึ้นในจังหวะเบา
ดังตัวอย่างที่ 15

9. อับโปเจียตูรา (Appoggiatura) คือเสียงนอกคอร์ดที่เกิดขึ้นในจังหวะหนัก เคลื่อนที่ออกจากเสียงข้างหน้าโดยวิธีก้าวกระโดด และจะต้องทำการกลาเข้าหาเสียงในคอร์ดต่อไปโดยการเคลื่อนที่ขึ้น หรือลง 1 ชั้น ตามลำดับ
ดังตัวอย่างที่ 16

10. แอนทิซิเปชั่น (Anticipation) เมื่อคอร์ด 2 คอร์ดเคลื่อนที่ต่อเนื่องกันไป เสียงใดๆ ในคอร์ดลำดับที่ 2 ดังขึ้นมาก่อนที่คอร์ดลำดับที่ 2 จะปรากฏเสียงของคอร์ดที่ 2 จะดังแทรกอยู่ในจังหวะของคอร์ดที่ 1 ทำให้เกิดเสียงนอกคอร์ดขึ้นมา จะเกิดขึ้นในจังหวะเบา
ดังตัวอย่างที่ 17

11. ซัสเพนชัน (Suspension) คือเสียงนอกคอร์ดที่เกิดขึ้นโดยการลากเสียงใดๆจากคอร์ดที่อยู่ข้างหน้าให้เข้าไปดังค้างอยู่ในจังหวะหนักของคอร์ดที่อยู่ถัดไป จากนั้นจะต้องทำการเกลาให้เข้าไปเป็นเสียงในคอร์ดนั้นโดยการเคลื่อนที่ลง 1 ลำดับชั้น คอร์ดใดที่มีเสียงประเภทนี้เข้าไปดังค้างอยู่ จะต้องใช้คำว่า “sus”
ดังตัวอย่างที่ 18

12. โบรเคนคอร์ด (Broken Chord) คือการสร้างทำนองจากโน้ตที่มีอยู่ในคอร์ดที่มีระดับเสียงต่างกัน การเคลื่อนมักจะเป็นไปในลักษณะก้าวกระโดดตามเสียงที่มีอยู่ในกลุ่มของคอร์ด
ดังตัวอย่างที่ 19

13. บันไดเสียงไดอาโทนิค (Diatonic Scale) หมายถึงบันไดเสียงที่มีโน้ต 7 เสียงที่เรียงตามลำดับชั้น มี 8 ขั้นซึ่งในแนวทางของดนตรีสากลช่วงห่างของเสียงจะไม่เท่ากัน แต่ในทางไทยช่วงระยะห่างของเสียงจะเท่ากันหมดซึ่งในทำนองของเพลงไทยนั้นอาจจะสร้างด้วยโน้ตทั้ง 7 เสียงก็อาจจะทำได้เช่นกัน
ดังตัวอย่างที่ 20

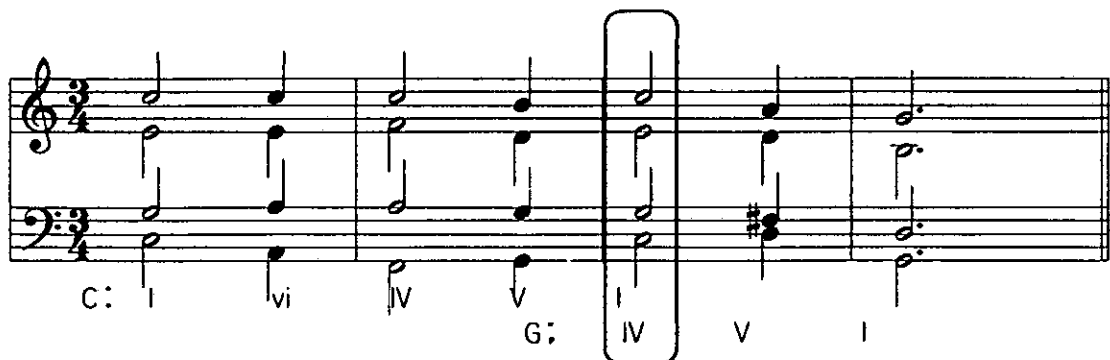
การย้ายบันไดเสียง (Modulation)

การย้ายบันไดเสียงคือการเปลี่ยนคีย์ จากคีย์หนึ่งไปอีกคีย์หนึ่ง (แมนรัตน์ ศรีกรรณนท์. ม.ป.ป. : 50) โดยปกติความหมายของการย้ายบันไดเสียงจะใช้อธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับบันไดเสียงเดียนิก แต่ก็สามารถนำไปใช้อธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับโหมด (Mode) ต่างๆอีกด้วย พระเจนดุริยางค์ได้กล่าวถึงการย้ายบันไดเสียงว่า เพื่อหลีกเลี่ยงความจำเจ ซ้ำซาก และความจืดชืด (Monotonous) ที่เกิดขึ้นกับบทเพลงซึ่งบรรเลงอยู่ในบันไดเสียงเดียนวลตลอดทั้งเพลง (พระเจนดุริยางค์. 2524 : 162)

เบนวาร์ด (Benward. 1985 :209-213) ได้จัดแบ่งประเภทของการย้ายบันไดเสียงออกเป็น 4 วิธีดังนี้

1. Common Chord Modulation วิธีการย้ายบันไดเสียงประเภทนี้จะต้องมีคอร์ดร่วม (Common Chord หรือ Pivot Chord) อยู่ทั้งในบันไดเสียงเดิมและบันไดเสียงใหม่ที่ย้ายไป การย้ายบันไดเสียงที่เกิดขึ้นโดยมีคอร์ดร่วมนี้ ทำนองในบันไดเสียงเก่ากับบันไดเสียงใหม่จะต่อเนื่องกันอย่างสนิท ทำให้เกิดความกลมกลืนขึ้น

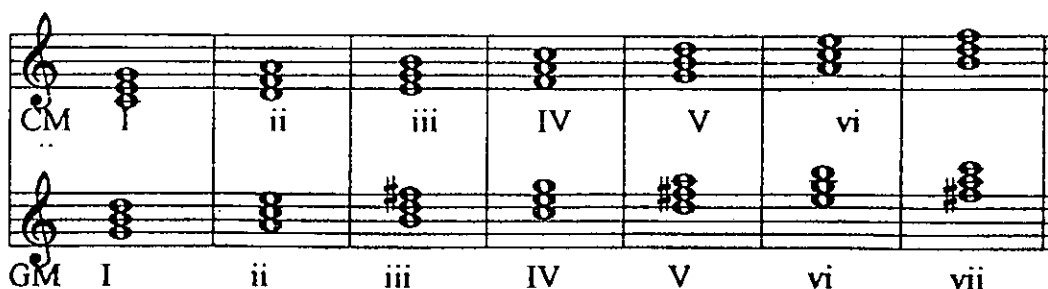
ดังตัวอย่างที่ 21

การย้ายบันไดเสียงของบันไดเสียงไดอาโทนิคเมเจอร์

บันไดเสียงไดอาโทนิคเมเจอร์สามารถที่จะย้ายไปยังบันไดเสียงอื่นได้อย่างกลมกลืนถึง 5 บันไดเสียง ทั้งนี้เพราะว่ามีความสัมพันธ์ทางคอร์ดร่วมเกิดขึ้นระหว่างบันไดเสียงต่างๆเหล่านั้นเป็นจำนวนหลายคอร์ด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 22

จากตัวอย่างที่ 22 จะเห็นได้ว่า บันไดเสียง C Major กับ G Major มีคอร์ดร่วมเกิดขึ้น 4 คอร์ด ดังตารางแสดงการเปรียบเทียบต่อไปนี้

ตาราง 1 แสดงคอร์ดร่วมในบันไดเสียง C Major กับ G Major

ชื่อคอร์ดร่วม	ลำดับที่ใน C Major	ลำดับที่ใน G Major
C	I	I V
Em	iii	vi
G	V	I
Am	vi	ii

ตัวอย่างที่ 23

CM: I ii iii IV V vi vii

FM: I ii iii IV V vi vii

จากตัวอย่างที่ 23 จะเห็นได้ว่าเป็นบันไดเสียง C Major กับ F Major มีคอร์ดร่วมเกิดขึ้น 4 คอร์ด ดังตารางแสดงการเปรียบเทียบต่อไปนี้

ตาราง 2 แสดงคอร์ดร่วมที่เกิดขึ้นในบันไดเสียง C Major กับ F Major

ชื่อคอร์ดร่วม	ลำดับที่ใน C Major	ลำดับที่ใน F Major
C	I	V
Dm	ii	vi
F	I V	I
Am	vi	iii

ตัวอย่างที่ 24

CM: I ii iii IV V vi vii

Am: i ii III iv v VI VII

จากตัวอย่างที่ 24 จะเห็นได้ว่าเป็นไดเสียง C Major กับ A Minor มีคอร์ดร่วมเกิดขึ้น 4 คอร์ด ดังตารางแสดงการเปรียบเทียบต่อไปนี้

ตาราง 3 แสดงคอร์ดร่วมที่เกิดขึ้นในบันไดเสียง C Major กับ A Minor

ชื่อคอร์ดร่วม	ลำดับที่ใน C Major	ลำดับที่ใน A Minor
Dm	ii	iv
F	I V	VI
Am	vi	i
B dim	vii	ii

ตัวอย่างที่ 25

CM: I ii iii IV V vi vii

Em: i ii III iv v VI VII

จากตัวอย่างที่ 25 จะเห็นได้ว่า บันไดเสียง C Major และ E Minor มีคอร์ดร่วมเกิดขึ้น 3 คอร์ด ดังตารางแสดงการเปรียบเทียบต่อไปนี้

ตาราง 4 แสดงคอร์ดร่วมที่เกิดขึ้นในบันไดเสียง C Major กับ E Minor

ชื่อคอร์ดร่วม	ลำดับที่ใน C Major	ลำดับที่ใน E Minor
C	I	VI
Em	iii	i
Am	vi	IV

ตัวอย่างที่ 26

CM: I ii iii IV V vi vii

Dm: i ii III iv v VI VII

จากตัวอย่างที่ 26 จะเห็นได้ว่า บันไดเสียง C Major กับ D Minor มีคอร์ดร่วมเกิดขึ้น 1 คอร์ด ดังตารางแสดงการเปรียบเทียบต่อไปนี้

ตาราง 5 แสดงคอร์ดร่วมที่เกิดขึ้นในบันไดเสียง C Major กับ D Minor

ชื่อคอร์ดร่วม	ลำดับที่ใน C Major	ลำดับที่ใน D Minor
Dm	ii	i

การย้ายบันไดเสียงของบันไดเสียงไดอาโทนิคไมเนอร์

บันไดเสียงไดอาโทนิคไมเนอร์สามารถที่จะย้ายไปยังบันไดเสียงอื่นได้อย่างกลมกลืนถึง 5 บันไดเสียง เหมือนกับบันไดเสียงไดอาโทนิคเมเจอร์ ทั้งนี้เพราะว่ามีความสัมพันธ์ทางคอร์ดร่วมกันเกิดขึ้นเป็นจำนวนหลายคอร์ด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 27

Am: i ii III iv v VI VII

Dm: i ii III iv v VI VII

จากตัวอย่างที่ 27 จะเห็นได้ว่า บันไดเสียง A Minor กับ D Minor มีคอร์ดร่วมกันเกิดขึ้น 1 คอร์ด ดังตารางแสดงการเปรียบเทียบต่อไปนี้

ตาราง 6 แสดงคอร์ดร่วมกันที่เกิดขึ้นในบันไดเสียง A Minor กับ D Minor

ชื่อคอร์ดร่วม	ลำดับที่ใน A Minor	ลำดับที่ใน D Minor
Dm	iv	i

ตัวอย่างที่ 28

Am: i ii III iv v VI VII

Em: i ii III iv v VI VII

จากตัวอย่างที่ 28 จะเห็นได้ว่าบันไดเสียง A Minor กับ E Minor มีคอร์ดร่วมกันเกิดขึ้น 1 คอร์ด ดังตารางแสดงการเปรียบเทียบดังต่อไปนี้

ตาราง 7 แสดงคอร์ดร่วมที่เกิดขึ้นในบันไดเสียง A Minor กับ E Minor

ชื่อคอร์ดร่วม	ลำดับที่ใน A Minor	ลำดับที่ใน E Minor
Am	i	iv

ตัวอย่างที่ 29

Am: i ii III iv v VI VII

CM: I ii iii IV V vi vii

จากตัวอย่างที่ 29 จะเห็นได้ว่า บันไดเสียง A Minor กับ C Major มีคอร์ดร่วมเกิดขึ้น 4คอร์ด ดังตารางการเปรียบเทียบต่อไปนี้

ตาราง 8 แสดงคอร์ดร่วมที่เกิดขึ้นในบันไดเสียง A Minor กับ C Major

ชื่อคอร์ดร่วม	ลำดับที่ใน A Minor	ลำดับที่ใน C Major
Am	I	vi
B dim	ii	vii
Dm	iv	ii
F	VI	IV

ตัวอย่างที่ 30

Am: i ii III iv v VI VII

FM: I ii iii IV V vi vii

จากตัวอย่างที่ 30 จะเห็นได้ว่บันไดเสียง A Minor กับ F Major มีคอร์ดร่วมเกิดขึ้น 3 คอร์ด ดังตารางแสดงการเปรียบเทียบต่อไปนี้

ตาราง 9 แสดงคอร์ดร่วมในบันไดเสียง A Minor กับ F Major

ชื่อคอร์ดร่วม	ลำดับที่ใน A Minor	ลำดับที่ใน F Major
Am	i	iii
Dm	iv	vi
F	VI	I

ตัวอย่างที่ 31

The image shows two musical staves. The top staff is for A Minor (Am) and the bottom staff is for G Major (GM). Both are in 6/8 time. The A Minor scale is shown with natural notes for A, B, C, D, E, and F, and a natural C for the final note. The G Major scale is shown with a sharp for F# and natural notes for G, A, B, C, D, and E. Chord symbols are placed below each note: Am: i, ii, III, iv, v, VI, VII for the A Minor scale and GM: I, ii, iii, IV, V, vi, vii for the G Major scale.

จากตัวอย่างที่ 31 จะเห็นได้ว่บันไดเสียง A Minor กับ G Major มีคอร์ดร่วมเกิดขึ้น 1 คอร์ด ดังตารางแสดงการเปรียบเทียบต่อไปนี้

ตาราง 10 แสดงคอร์ดร่วมที่เกิดขึ้นในบันไดเสียง A Minor กับ G Major

ชื่อคอร์ดร่วม	ลำดับที่ใน A Minor	ลำดับที่ใน G Major
Am	i	ii

จากตัวอย่างที่ 22- 31 แสดงให้เห็นว่า การย้ายบันไดเสียงที่จะทำให้เกิดความกลมกลืนนั้น บันไดเสียงเดิมและบันไดเสียงใหม่ที่จะทำการย้ายไปจะต้องมีคอร์ดร่วมหรือคอร์ด

พ้องกันอยู่ทั้งสองบันไดเสียง ยังมีคอร์ดร่วมอยู่มากเท่าใดความกลมกลืนก็จะมีมากขึ้นตามไป ด้วย บันไดเสียงใหม่ที่ย้ายไปนั้นอาจจะเป็นบันไดเสียงที่เป็นเครือญาติใกล้ชิดทั้งทางเมเจอร์ และทางไมเนอร์ก็ได้เช่นกัน

2. Static Modulation การย้ายบันไดเสียงในลักษณะนี้ไม่ต้องการคอร์ดร่วม ทั้งนี้ เพราะมีจุดมุ่งหมายที่จะทำให้เกิดความรู้สึกว่ามีการย้ายบันไดเสียงเกิดขึ้นอย่างเด่นชัด การย้ายบันไดเสียงในลักษณะนี้จะ เป็นไปอย่างทันทีทันใดไม่ต้องการเสียงเชื่อมระหว่างบันไดเสียงเก่าและบันไดเสียงใหม่ส่วนมากจะเกิดขึ้นระหว่างวรรค ระหว่างประโยค หรือตอนใดตอนหนึ่งของทำนอง ที่มีความต้องการให้ทำนองเพลงนั้นหยุดค้างไว้ เพื่อที่จะเริ่มต้นทำนองในวรรคใหม่ให้มีความแตกต่างจากทำนองแรก

ดังตัวอย่างที่ 32

จุดสิ้นสุดทำนองในบันไดเสียงเดิม จุดเริ่มทำนองในบันไดเสียงใหม่

E Minor : I V i C Major : I V

3. Chromatic Modulation การย้ายบันไดเสียงในลักษณะนี้จะเกิดขึ้นที่จุดใดจุดหนึ่งของทำนองเพลงที่มีการเคลื่อนที่แบบโครมาติก (Chromatic Progression) ซึ่งเป็นไปในลักษณะของการเชื่อมต่อทำนองในบันไดเสียงเดิมและบันไดเสียงใหม่ที่จะย้ายไป ดังตัวอย่างที่ 33

ตัวอย่างที่ 33

F Major : I V D Major : V I iv V

4. Enharmonic Modulation พระเจนดุริยางค์ (2524 : 467) ได้ให้ความหมายของการย้ายบันไดเสียงในลักษณะนี้ว่า “ หมายถึงการเปลี่ยนแปลงเพียงแต่นามของตัวโน้ตตัวหนึ่งหรือหลายตัว ที่รวมอยู่ในคอร์ดโดยยี่ระดับเสียงของคอร์ดนั้นๆ ให้คงไว้เช่นเดิม การกระทำเช่นนี้ยังผลให้ตัวโน้ตที่ต้องถูกเปลี่ยนแปลงนามออกไปจำต้องเปลี่ยนชั้นของบันไดเสียงออกไปยังบันไดเสียงอื่นซึ่งเป็นโอกาสให้จำต้องเปลี่ยนการเกลาค่อเนื่องของคอร์ดไปยังบันไดเสียงอื่นคล้อยตามไปด้วย...”

ตัวอย่างที่ 34

ทั้งสองคอร์ดประกอบด้วยระดับเสียงที่เหมือนกันแต่ต่างชื่อกัน
(Enharmonic Equivalent)

Eb = D# F#dim7 เกลามา Gm D#dim เกลามาที่ Em

นอกจากวิธีการย้ายบันไดเสียงทั้งหมดของเบเนวาร์ดแล้ว ยังมีการย้ายบันไดเสียงอีกวิธีหนึ่งที่มีชื่อว่า Deceptive Modulation ลักษณะของการย้ายบันไดเสียงแบบนี้ เป็นการย้ายบันไดเสียงไปสู่บันไดเสียงอื่นๆ อย่างทันทีทันใด บันไดเสียงใหม่ที่จะย้ายไปนั้น จะมีความสัมพันธ์ทางด้านเสียงร่วมน้อยมาก ฟังแล้วจะรู้สึกได้ว่าเกิดจุดหักเหของกลุ่มเสียงขึ้นอย่างชัดเจน ดังตัวอย่างที่ 35

C: I M7 vim7 iim7 V7 IM7 vim7 Ab: iim7 V7

1. 2.

E: IM7 vim7 iim7 B: IM7 vim7 iim7

จากตัวอย่างที่ 35 เป็นตัวอย่างของการย้ายบันไดเสียงที่ทำให้เกิดจุดหักเหของกลุ่ม

เสียงอย่างชัดเจนทำนองเดิมจะเริ่มที่บันไดเสียง C Major แล้วจึงเปลี่ยนเป็น Ab Major ต่อจากนั้นจะเปลี่ยนเป็น E Major ในท่าย้อนกลับจะมีการเปลี่ยนจาก E Major (ประทุนหนึ่ง) เป็น B Major (ประทุนสอง)

พระเจนดุริยางค์ (2524 : 163) กล่าวถึงวิธีที่สนิทที่สุดของการย้ายบันไดเสียงคือ นำเอาคอร์ด V7 ของบันไดเสียงที่จะมุ่งไป ทำการกลาเข้าหาคอร์ด 1 ของบันไดเสียงนั้น

ตัวอย่างที่ 36

Bb : iim7 V7 IM7 I7 Eb : IM7 vim7 iim7
Eb : V7

การเคลื่อนที่ของทำนองเพลง แบ่งออกได้ 3 วิธี

1. การดำเนินต่อเนื่องกันไปเป็นลำดับขั้น (Conjunct Motion) หรือ Step by Step

ตัวอย่างที่ 37

2. การดำเนินต่อเนื่องกันไประยะข้ามขั้น (Disjunct Motion) หรือ Leap

ตัวอย่างที่ 38

3. การดำเนินต่อเนื่องกันไปในระดับเสียงเดียวกัน (Repetition)

ตัวอย่างที่ 39

การประสานเสียง (Harmony)

การนำทำนองเพลงไทยมาเรียบเรียงเสียงประสานเป็นแบบตะวันตกและใช้เครื่องดนตรีสากลมาบรรเลงเพลงไทยโดยหลักการของของดนตรีไทยและดนตรีตะวันตกจะเห็นว่า โครงสร้างของทำนองส่วนใหญ่จะประกอบด้วยตัวโน้ตที่สำคัญเป็นหลัก 5 เสียงที่เรียกว่า บันไดเสียง แบบเพนทาโทนิค เมื่อบรรเลงเดี่ยวหรือรวมวงแล้วดนตรีไทยนิยมเล่นทำนองหลัก เดียวกันแต่ต่างทำนองแปร โดยวิธีการนี้เรียกว่าการประสานเสียงแบบ เฮเทโรโฟนี (Heterophony)

ตัวอย่างที่ 40 ตัวอย่างบันไดเสียงแบบเพนทาโทนิค

ทำนองแปร 2

ทำนองแปร 1

ทำนองหลัก

ด้วยวิธีการนี้โดยหลักการจึงเกิดการประสานเสียงขึ้น 2 ลักษณะ คือเสียงประสานอัน เกิดจากการเบี่ยงเบนของทำนองหลัก และทำนองแปร

หมายถึงการบรรเลงทำนองของทางแปรที่ไม่สามารถบังคับทางให้ลงโน้ต ในตำแหน่งของโน้ตทำนองหลักในจังหวะตกได้ ก็สามารถเล็งไปใช้โน้ตคู่3 คู่6 คู่5 คู่4 ได้ เสียงประสานจากโน้ตโครงสร้างของบันไดเสียง

หมายถึงเสียงที่เป็นเสียงหลัก 5 เสียงที่เป็นส่วนประกอบสำคัญในการนำมาสร้าง ทำนองของเพลงไทย ที่เราเรียกว่า เพนทาโทนิค สามารถนำมาใช้เป็นเสียงคู่ประสานอย่างกลม กลืนกันในตัวเองได้ทุกเสียง ที่อาจจะให้ความรู้สึกเป็นได้ทั้งเมเจอร์ และไมเนอร์ ที่สามารถกระทำ ได้ 2 ลักษณะคือ

1. ลักษณะที่ตัดหรือเลื่อนเสียงหนึ่งออก

ตัวอย่างที่ 41

2. ลักษณะการประสานทุกเสียง วิธีนี้อาจใช้พร้อมกันหรือเรียงต่อเนื่องกัน
ตัวอย่างที่ 42

การเรียบเรียงเสียงให้กับเครื่องดนตรี

คุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ได้อธิบายถึงการเรียบเรียงเสียงให้กับเครื่องดนตรีใน วงโยธวาทิต ด้วยเพลงทยอยนอกเป็นเพลงเก่าซึ่งพระประดิษฐ์ไพเราะได้แต่งขึ้นเพื่อให้วงดนตรี บรรเลงในสมัยนั้น การที่ได้นำเพลงทยอยนอกมาเรียบเรียงเสียงให้เครื่องดนตรีสากลมาบรรเลง เพลงไทยนั้นเป็นการยากเพราะทางของเครื่องดนตรีไทยเมื่อมาประสมวงเข้าด้วยกันแล้วจะน้อยกว่าทางของเครื่องดนตรีสากล ดังนั้นการใช้ทางของเครื่องดนตรีไทยเมื่อเปรียบเทียบกับทางดนตรีสากล สามารถแบ่งแนวได้ดังนี้

1. แนวระนาดเอก ใช้เครื่องเป่าลมไม้ เช่น ปิคโคโล โอโบ คลาริเน็ต-แยกเสียง บรรเลงเหมือนทางระนาดเอก
2. แนวฆ้องวงใหญ่ ใช้เครื่องเป่าทองเหลืองได้แก่แตรชนิดต่างๆ แยกเสียงบรรเลงเหมือนทางฆ้องวงใหญ่
3. แนวฆ้องวงเล็ก ใช้เสียงเครื่องดนตรีอื่นๆมาทดแทน

ช่วงเสียงของเครื่องดนตรีต่างๆ

PIANO	PICCOLO	RANGE
	OBOE	
	E $\flat$ CLARINET	
	B $\flat$ CLARINET	
	ALTO	
	TENOR	
	BASSOON	
	B $\flat$ CORNET	
	F HORN	
	B $\flat$ BARITONE	
	TROMBONE	
	BASS TROMBONE	
	EUPHONIUM	
	BASS	

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

โครงสร้างทำนอง

ด้วยบทเพลงทยอยนอกเป็นบทเพลงที่แต่งให้วงดนตรีไทยใช้บรรเลงโดยที่เสียงของดนตรีไทยมีช่วงห่างระหว่างเสียงเท่ากัน แต่ในการวิเคราะห์ในครั้งนี้เป็นการบรรเลงด้วยเครื่องดนตรีสากลซึ่งมีช่วงห่างของเสียงไม่เท่ากัน จึงมีความจำเป็นต้องใช้ทฤษฎีตะวันตกมาเป็นหลักในการวิเคราะห์ โดยเหตุที่ทูลกระหม่อมบรมพิตรทรงประพันธ์ให้กับเครื่องดนตรีตะวันตก และนำเอา Style ดนตรีตะวันตกมาผสมผสาน (Assimilation) กับทำนองไทย

ทำนองหลักของเพลง ทยอยนอก นี้โครงสร้างของทำนองเพลงส่วนใหญ่พบว่าจะประกอบด้วยโน้ตสำคัญที่เป็นหลัก 5 เสียงที่เรียกว่าบันไดเสียงแบบเพนทาโทนิค (Pentatonic Scale) อย่างกลุ่มโน้ตจากบันไดเสียง เพนทาโทนิค

กลุ่มเสียงหลักของบันไดเสียง โด

กลุ่มเสียงหลักของบันไดเสียง ซอล

ตัวอย่างที่ 43 ท่อน 1 ห้องที่ 2 - 5 วรรคตอนที่ใช้โน้ตในบันไดเสียงเพนทาโทนิค

จากตัวอย่างที่ 43 จะเห็นว่ากลุ่มเสียงที่ใช้ในการดำเนินทำนองจะประกอบด้วยเสียง ด ร ม ซ ล ซึ่งเป็นกลุ่มเสียงที่อยู่ในบันไดเสียง โด

จากตัวอย่างที่ 45 การใช้เสียงของโครมาติกมาช่วยในการประดับทำนองของท่าน
นี้เพราะท่านที่มีการออกภาษา ทุกกระหม่อมบริพัตร จะใช้เพลงออกสำเนียงตะวันตกเข้ามาสอด
แทรก เพื่อให้ทำนองระหว่างสำเนียงไทยและสำเนียงตะวันตกมีความกลมกลืนจึงให้กลุ่ม เครื่อง
ดนตรีของเหลือใช้ โครมาติก พาชชิงโน้ต มาช่วยในการประดับทำนอง ในส่วนของสำเนียง
ไทยยังคงใช้กลุ่มเครื่องเป่าลมไม้ดำเนินทำนอง

ตัวอย่างที่ 46 ท่อน 4 ของห้องที่ 471 - 473 เป็นการเพิ่มอัตราส่วนของตัวโน้ตเพื่อให้เสียง
มีการขยายกว้างขึ้น

จากตัวอย่างที่ 46 จะเห็นว่าแต่ละห้องจะประกอบด้วยโน้ต 2 กลุ่ม แต่ละกลุ่ม
จะมีกลุ่มเสียงที่เท่ากัน คือ กลุ่มที่ 1 มีโน้ต 1 ตัวและในกลุ่มที่ 2 จะมีโน้ต 4 ตัว

ในจังหวะที่ 2 ของห้องที่ 471 ถึงห้องที่ 472 คือจากเสียงฟาถึงเสียงโด จะประกอบ
ด้วยเสียงถึง 5 เสียง สามารถใช้ พาชชิงโน้ตได้ถึง 3 เสียง

ในจังหวะที่ 2 ของห้องที่ 472 ถึงห้องที่ 473 คือจากเสียงโดถึงเสียงมี จะประกอบ
ด้วยเสียง 3 เสียงจึงต้องใช้ โครมาติก พาชชิงโน้ต มาช่วยเพื่อที่จะแบ่งเสียงออกเป็น 5 เสียง
ก็จะได้กลุ่มของเสียงที่เท่ากันคือ 5 เสียง

ตัวอย่างที่ 47 ท่อนที่ 3 ของห้องที่ 554 - 555 เพื่อเป็นการเกลากจากคอร์ดหนึ่งเพื่อไปหาอีกคอร์ด
หนึ่งภายในท่อนเดียวกัน คือจาก โทนิค เกลาไปหา ดอมีแนนต์

จากตัวอย่างที่ 47 เป็นห้องที่เริ่มมีการเปลี่ยนโครงสร้างของบันไดเสียงจาก
บันไดเสียงโด เป็นบันไดเสียงซอล จะเห็นได้ว่าเสียงของลูกตกในห้องที่ 554 จะตกเสียง ที (B) ที่
เป็นโน้ต เสียงที่ 3 ของคอร์ด G แล้วจะตามด้วยเสียงเร ซึ่งเป็นโน้ตเสียงที่ 5 ของบันไดเสียง

จังหวะตกและในจังหวะยกได้แก่เสียง ซ - ท - ร - ม ซึ่งทั้ง 4 เสียงเป็นเสียงที่อยู่ในคอร์ด G6 หรือ Em7 เป็นลักษณะทำนองกระโดด 1 ไป 3 ไป 5 ไป 6 เป็นการสร้างทำนองห่างๆเพื่อจะทำให้ทำนองที่แปรเก็บถี่ๆของกลุ่มเครื่องเป่าลมไม้ช้าลงก่อนที่จะจบท้ายท่อนเพื่อส่งเข้าร้องในท่อนต่อไป

ตัวอย่างที่ 50 ท่อน 3 ของห้องที่ 395 การใช้โบรเคนคอร์ดของกลุ่มเครื่องเป่าลมไม้

จากตัวอย่างที่ 50 จะเห็นว่ามีเสียงที่ใช้ในทำนองเพลงเพียง 4 เสียงทั้งในจังหวะตกและในจังหวะยกได้แก่เสียง ม - ด - ซ - ด ซึ่งทั้ง 4 เสียงเป็นเสียงที่อยู่ในคอร์ด C เป็นลักษณะทำนองกระโดด 3 ไป 1 ไป 5 ไป 1 เป็นการสร้างทำนองห่างๆเพื่อจะทำให้ทำนองที่แปรเก็บถี่ๆช้าลงเพื่อที่ในห้องต่อไปจะดำเนินทำนองห่างๆเพื่อจะออกไปสู่ทำนองใหม่ ในเพลงทยอยนอกนี้จะใช้เพลงในลักษณะเพลงมาร์ชที่ใช้ทำนองตะวันตกที่มีจังหวะค่อนข้างเร็ว

ตัวอย่างที่ 51 ท่อน 4 ของห้องที่ 609 และ 610 การใช้โบรเคนคอร์ดของกลุ่มเครื่องเป่าลมไม้

จากตัวอย่างที่ 51 จะเห็นว่ามีเสียงที่ใช้ในทำนองเพลง 4 เสียงซึ่งเป็นเสียงของทำนองแปรเก็บถี่ๆจากทำนองหลัก โดยประกอบด้วยโน้ต 2 กลุ่มในแต่ละกลุ่มจะประกอบด้วยเสียงในกลุ่มของคอร์ด G6 หรือ Em7 ได้แก่เสียง ซ ท ร ม หรือ ม ซ ท ร จะเห็นได้ว่าสามารถนำโบรเคนคอร์ดมาใช้ได้ในทำนองแปรและเสียงในโบรเคนคอร์ดยังสามารถนำมาใช้เป็น พาชซึ่งโน้ตได้อีกด้วย

การใช้โน้ตนอกประสาน

ในการสร้างแนวทำนองเพลงของเพลงทยอยนอก จะมีเสียงของโน้ตนอกคอร์ดเกิดขึ้น เพื่อจะช่วยให้ทำนองของเพลงเคลื่อนที่ติดต่อกันได้อย่างสละสลวย เสียงนอกคอร์ดอาจจะเกิดขึ้นได้ทั้งในจังหวะยกหรือในจังหวะตกก็ได้ซึ่งจะใช้โน้ตนอกคอร์ดหลายชนิดด้วยกัน

การศึกษาวិเคราะห์เกี่ยวกับเรื่องของเสียงของโน้ตนอกคอร์ดในเพลงทยอยนอกนั้นผู้วิจัยมุ่งจะศึกษาเกี่ยวกับการใช้เสียงของโน้ตนอกคอร์ดชนิดต่างๆเท่านั้น

จากการศึกษาวิเคราะห์แล้วสรุปได้ว่าการดำเนินต่อเนื่องของแนวทำนองในเพลงทยอยนอก

สรุปได้ว่าการใช้การดำเนินทำนองทั้ง 3 แบบ คือ

1. การดำเนินต่อเนื่องกันไปตามลำดับขั้น มีใช้มากที่สุด
2. การดำเนินต่อเนื่องกันไปในระดับเสียงเดียวกัน มีการใช้รองลงมา
3. การดำเนินต่อเนื่องกันไปในระยะข้ามขั้น มีการใช้น้อยที่สุด

ตัวอย่างที่ 52 จากท่อน 1 ห้องที่ 45 - 48

ปิดโคโล

โอโบ

อีแฟลท คลาริเน็ต

จากตัวอย่างที่ 52 จะเห็นว่าโน้ตแต่ละกลุ่มจะมีการใช้ดำเนินทำนองทั้ง 3 แบบ
 วิธีการเคลื่อนของทำนองเพลงนั้นนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญของการสร้างทำนองขึ้นมาใหม่

จากการศึกษาบทเพลงทยอยนอก ผู้วิจัยพบว่าในการเคลื่อนที่ของกลุ่มทำนองเพลงนั้น ทูลกระหม่อมบรมพิตร สุขุมพันธุ์ ได้ยึดหลักทางสากลมาช่วยในการสร้างทำนองเพลงโดยยึดเสียง เสียงของลูกตกมาใช้เป็นแนวในการเคลื่อนที่ของแนวทำนองเพลง ซึ่งพอจะสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. เสียงทุกเสียงของกลุ่มตัวโน้ตในบันไดเสียงที่นำมาสร้างทำนองขึ้นมาใหม่สามารถ

นำมาใช้เป็นเสียงของลูกตกได้ทุกเสียงเช่น

กลุ่มเสียงในบันไดเสียงโด เพนทาโทนิคได้แก่เสียง ดรม ซล เสียงทั้ง 5 เสียงสามารถใช้เป็นเสียงลูกตกได้

กลุ่มเสียงในบันไดเสียงซอล เพนทาโทนิคได้แก่เสียง ซลท รม เสียงทั้ง 5 เสียงสามารถใช้เป็นเสียงลูกตกได้

กลุ่มเสียงในบันไดเสียงฟา เพนทาโทนิคได้แก่เสียง ฟซล ดร เสียงทั้ง 5 เสียงสามารถใช้เป็นเสียงลูกตกได้

2. ถ้าเสียงของลูกตกไม่ใช่เสียงที่อยู่ในกลุ่มของคอร์ดเช่น

กลุ่มของคอร์ด C ได้แก่เสียง ด - ม - ซ

กลุ่มของคอร์ด G ได้แก่เสียง ซ - ท - ร

กลุ่มของคอร์ด F ได้แก่เสียง ฟ - ล - ด

เสียงโน้ตที่ไม่ใช่เสียงที่อยู่ในกลุ่มคอร์ดของบันไดเสียงนั้นจะต้องเกลาเข้าหาเสียงในคอร์ดก่อนที่จะผ่านไปยังเสียงอื่นๆ โดยสามารถทำได้ วิธีเดียวคือ

เกลาเข้าหาเสียงในคอร์ดโดยตรง ด(1) ร(2) ม(3) ซ(5) ล(6)

ด	ร	ม	1	2	3
---	---	---	---	---	---

ด	ร	ซ	1	2	5
---	---	---	---	---	---

หรือ

ซ	ล	ด	5	6	1
---	---	---	---	---	---

ม	ล	ด	3	6	1
---	---	---	---	---	---

ตัวอย่างที่ 53 จากท่อน 1 ของห้องที่ 44 เสียงนอกคอร์ดเสียง เร เกลาเข้าหาเสียงในคอร์ดเสียง มี ของบันไดเสียง โด

ตัวอย่างที่ 54 จากท่อน 1 ของห้องที่ 139 เสียงนอกคอร์ดเสียง เร เกลาเข้าหาเสียงในคอร์ด
เสียงโด ของบันไดเสียง โด

ตัวอย่างที่ 55 ท่อนที่ 1 ของห้องที่ 144 เสียงนอกคอร์ดเสียง เร เกลาเข้าหาเสียงในคอร์ด
เสียง ซอล ของบันไดเสียง โด

ตัวอย่างที่ 56 ท่อนที่ 1 ของห้องที่ 7 เสียงนอกคอร์ดเสียง ลา เกลาเข้าหาเสียงในคอร์ด
เสียง โด ของบันไดเสียง โด

ตัวอย่างที่ 57 ท่อนที่ 1 ของห้องที่ 28 เสียงนอกคอร์ดเสียง ลา เกลาเข้าหาเสียงในคอร์ด
เสียง ซอล ของบันไดเสียง โด

ตัวอย่างที่ 58 ท่อนที่ 3 ของห้องที่ 408 เสียงนอกคอร์ดเสียง ลา เกลาเข้าหาเสียงในคอร์ด
เสียง โด ของบันไดเสียง โด

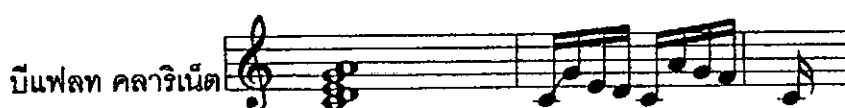
จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่าการเกลเสียงจากโน้ตนอกคอร์ดไปยังเสียงของโน้ต
ของโน้ตในคอร์ดโดยตรงย่อมจะกระทำได้ ยกเว้นการเกลเสียงของโน้ตนอกคอร์ด ไปยังเสียงของ
โน้ตที่อยู่นอกคอร์ดด้วยกัน เช่น โน้ตจากเสียงที่ 6 เข้าหาเสียงที่ 2 จะไม่ใช่ เช่น เสียง ลา เกลาเข้า
หาเสียง เร (จากบันไดเสียง โด)

3. ถ้าเสียงของลูกตก ตกด้วยเสียงที่ 1 ของบันไดเสียง สามารถเกลเข้าหาเสียงใน
กลุ่มของคอร์ดซึ่งจะกระทำได้ 2 วิธี คือ

3.1 เข้าหาเสียงในกลุ่มของคอร์ดโดยตรง

3.2 เข้าหาเสียงในกลุ่มของคอร์ดโดยมีเสียงนอกคอร์ดเป็นตัวเชื่อม

ตัวอย่างที่ 59 ท่อน 1 ห้องที่ 69 ของบันไดเสียงโด (จากเสียง 1 ไปเสียงที่ 5)

จากตัวอย่างที่ 59 จะเห็นได้ว่าใน 1 ห้องจะประกอบด้วยโน้ต 2 กลุ่มเสียงซึ่งจะอยู่
ในกลุ่มบันไดเสียง โด

กลุ่มที่ 1 จะประกอบด้วยเสียง 4 เสียงคือ ดชมร (1532) การเกลจากเสียง 1 ไป
เสียง 5 แล้วเกลลงมาหาเสียง 3 เป็นการสร้างทำนองโดยใช้กลุ่มของคอร์ด ส่วนเสียงที่ 2 เป็น
โน้ตนอกคอร์ดลักษณะ พาชซึ่งโน้ต เป็นตัวเชื่อมไปยังกลุ่มโน้ตที่ 2

กลุ่มที่ 2 จะประกอบด้วยเสียง 4 เสียงคือ ดลขฟ (1654) การเกลจากเสียง 1 ไป

ยังเสียงที่ 6 แล้วกลับลงมาหาเสียงที่ 5 ซึ่งอยู่ในคอร์ด เรียกว่า Skipping Passing Note หรือ เป็นโน้ตผ่านข้ามชั้น โดยเสียงที่ 6 เป็นโน้ตนอกคอร์ดและมีโน้ตเสียงที่ 4 เป็น พาชซึ่งโน้ต

ตัวอย่างที่ 60 ท่อนที่ 1 ห้องที่ 70 จากบันไดเสียง โด (เสียงที่ 1 ไปเสียงที่ 3)

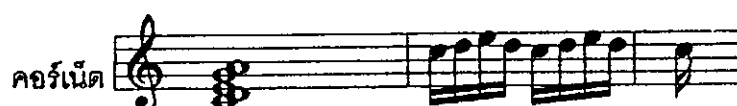

จากตัวอย่างที่ 60 จะเห็นได้ว่าใน 1 ห้องจะประกอบด้วยโน้ต 2 กลุ่มเสียงซึ่งจะอยู่ในกลุ่มบันไดเสียง โด

กลุ่มที่ 1 จะประกอบด้วยเสียง 4 เสียงคือ ดมรฟ (1324) การกลาจากเสียง 1 ไปเสียง 3 เป็นการสร้างทำนองโดยใช้กลุ่มคอร์ดแล้วกลาลงมาหาเสียง 2 แล้วกลาขึ้นไปเสียง 4 เป็นในลักษณะโน้ตสลับ ซึ่งเสียง 2 และเสียง 4 เป็นโน้ตนอกคอร์ดแล้วกลาเข้าหาโน้ตในคอร์ด คือเสียงที่ 3 ของกลุ่มต่อไปเรียกว่า โน้ตสอตสลับ หรือ Changing Note

กลุ่มที่ 2 จะประกอบด้วยเสียง 4 เสียงคือ มขฟล (3546) การกลาจากเสียง 3 ไปยังเสียงที่ 5 เป็นการเคลื่อนเช่นเดียวกับกลุ่มแรก โดยมีเสียงที่ 4 และเสียงที่ 6 เป็นโน้ตนอกคอร์ดโดยเคลื่อนแบบ โน้ตสอตสลับเช่นเดียวกัน

ตัวอย่างที่ 61 ท่อน 1 ห้องที่ 97 ของบันไดเสียงโด (จากเสียง 1 ไปเสียง 3 โดยใช้เสียงนอกคอร์ด)

จากตัวอย่างที่ 61 จะเห็นได้ว่าใน 1 ห้องจะประกอบด้วยโน้ต 2 กลุ่มเสียงซึ่งจะอยู่ในกลุ่มบันไดเสียง โด

กลุ่มที่ 1 จะประกอบด้วยเสียง 4 เสียงคือ ดมร (1232) การกลาจากเสียง 1 ไปเสียง 3 โดยมีเสียงที่ 2 มาขึ้น เพื่อทำให้การดำเนินทำนองต่อเนื่องเป็นไปอย่างลำดับชั้น โดยโน้ตเสียงที่ 2 เป็น พาชซึ่งโน้ต ทั้งขาขึ้นและขาลง

กลุ่มที่ 2 จะประกอบด้วยเสียง 4 เสียงคือ ดมร (1232) เป็นการเคลื่อนลักษณะ

เดียวกับกลุ่มแรก

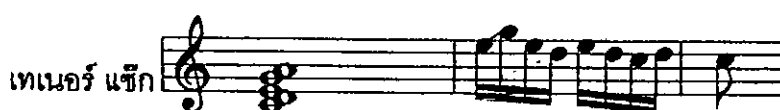
จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่าการเกลเสียงจากโน้ตในคอร์ดไปยังเสียงของโน้ตในคอร์ดโดยใช้เสียงของโน้ตนอกคอร์ดมาสอดแทรกเพื่อไม่ให้เสียงของท่านองกระโดดย่อมจะกระทำได้ ยกเว้นการเกลเสียง 1 ไปเสียงที่ 5 ของคอร์ดจะไม่ใช้โน้ตมาสอดแทรกจะใช้เสียงที่ 1 ไปเสียง 5 โดยตรงเลย

4. ถ้าเสียงของลูกตก ตกด้วยเสียงที่ 3 ของบันไดเสียง สามารถเกลเข้าหาเสียงในกลุ่มของคอร์ดซึ่งจะกระทำได้ 2 วิธีคือ

4.1 เกลเข้าหาเสียงในกลุ่มของคอร์ดโดยตรง

4.2 เกลเข้าหาเสียงในกลุ่มของคอร์ดโดยมีโน้ตนอกคอร์ดเป็นตัวเชื่อม

ตัวอย่างที่ 62 ท่อน 1 ห้องที่ 48 ของบันไดเสียงโด (จากเสียง 3 ไปเสียง 5)

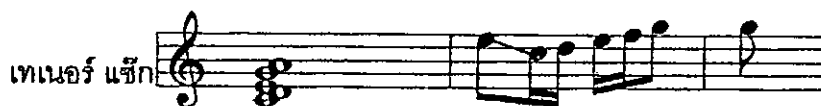

จากตัวอย่างที่ 62 จะเห็นได้ว่าใน 1 ห้องจะประกอบด้วยโน้ต 2 กลุ่มเสียงซึ่งจะอยู่ในกลุ่มบันไดเสียง โด

กลุ่มที่ 1 จะประกอบด้วยเสียง 4 เสียงคือ มขมร (3532) เป็นการเกลจากเสียง 3 ไปเสียง 5 แล้วเกลลงมาหาเสียงที่ 3 เป็นการใช้น้ตในคอร์ดมาดำเนินทำนองแล้วใช้เสียงที่ 4 ที่เป็น เนเบอะริงโท มาเป็นตัวเชื่อมเข้าหากลุ่มที่ 2

กลุ่มที่ 2 จะประกอบด้วยเสียง 4 เสียงคือ มรดร (3212) เป็นการเคลื่อนจากเสียงที่ 3 เกลเข้าหาเสียงที่ 1 โดยมีเสียงที่ 2 ซึ่งเป็นโน้ตทำหน้าที่เป็นพาซซึ่งโน้ต และเป็นเนเบอะริงโท ตามลำดับ

ตัวอย่างที่ 63 ท่อน 1 ห้องที่ 507 ของบันไดเสียงโด (จากเสียง 3 ไปเสียง 1)

จากตัวอย่างที่ 63 จะเห็นได้ว่าใน 1 ห้องจะประกอบด้วยโน้ต 2 กลุ่มเสียงซึ่งจะอยู่ในกลุ่มบันไดเสียง โด

กลุ่มที่ 1 จะประกอบด้วยเสียง 3 เสียงคือ มดร (312) เป็นการกลาจากเสียง 3 ไปเสียง 1 โดยมีเสียง 2 เป็นเสียงนอกคอร์ดทำหน้าที่เป็น พาชซึ่งโน้ต กลาเข้าหาโน้ตกลุ่มที่ 2

กลุ่มที่ 2 จะประกอบด้วยเสียง 3 เสียงคือ มฟช (345) เป็นการเคลื่อนจากเสียงที่ 3 กลาเข้าหาเสียงที่ 5 โดยมีเสียงที่ 4 ทำหน้าที่เป็น พาชซึ่งโน้ต

ตัวอย่างที่ 64 ท่อน 1 ห้องที่ 50 ของบันไดเสียงโด (จากเสียง3 ไปเสียง5 โดยใช้เสียงนอกคอร์ด)

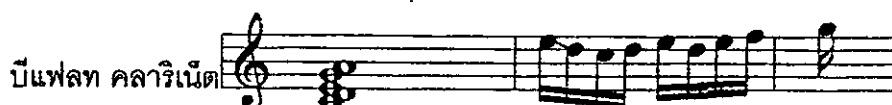

จากตัวอย่างที่ 64 จะเห็นได้ว่าใน 1 ห้องจะประกอบด้วยโน้ต 2 กลุ่มเสียงซึ่งจะอยู่ในกลุ่มบันไดเสียง โด

กลุ่มที่ 1 จะประกอบด้วยเสียง 4 เสียงคือ มฟชล (3456) เป็นการกลาจากเสียง 3 ไปเสียง 5 โดยมีเสียง 4 เป็นเสียงนอกคอร์ดทำหน้าที่เป็น พาชซึ่งโน้ต

กลุ่มที่ 2 จะประกอบด้วยเสียง 4 เสียงคือ ดรรมฟ (1234) เป็นการเคลื่อนจากเสียงที่ 1 กลาเข้าหาเสียงที่ 3 โดยมีเสียงที่ 2 และเสียงที่ 4 ทำหน้าที่เป็น พาชซึ่งโน้ต

ตัวอย่างที่ 65 ท่อน 1 ห้องที่106 ของบันไดเสียงโด(จากเสียง3 ไปเสียง1โดยใช้เสียงนอกคอร์ด)

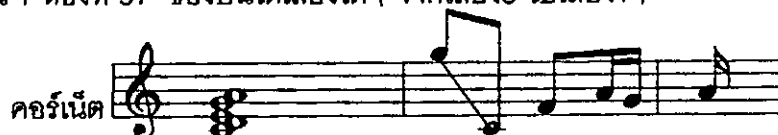

จากตัวอย่างที่ 65 จะเห็นได้ว่าใน 1 ห้องจะประกอบด้วยโน้ต 2 กลุ่มเสียงซึ่งจะอยู่ในกลุ่มบันไดเสียง โด

กลุ่มที่ 1 จะประกอบด้วยเสียง 4 เสียงคือ มรตร (3212) เป็นการเกลารจากเสียง 3 ไปเสียง 1 โดยมีเสียง 2 ทั้ง 2 เสียงเป็นเสียงนอกคอร์ดทำหน้าที่เป็น พาชซึ่งโน้ต

กลุ่มที่ 2 จะประกอบด้วยเสียง 4 เสียงคือ มรรมฟ (3234) เป็นการเคลื่อนจากเสียงที่ 3 เกลาเข้าหาเสียงที่ 3 โดยมีเสียงที่ 2 และเสียงที่ 4 ทำหน้าที่เป็น เนเบอะริงโทน และพาชซึ่งโน้ต ตามลำดับ

ตัวอย่างที่ 66 ท่อน 1 ห้องที่ 51 ของบันไดเสียงโด (จากเสียง 5 ไปเสียง 1)

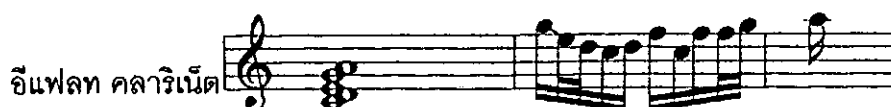

จากตัวอย่างที่ 66 จะเห็นได้ว่าใน 1 ห้องจะประกอบด้วยโน้ต 2 กลุ่มเสียงซึ่งจะอยู่ในกลุ่มบันไดเสียง โด และกลุ่มบันไดเสียง ฟา

กลุ่มที่ 1 จะประกอบด้วยเสียง 2 เสียงคือ ขด (51) เป็นการเกลารจากเสียง 5 ไปเสียง 1 โดยใช้เสียงของกลุ่มของคอร์ด C จากเสียงของคู่ 5 เกลาเข้าหาเสียง 1 โดยปกติในบันไดเสียง โด ลูกตกเสียง 5 เกลาเข้าหาเสียงที่ 1 จะไม่ค่อยปรากฏให้เห็น ยกเว้นแต่จะมีการเปลี่ยนแปลงบันไดเสียงเกิดขึ้นในกลุ่มของบันไดเสียงในทำนองต่อไป

กลุ่มที่ 2 จะประกอบด้วยเสียง 3 เสียงคือ ฟลช (132) เป็นการเคลื่อนจากเสียงที่ 1 เกลาเข้าหาเสียงที่ 3 (มีการเปลี่ยนแปลงจากบันไดเสียงโดในกลุ่มที่ 1 เป็นบันไดเสียงฟาในกลุ่มที่ 2 ดังนั้นเสียงฟาจึงเป็นเสียงที่ 1 ของบันไดเสียงฟา) เสียงที่ 2 เป็น เนเบอะริงโทน ของกลุ่มเสียงของห้องต่อไป

ตัวอย่างที่ 67 ท่อน 1 ห้องที่ 51 ของบันไดเสียงโด (จากเสียง 5 ไปเสียง 1 โดยใช้เสียงนอกคอร์ด)

จากตัวอย่างที่ 67 จะเห็นได้ว่าใน 1 ห้องจะประกอบด้วยโน้ต 2 กลุ่มเสียงซึ่งจะอยู่

ในกลุ่มบันไดเสียง โด และกลุ่มบันไดเสียง ฟา

กลุ่มที่ 1 จะประกอบด้วยเสียง 5 เสียงคือ ชมรร (53212) เป็นการเกลามาจากเสียง 5 ไปเสียง 1 โดยเกลาลงมาหาเสียงที่ 3 ของกลุ่มของคอร์ด C จากเสียงของคู่ 5 เกลาเข้าหาเสียง 1 โดยมีเสียง 2 ทั้ง 2 ตัวทำหน้าที่เป็น พาชซึ่งโน้ต เกลาเข้าหากกลุ่มที่ 2 ของบันไดเสียงฟา

กลุ่มที่ 2 มีการเปลี่ยนแปลงจากบันไดเสียงโดในกลุ่มที่ 1 เป็นบันไดเสียง ฟาในกลุ่มที่ 2 ดังนั้นเสียงฟาจึงเป็นเสียงที่ 1 ของบันไดเสียงฟา ในกลุ่มที่ 2 จะประกอบด้วยเสียง 5 เสียงคือ ฟดฟฟช (15112) เป็นการเคลื่อนใน กลุ่มคอร์ดของบันไดเสียงฟา (ฟ - ล - ด) คือ 151 โดยมีเสียง 2 ทำหน้าที่เป็น พาชซึ่งโน้ต เพื่อเป็นตัวเชื่อมของกลุ่มเสียงของห้องต่อไป

โน้ตจากบันไดเสียงไดอาโทนิค (Diatonic Scale)

บันไดเสียงไดอาโทนิค เป็นบันไดเสียงที่มีเสียง 7 เสียงในทางสากลถือว่าโน้ตทุกเสียงจะมีความสำคัญเท่ากันหมดทั้งในจังหวะตกและจังหวะยก โดยปกติแล้วในเพลงไทยโดยทั่วไปก็จะใช้เสียง 7 เสียงแต่จะใช้ 5 เสียงหลักในการดำเนินทำนองซึ่งเรียกว่าระบบเสียงเพนตาโทนิค อีก 2 เสียงที่เป็นเสียงรองอาจจะอยู่ในตำแหน่งจังหวะตก หรือจังหวะยกก็ได้ แต่ในบทเพลงทยอยนอก ที่บรรเลงด้วยวงโยธวาทิตจะใช้เสียงทั้ง 7 เสียงในจังหวะตก ซึ่งถือว่าเป็นทำนองที่อยู่ในบันไดเสียงไดอาโทนิคซึ่ง ทูลกระหม่อม บริพัตรฯ ได้ทรงเรียบเรียงเสียงให้กับเครื่องดนตรีสากลต่างๆไว้อย่างชัดเจน

ตัวอย่างที่ 68 ท่อนที่ 1 ของห้องที่ 81 - 85 การนำบันไดเสียงไดอาโทนิคมา ใช้ในทำนองเพลงไทย

คอร์ดโน้ต

ฮาร์โมนี

แตรบาริโทน

ทรอมโบน

จากตัวอย่างที่ 68 จะเห็นว่าโน้ตใน 5 ห้องจะเป็นการไล่บันไดเสียงไดอาโทนิคขาขึ้น
จากโน้ตในบันทึกที่ 1 เป็นการแปรทำนองเก็บถี่ๆ โดยใช้โน้ตเซบิจ 2 ชั้นเป็นหลัก
โดยที่จังหวะตกจะใช้เสียงทั้ง 7 เสียง คือ ด ร ม ฟ ช ล ท (C D E F G A B) ของบันไดเสียง
ไดอาโทนิค ส่วนในจังหวะยกจะใช้ พาชซึ่งโทน ต่างๆมาประดับ โดยที่ในแต่ละกลุ่มของโน้ต
ประดับก็จะมีเสียงของบันไดเสียงไดอาโทนิคแทรกอยู่ด้วย

จากโน้ตในบันทึกที่ 2 เป็นการดำเนินทำนองเสียงหลักของบันไดเสียงไดอาโทนิค
โดยใช้ลักษณะโน้ตตัวดำ บันทึกในจังหวะตกเพื่อเป็นการเน้นเสียง ของบันไดเสียง

จากโน้ตในบันทึกที่ 3 เป็นการดำเนินทำนองเสียงหลักของบันไดเสียงไดอาโทนิค
เช่นเดียวกัน แต่จะมีการซ้อนโน้ตของบันไดเสียงไดอาโทนิคที่มีอยู่ในพยางค์อย่างชัดเจน
อัตราความยาวของตัวโน้ตจะใช้ โน้ต 3 ตัวเท่ากับ 1 จังหวะ ในแต่ละกลุ่มเสียงจะมีเสียงของ
บันไดเสียงซ้อนกันอยู่ฟังแล้วจะคล้ายๆมีทำนอง 2 ทำนองวิ่งไปด้วยกันคือเสียงในจังหวะตก
จะเริ่มไล่เสียงจากเสียง ด ร ม ฟ ช ล ท แต่เสียงในจังหวะยกจะเริ่มไล่จากเสียง ร ม ฟ ช ล ท ด

จากโน้ตในบันทึกที่ 4 เป็นเสียงของเครื่องดนตรีที่มีเสียงต่ำเป็นเสียงที่เน้นทำนอง
หลักโดยการทำซ้ำๆเสียงโดยใช้ลักษณะโน้ตเซบิจ 1 ชั้น 2 ตัว

จากโน้ตในท่อน 1 ของห้องที่ 77 - 81 ก็มีลักษณะของบันไดเสียงไดอาโทนิคเกิดขึ้น
เช่นเดียวกันแต่จะเป็นการไล่บันไดเสียงไดอาโทนิคขาลง

คอรีเน็ต

ฮอร์น

แตรบาริโทน

เบสทรอมبون

การแปรทำนองจากลูกโยนในลักษณะต่างๆ เฉพาะทางของเครื่องดนตรีที่มีโครงสร้าง
ทำนองแบบสากล

ลูกโยนเป็นทำนองพิเศษตอนหนึ่ง ซึ่งทำนองนั้นยืนอยู่ ณ เสียงใดเสียงหนึ่งแต่เสียง
เดียวที่ไม่บังคับในเรื่องจำนวนจังหวะจะบรรเลงโยนอยู่มากน้อยก็จังหวะก็ได้ โยนนี้จะมีแทรกอยู่ใน
เพลงประเภทหน้าทับสองไม้เท่านั้น (มนตรี ตราโมท. 2507:28)

ลูกโยนมีอยู่ 2 ลักษณะคือ

1. โยนเนื้อแท้

ตัวอย่างที่ 69

2. โยนในลักษณะลูกล้อ - ลูกขัด

ตัวอย่างที่ 70

ในการบรรเลงเพลงทยอยนอก ด้วยวงโยธวาทิตนั้นลูกโยนจะใช้โยนในลักษณะ
ลูกล้อ - ลูกขัด โดยที่กลุ่มเครื่องเป่าลมไม้เป็นกลุ่มนำของทำนอง และกลุ่มเครื่องเคาะทองเหลือง
มีหน้าที่เป็นทั้งลูกล้อและลูกขัด ที่มีลีลาของกลุ่มโน้ตที่แตกต่างกันในบทเพลงทยอยนอก
มีอยู่ 4 ท่อนมีการแปรทำนองของลูกโยนที่มีลักษณะเป็นลูกล้อ - ลูกขัดอยู่หลายตอนเช่น

ในท่อนที่ 1 ลูกโยนลักษณะของลูกล่อ - ลูกชั้ดอยู่ที่ห้องที่ 17 - 43 โยนเสียงมี

ในท่อนที่ 1 ลูกโยนลักษณะของลูกล่อ - ลูกชั้ดอยู่ที่ห้องที่ 117 - 136 โยนเสียงเร

ในท่อนที่ 2 ลูกโยนลักษณะของลูกล่อ - ลูกชั้ดอยู่ที่ห้องที่ 309 - 341 โยนเสียงชอล

ในท่อนที่ 3 ลูกโยนลักษณะของลูกล่อ - ลูกชั้ดอยู่ที่ห้องที่ 462 - 502 โยนเสียงมี

ในท่อนที่ 3 ลูกโยนลักษณะของลูกล่อ - ลูกชั้ดอยู่ที่ห้องที่ 522 - 546 โยนเสียงเร

ในท่อนที่ 4 ลูกโยนลักษณะของลูกล่อ - ลูกชั้ดอยู่ที่ห้องที่ 745 - 785 โยนเสียงชอล

ในท่อนที่ 4 ลูกโยนลักษณะของลูกล่อ - ลูกชั้ดอยู่ที่ห้องที่ 801 - 845 โยนเสียงลา

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิเคราะห์จะวิเคราะห์ลูกโยนเฉพาะทางของเครื่องดนตรีที่มีโครงสร้างของทำนองแบบสากลเท่านั้น

ตัวอย่างที่ 71 ท่อน 1 ห้องที่ 17 - 19 แนวเครื่องเป่าทองเหลืองที่เป็นทั้ง ลูกล่อและลูกชั้ด

เสียงของลูกชั้ด

จากตัวอย่างที่ 71 จะเห็นว่าแนวแดรคอร์ดเน็ตเป็นลูกชั้ด โดยที่เสียงของลูกโยนตกด้วยเสียงมี แต่แนวของแดรคอร์ดเน็ตจะตกด้วยเสียงชอล

แนวเทเนอร์ทรอมโบน จะดำเนินแนวลูกล่อในลักษณะยืนเสียงเดียวคือเสียงมี แต่เป็นลักษณะกระโดดแบบคู่แปด (Octave)

แนวเบสทรอมโบนและแนวเบสจะดำเนินแนวเดียวกันคือยืนด้วยโน้ตเสียงเดียวในจังหวะตกโดยเน้นเสียงในส่วนโน้ตสั้น

แนวเสียงอื่นๆของเครื่องเป่าทองเหลืองจะบรรเลงลูกล่อเสียงเดียวกับแนวเสียงนำของกลุ่มเครื่องเป่าลมไม้

ตัวอย่างที่ 72 ท่อน 1 ห้องที่ 20 - 22 ลักษณะของทำนองที่เป็นทั้งลูกล้อและลูกชัดที่อยู่ในตำแหน่งเดียวกัน

จากตัวอย่างที่ 72 แนวเครื่องเป่าทองเหลืองที่เป็นทั้งลูกล้อและลูกชัดซึ่งทำให้เกิดเสียงประสานขึ้นในบทเพลง

แนวแตรคอรีเน็ตเป็นลูกชัดที่มีเสียงตกของห้องที่ 22 ตกด้วยเสียงซอล

แนวแตรบาริโตนเป็นลูกล้อที่มีเสียงตกของห้องที่ 22 ตกด้วยเสียงมี

แนวแตรทรอมโบนและแนวเบสเป็นลูกชัดที่มีเสียงตกของห้องที่ 22 ตกด้วยเสียงโด

ตัวอย่างที่ 73 ท่อน 1 ห้องที่ 25 - 27 การสอดทำนองของกลุ่มเครื่องแตรทองเหลืองแบบสากล

จากตัวอย่างที่ 73 จะเห็นว่ากลุ่มแตรทองเหลืองที่เป็นเสียงต่ำเช่น แตรทรอมโบน และแตรยูโฟเนียม จะเป็นกลุ่มโน้ตที่สอดแทรกโดยการดำเนินทำนองที่ใช้กลุ่มของคอรีดมาเป็นเสียงตกในจังหวะหนักและจังหวะเบา เพื่อไม่ให้เกิดการซ้ำของทำนองสั้นๆของลูกล้อ - ลูกชัด

ตัวอย่างที่ 74 ท่อน 1 ห้องที่ 27 - 28 การลักจังหวะของกลุ่มเครื่องเป่าลมไม้

จากตัวอย่างที่ 74 เป็นการลักจังหวะหรือเหลื่อมจังหวะในลักษณะของการบรรเลง มาก่อนครึ่งจังหวะของกลุ่มเครื่องเป่าลมไม้โดยที่มักกลุ่มแตรทองเหลืองบรรเลงในจังหวะตก ซึ่งจะมีการลักจังหวะในวรรคยาวๆและสั้นๆ จากในสกอร์โน้ตห้องที่ 27 - 43

จากตัวอย่างที่ 75 ท่อน 1 ห้องที่ 117 - 120 เป็นทำนองลูกโยนแบบลูกล่อ

จากตัวอย่างที่ 75 ทำนองโยนแบบลูกล่อที่เป็นประโยคถามตอบที่ไม่เหมือนกันแต่มี ลูกตกเสียงเดียวกัน จากเครื่องเป่าลมไม้ประโยคถามจะถามด้วยเสียงสูง ประโยคตอบจะตอบ ด้วยเสียงเรต่ำ แต่การเดินทำนองจะใช้เดินโดยวิธีเก็บคือการบรรเลงเสียงสอดแทรกแข่งให้ มี พยางค์ที่ขึ้นกว่าเนื้อเพลงธรรมดา (มนตรี ตราโมท. 2507 : 2)

แนวเครื่องดนตรีที่มีเสียงต่ำได้แก่แนวทรมโบนและแนวเบสจะบรรเลงทำนองโดยใช้โน้ต 3 เสียง นำมาสร้างเป็นทำนองเพลงต่างๆเพื่อสนับสนุนแนวเก็บ

ตัวอย่างที่ 76 ท่อน 2 ห้องที่ 313 - 317 การสร้างทำนองแบบสากลมสอดแทรกของกลุ่มเครื่อง แตรทองเหลือง

จากตัวอย่างที่ 76 การดำเนินทำนองลูกโยนของกลุ่มเครื่องเป่าลมไม้จะดำเนิน

ทำนองเหมือนกันกับทางฆ้อง โดยมีกลุ่มเครื่องดนตรีทองเหลืองบรรเลงคอยสอดแทรกทำนองต่างๆ ในลักษณะเป็นจังหวะยกซึ่งใช้การประพันธ์ทำนองแบบสากลโดยใช้โน้ตในกลุ่มคอร์ดมาสร้างเป็นประโยคของเพลง โดยการใช้กฎเกณฑ์ต่างๆทางสากล เมื่อบรรเลงพร้อมกันจะเกิดเสียงที่แปลก ออกไปจากสำเนียงทำนองเสียงของเพลงไทย

ตัวอย่างที่ 77 ท่อน 3 ห้องที่ 462 - 466 การใช้โน้ต 3 เสียงที่อยู่ในระยะห่างครึ่งเสียงมาสร้าง ประโยคในลักษณะของลูกโยน

จากตัวอย่างที่ 77 จะเห็นว่าทำนองลูกตกของลูกโยนตกที่เสียงโด ซึ่งจะประกอบ ด้วยโน้ต 4 ห้อง โดยที่กลุ่มเครื่องเป่าลมไม้จะบรรเลงในลักษณะการลักจังหวะก่อนครึ่งจังหวะจึง มีผลทำให้เสียงของลูกโยนหมดก่อนครึ่งจังหวะด้วย

เครื่องเป่าทองเหลืองเมื่อเปรียบเทียบกับทางฆ้องหรือทำนองหลักแล้วจะมีทางของ แนวทำนองที่เดินที่สวนทางกัน แต่จะมาพบที่จุดเดียวกันคือที่เสียงโด

เสียงของลูกตกทางกลุ่มเครื่องเป่าทองเหลืองใช้เสียง

ซ ล ทบ ด ร ม ร ด

เสียงของลูกตกของทำนองหลักจะใช้เสียง

ซ ม ร ด ซ ล ร ด

เมื่อบรรเลงพร้อมกันแล้วจะเกิดเป็นคู่เสียงประสานที่เกิดขึ้นในประโยคของเพลงนั้น

ในกลุ่มโน้ตของเครื่องเป่าทองเหลืองจะใช้กลุ่มโน้ต 3 เสียงที่มีระยะห่างของเสียง เพียงครึ่งเสียงมาสร้างทำนองเพลงซึ่งจะใช้บรรเลงได้เฉพาะเครื่องดนตรีสากลเท่านั้น

ตัวอย่างที่ 78 ท่อน 3 ห้องที่ 470 - 474 การใช้กลุ่มเสียง 5 เสียงไล่เสียงตามลำดับชั้นในระบบเสียงไดอาโทนิคและโครมาติก มาใช้สร้างทำนองลูกโยน

จากตัวอย่างที่ 78 ในกลุ่มเครื่องเป่าลมไม้จะบรรเลงลัคน้จ้งหะมาก่อนครั้งจ้งหะ โดยใช้เสียงลัคน้จ้งหะในจ้งหะที่ 1 ได้แก่เสียง ม ด ล ด ซึ่งเป็นเสียงเดียวกับทำนองหลัก ประกอบด้วยเสียงดังนี้

ม ด ล ด

ในกลุ่มของเครื่องเป่าทองเหลืองจะใช้เสียงตกในจ้งหะที่ 1 ประกอบด้วยเสียงดังนี้

ซ ด ม-ด

จะเห็นได้ว่าลูกตกของกลุ่มเสียงทั้ง 2 กลุ่ม เป็นเสียงที่อยู่ในกลุ่มของบันไดเสียงโด

การสร้างทำนองของเครื่องเป่าทองเหลืองจะใช้ไล่เสียงในระบบเสียงไดอาโทนิค ดังตัวอย่างในห้องที่ 470 - 472 โดยไล่จากเสียงตามลำดับชั้นจากเสียง โด ไปเสียง ซอล และจากเสียง ฟา ไปเสียง โด ซึ่งอยู่ในบันไดเสียง โด ไดอาโทนิค ในห้องที่ 472 - 473 จะใช้ระบบเสียงโครมาติก ที่ไล่จากเสียง โด ในระยะครึ่งเสียงไปหาเสียง มี โดยโน้ตแต่ละกลุ่มจะประกอบด้วยเสียง 5 เสียง

การย้ายบันไดเสียง (Modulation)

การย้ายบันไดเสียงเป็นการย้ายจากกลุ่มเสียงหนึ่งไปยังอีกกลุ่มเสียงหนึ่งหรือจากคีย์หนึ่งไปยังอีกคีย์หนึ่ง ซึ่งอาจจะยังใช้โครงสร้างของทำนองเดิม หรือเปลี่ยนโครงสร้างทำนองใหม่ ซึ่งมีผลทำให้ผู้ฟังไม่เกิดความซ้ำซาก จำเจ มักจะพบบ่อยครั้งในเพลงสากล แต่ในเพลงไทยบางเพลงก็จะมีพบอยู่บ้าง ดังเช่นบทเพลงทยอยนอกเป็นบทเพลงที่มี 4 ท่อนซึ่งในแต่ละท่อนมีความสลับซับซ้อน

ข้อนี้ จากการวิเคราะห์บทเพลงทยอยนอกโดยเรียงเรียงเสียงประสานแบบสากลจะพบว่าในแต่ละท่อน มีการเปลี่ยนบันไดเสียงคือ

ท่อนที่ 1 และท่อนที่ 3 จะอยู่ในบันไดเสียงเดียวกันคือ บันไดเสียงโด

ท่อนที่ 2 และท่อนที่ 3 จะอยู่ในบันไดเสียงเดียวกันคือ บันไดเสียง ซอล

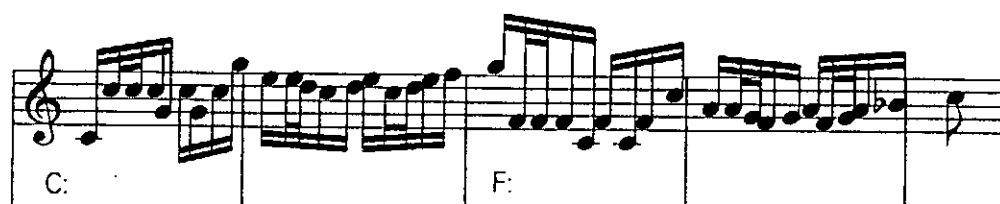
ในแต่ละท่อนก็ยังจะมีการย้ายบันไดเสียงแบบ Common Chord Modulation คือการย้ายบันไดเสียงโดยมีคอร์ดร่วมทำให้ทำนองในบันไดเสียงใหม่ฟังแล้วเกิดความกลมกลืนกับบันไดเสียงเก่าที่เกิดขึ้นในท่อนเพลง

ตัวอย่างที่ 79 ท่อน 1 ของห้องที่ 144 - 149 เป็นการย้ายบันไดเสียงโด ไปหาบันไดเสียงซอล (C: ไป G:) คือจากคอร์ด โทนิค ไปคอร์ด ดอมินันต์ แบบ Common Chord Modulation

จากตัวอย่างที่ 79 จากทำนองของท่อนที่ 1 โครงสร้างหลักโดยทั่วไปจะอยู่ในบันไดเสียงโด กลุ่มเสียงที่ใช้ในการดำเนินทำนองในท่อนนี้ได้แก่ **ด** **ร** **ม** **ฟ** **ซ** **ล** **ท** เสียงของลูกตกในจังหวะที่ 1 ของหนึ่งประโยค (จะประกอบด้วย 4 ห้องเพลง) จะลงด้วยเสียง โด - มี - ลา (เสียงที่ 1 - 3 - 6)

ดังในห้องที่ 145 เสียงของลูกตกในจังหวะที่ 1 ตกที่เสียง ที ซึ่งเป็นเสียงที่ 7 ของบันไดเสียงโด และเป็นเสียงที่ 3 ของบันไดเสียงซอลเพื่อเกลาเข้าหาเสียงซอลซึ่งเป็นเสียงที่ 1 ของบันไดเสียง ดังนั้นตั้งแต่ห้องที่ 147 จะเป็นบันไดเสียงซอลจนจบท่อนที่ 1 โดยมีเสียง ซอล - ที - เร เป็นเสียงของลูกตกในแต่ละประโยค โดยจะประกอบด้วยเสียง ซล **ท** **ด** **ร** **ม** **ฟ** **ซ**

ตัวอย่างที่ 80 ท่อน 1 ของห้องที่ 69 - 72 เป็นการย้ายบันไดเสียงโดไปหาบันไดเสียงฟา (C : - F :)
คือจากคอร์ด 1 ไปหาคอร์ด 4 หรือคอร์ดโทนิค ไปยังคอร์ดสับดอมินันต์

จากตัวอย่างที่ 80 จากทำนองของท่อนที่ 1 โครงสร้างหลักโดยทั่วไปจะอยู่ใน
บันไดเสียงโด กลุ่มเสียงที่ใช้ในการดำเนินทำนองในท่อนนี้ได้แก่ ต้ม ชล เสียงของลูกตก
ในจังหวะที่ 1 ของหนึ่งประโยค (จะประกอบด้วย 4 ห้องเพลง) จะลงด้วยเสียง โด - มี - ลา
(เสียงที่ 1 - 3 - 6)

ดังในห้องที่ 71 เสียงของลูกตกในจังหวะที่ 1 ตกที่เสียง ซอลแล้วเกลา เข้าหา
เสียงฟา ซึ่งเป็นเสียงที่ 1 ของบันไดเสียงฟา โดยไม่ต้องใช้เสียงร่วม ดังนั้นในห้องที่ 71 ใน
จังหวะที่ 2 จะเปลี่ยนเป็นบันไดเสียงฟา ในจังหวะที่ 2 นี้มีการใช้เสียงในโบรเคนคอร์ดของ
บันไดเสียงฟาอย่างชัดเจน

โดยในห้องที่ 72 จะเห็นได้ว่าจะใช้กลุ่มเสียง ฟ - ซ - ล ในการดำเนินทำนองโดยมี
เสียงที่ แพลต (Bb) ใช้เป็น พาซซิงโน้ต ที่เป็นเสียงรองแต่การเปลี่ยนเป็นเพียงแค่ วรรค
เดียวเท่านั้นดังนั้นในห้องที่ 73 จะเห็นได้ว่าเสียงของลูกตกจะตกด้วยเสียงโดที่เป็นเสียงที่ 1
ของบันไดเสียงโด ดังนั้นจึงเป็นเพียงแต่การย้ายบันไดเสียงเพียงวรรคสั้นๆ เท่านั้น

ตัวอย่างที่ 81 ท่อน 1 ของห้องที่ 552 - 557 เป็นการย้ายบันไดเสียงโดไปหา บันไดเสียงซอล
(C : - G :) คือจากคอร์ด โทนิคไปคอร์ด ดอมินันต์

จากตัวอย่างที่ 81 จากทำนองของท่อนที่ 3 โครงสร้างหลักโดยทั่วไปจะอยู่ใน

บันไดเสียงโด กลุ่มเสียงที่ใช้ในการดำเนินทำนองในท่อนนี้ได้แก่ ธรรม(พ)ชล(ท) เสียงของลูกตก
ในจังหวะที่ 1 ของหนึ่งประโยค (จะประกอบด้วย 4 ห้องเพลง) จะลงด้วยเสียง เร ที่เป็นการ
ดำเนินทำนองของลูกโยนที่ใช้เสียง “เร” โดยที่ลูกโยนจะหมดในห้องที่ 554

ดังนั้นในห้องที่ 554 เสียงของลูกตกในจังหวะที่ 1 ตกที่เสียง ที ซึ่งเป็นเสียงที่ 7 ของ
บันไดเสียงโด และเป็นเสียงที่ 3 ของบันไดเสียงซอลเพื่อกลาเข้าหาเสียงซอลซึ่งเป็นเสียงที่ 1
ของบันไดเสียง ดังนั้นตั้งแต่ห้องที่ 556 จะเป็นบันไดเสียงซอลจนจบท่อนที่ 3 โดยมีเสียง ซอล-
ที - เร เป็นเสียงของลูกตกในแต่ละประโยค โดยจะประกอบด้วยเสียง ชล(พ)ด รม(พ)ล

การประสานเสียง (Harmony)

การประสานเสียงในดนตรีไทยนั้นเป็นการประสานเสียงในแนวนอนที่เรียกว่าเฮเทโรโฟนี
ที่เกิดจากการเบี่ยงเบนของทำนองหลัก และทำนองแปร

การบรรเลงทำนองของทางแปรที่ไม่สามารถบังคับทางให้ลงในตำแหน่งของโน้ตทำนอง
หลักในจังหวะตกได้ ก็สามารถเลี้ยวไปใช้โน้ตคู่ 3 คู่ 6 คู่ 5 คู่ 4 ได้

ตัวอย่างที่ 81 ท่อน 1 ห้องที่ 20 - 22 เสียงประสานที่เกิดขึ้นในลักษณะที่เป็น ลูกล้อย และลูกชัตใน
บทเพลงทยอยนอก ที่เป็นในลักษณะของคอร์ด

เสียงของลูกตกทำให้เกิดเสียงประสาน

ตัวอย่างที่ 82 ท่อน 2 ห้องที่ 227 - 228

ตัวอย่างที่ 83 ท่อน 2 ของห้องที่ 136 และห้องที่ 204

เสียงประสานจากโน้ตโครงสร้างของบันไดเสียง

จากการวิเคราะห์เพลงทยอยนอก ที่ทุลกระหม่อมบริพัตรฯ เรียบเรียงเสียงประสานสำหรับวงโยธวาทิต ไม่พบว่ามีการใช้เสียงประสานแบบประสานทุกเสียงในบันไดเสียงเพนทาโทนิค แต่จะพบในลักษณะการตัดทอนเสียง ผู้วิจัยพบว่าในบทเพลงเสียงประสานส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นในแนวนอนซึ่งเกิดขึ้นจากการเบี่ยงเบนของทำนองแปร และทำนองหลัก โดยเสียงประสานส่วนมากมักจะเกิดขึ้นในรูปแบบของคู่ประสาน ที่เป็นได้ทั้งเมเจอร์ และไมเนอร์

ตัวอย่างที่ 84 ท่อน 3 ห้องที่ 399 - 401 ลักษณะที่ตัดหรือเลื่อนเสียงหนึ่งออกเป็นลักษณะของกลุ่มของคอร์ด

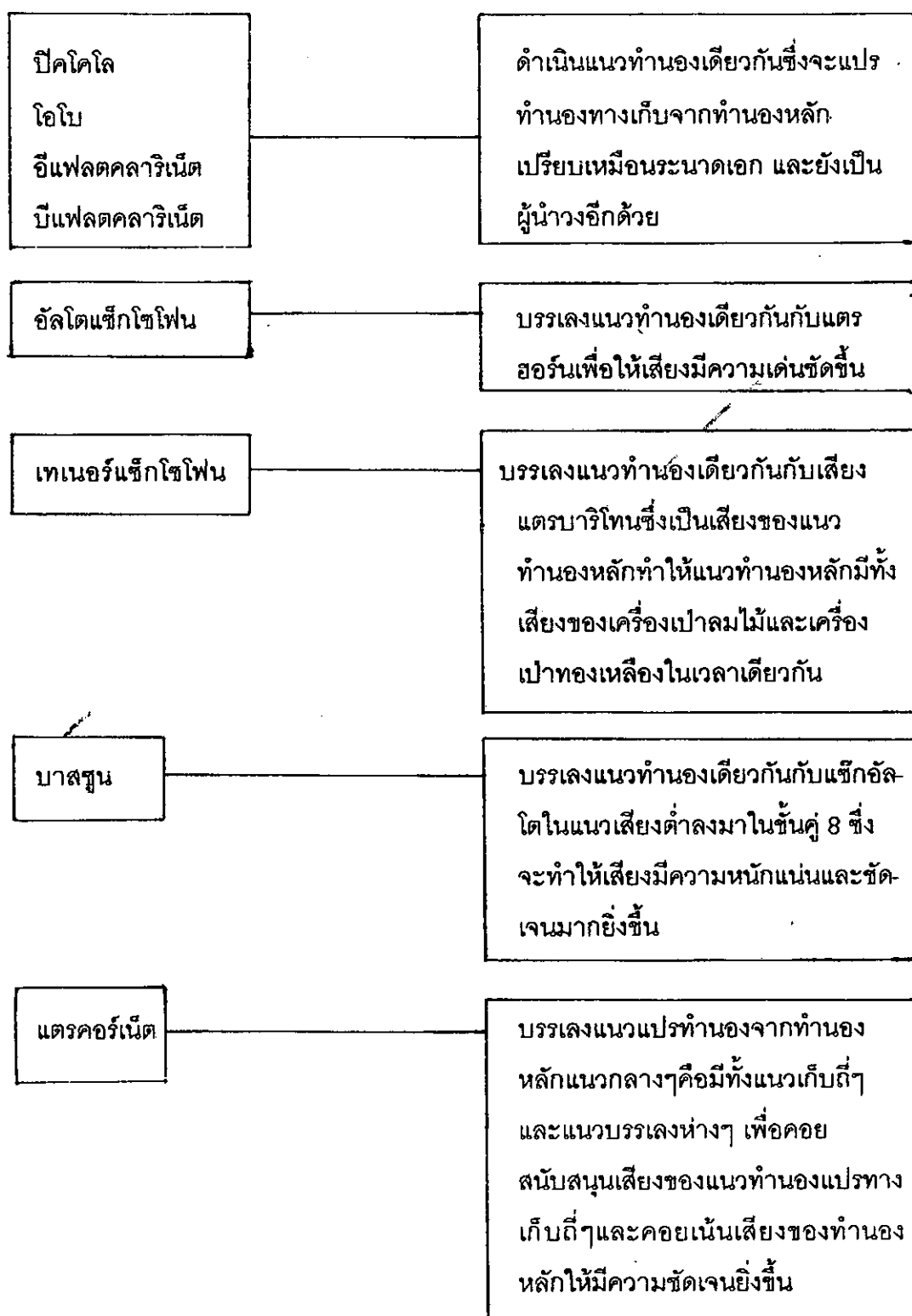
ตัวอย่างที่ 85 ท่อน 3 ห้องที่ 30 - 31 คู่ประสานต่างๆที่เกิดขึ้นจากการเคลื่อนของทำนอง

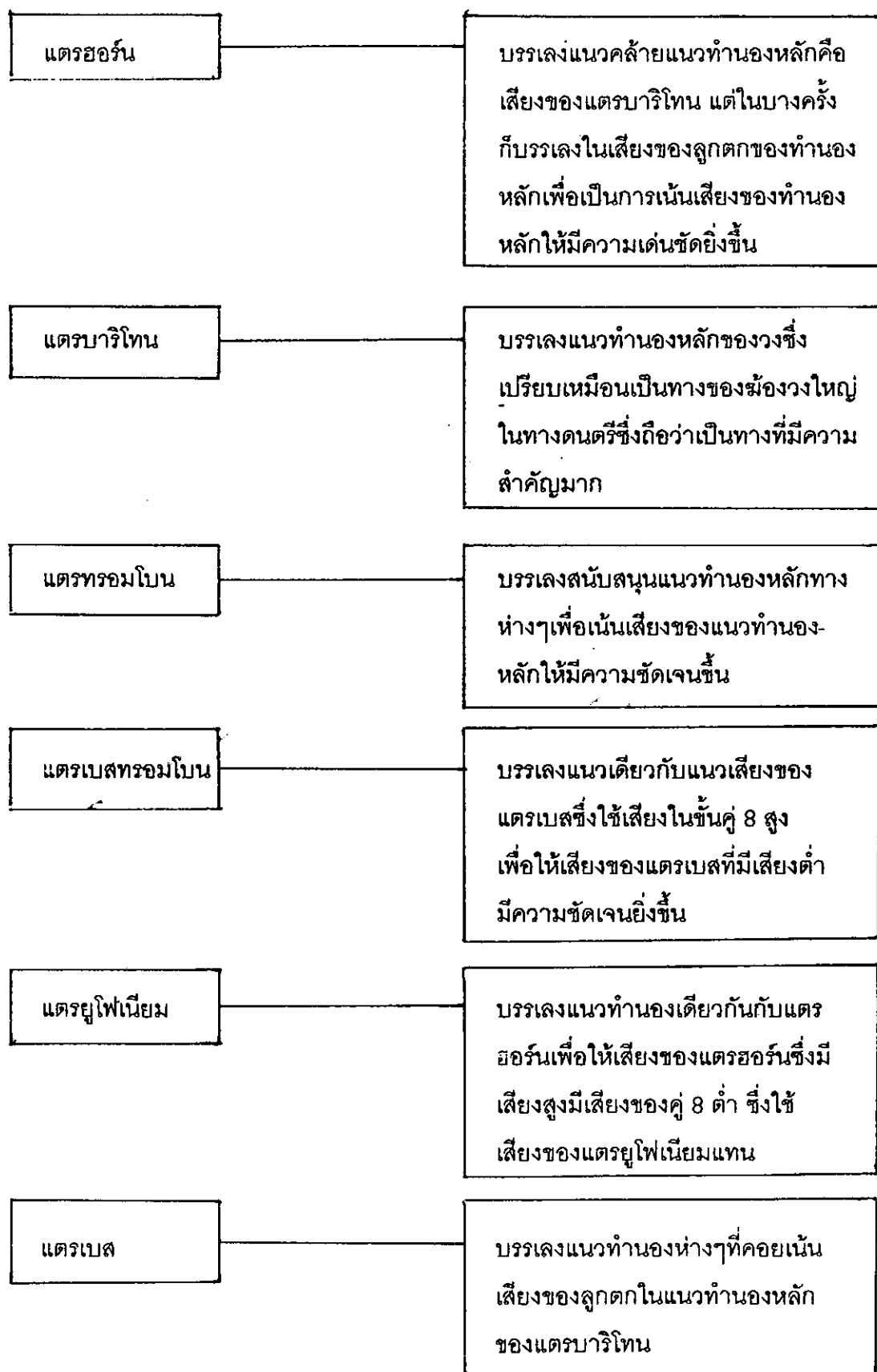
การเรียงเรียงเสียงให้กับเครื่องดนตรี

จากการศึกษาเมื่อผู้วิจัยนำโน้ตเพลงมาบันทึกให้เป็นสกอรีโน้ตโดยการบันทึกให้ระดับเสียงของเครื่องดนตรีทุกเครื่องมีอยู่ในบันไดเสียงเดียวกันหมด โดยแยกบันทึกตามกลุ่มของเครื่องดนตรี คือ กลุ่มเครื่องเป่าลมไม้ และกลุ่มเครื่องสาย จะเห็นว่าเครื่องดนตรีที่เป็นแนวทำนองมี 3 กลุ่มคือ

1. กลุ่มที่บรรเลงแนวเก็บซึ่งเปรียบเหมือนการดำเนินทำนองของระนาดเอกได้แก่
 - 1.1 ปิคโคโล
 - 1.2 โอโบ
 - 1.3 อีแฟลท คลาริเน็ต
 - 1.4 บีแฟลท คลาริเน็ต
2. กลุ่มที่บรรเลงแนวห่างๆซึ่งเปรียบเหมือนการดำเนินทำนองหลักของทางฆ้องวงใหญ่ได้แก่
 - 2.1 แตรคอร์เน็ต
 - 2.2 แตรฮอรัน
 - 2.3 แตรบารีโทน
 - 2.4 แตรทรอมโบน
 - 2.5 แตรเบสทรอมโบน
 - 2.6 แตรยูโฟเนียม
 - 2.7 แตรเบส
3. กลุ่มเครื่องเป่าลมไม้ที่คอยสนับสนุนเสียงของเครื่องเป่าเครื่องสายได้แก่
 - 3.1 อัลโต้แซ็กโซโฟน
 - 3.2 เทเนอร์แซ็กโซโฟน
 - 3.3 บาสซูน

ผังแสดงความสัมพันธ์และหน้าที่ของเครื่องดนตรี

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

สรุปผลจากการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาค้นคว้าทำให้ผู้วิจัยได้ทราบถึงเทคนิคในการเรียบเรียงเสียงประสาน เพลงไทยสำหรับวงโยธวาทิตของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ในเรื่องเกี่ยวกับการนำเอาองค์ประกอบทางดนตรีมาใช้อย่างต่อเนื่อง

1. โครงสร้างทำนอง ในบทเพลงทยอยนอก 3 ชั้น ที่มี 4 ท่อน โครงสร้างของทำนอง

หลักจะใช้ระบบเสียงที่มี 5 เสียง หรือ Pentatonic Scale จะประกอบด้วย 2 บันไดเสียงคือ

1.1 บันไดเสียง โด ที่ประกอบด้วยเสียง ครม ชล ซึ่งจะอยู่ในท่อนที่ 1 และ ท่อน 3

1.2 บันไดเสียง ซอล ที่ประกอบด้วยเสียง ซลท รม ซึ่งจะอยู่ในท่อนที่ 2 และ

ท่อน 4

เสียงของลูกตกของบันไดเสียง โด ใน 1 วรรค (2 ห้องเพลง) จะใช้เสียง ค ม ช ล

ในท่อนเดี่ยวของเครื่องดนตรีแต่ละเครื่องจะใช้ลูกตกเสียง โด ในทุกประโยค (4 ห้องเพลง)

ในท่อนของบันไดเสียง โด (ท่อน 1) ที่มีการเปลี่ยนบันไดเสียงเป็นบันไดเสียง ซอล เสียงของลูก

ตกใน 1 วรรค (2 ห้องเพลง) จะใช้เสียง ซ ท ร ส่วนท่อนที่มีการเปลี่ยนบันไดเสียงอย่างชัดเจน

ในท่อนที่ 2 เสียงของลูกตกจะใช้เสียง ซ ร ม ในทุกประโยค (4 ห้องเพลง)

2. ทำนองแปร เนื่องจากการบรรเลงเพลงไทยด้วยวงโยธวาทิต ซึ่งเป็นเครื่องดนตรี

สากล มีการใช้บันไดเสียงโครมาติก (Chromatic Scale) มาช่วยในการสร้างทำนองแปร โดยเฉพาะ

กลุ่มเครื่องเป่าลมไม้ที่ต้องเล่นทำนองเก็บถี่ๆ เพื่อให้มีการลื่นไหลของกลุ่มเสียงต่างๆ ซึ่งส่วนใหญ่

เป็นลักษณะของ Chromatic Passing Note

การใช้โน้ตจากโครงสร้างไบริเคนคอร์ด (Broken - Chord) มีการใช้ทั้งในทำนอง-

แปรของเครื่องเป่าลมไม้ และในกลุ่มเครื่องดนตรีทองเหลืองเพื่อที่จะทำให้เกิดการเคลื่อนไหวของกลุ่มเสียง

เป็นแบบตะวันตก ซึ่งจะไม่นิยมใช้ในการบรรเลงของเครื่องดนตรีไทย

การใช้โน้ตนอกประสาน (Non - Chord Tone) จากการวิเคราะห์ พบว่าในการสร้าง

ทำนองแปรมีการใช้โน้ตนอกประสาน 4 แบบ คือ

1. Passing Note

2. Skipping Passing Note

3. Auxilliary Note

4. Changing Note

สรุปว่ามีการใช้ Passing Note มากที่สุดเพราะลักษณะการดำเนินทำนองของเพลงไทยส่วนใหญ่จะเป็นการเคลื่อนแบบตามลำดับขั้น (Conjunct Motion)

การใช้โน้ตจากบันไดเสียงไดอาโทนิค (Diatonic Scale) พบว่ามีการใช้ในบางท่อนในทางดนตรีไทยไม่ถือว่าเป็นบันไดเสียงไดอาโทนิค เพราะระยะห่างของเสียงทางดนตรีไทยมีระยะห่างเท่ากันหมดโดยไม่มีครึ่งเสียงดังนั้นเสียง ฟา และเสียง ที เป็นเพียงเสียงรองของบันไดเสียงหรืออาจจะกล่าวได้ว่าใช้โน้ต 5 เสียงเท่านั้น แต่ในทางสากลถือว่าเป็นทำนองที่ใช้เสียงทั้ง 7 เสียงในบันไดเสียงไดอาโทนิค เพราะว่าใช้เครื่องดนตรีสากลบรรเลงดังนั้นเสียงที่ 3 - 4 และเสียงที่ 7 - 8 ห่างกันครึ่งเสียงตามโครงสร้างของบันไดเสียงไดอาโทนิคเมเจอร์ (Diatonic Major Scale)

การแปรทำนองจากลูกโยน ในเพลงทยอยนอก จากการวิเคราะห์พบว่าลูกโยนในเพลงทยอยนอก เป็นลูกโยนในลักษณะของ ลูกล้อ - ลูกขัด ในการแปรทำนองเสียงลูกตกของลูกโยนในเครื่องดนตรีแต่ละเครื่องอาจจะไม่ใช่เสียงเดียวกัน แต่เสียงของลูกตกจะใช้เสียงของกลุ่มของคอร์ด จึงทำให้เกิดเสียงประสานเกิดขึ้นในบทเพลง

3. การย้ายบันไดเสียง (Modulation) จากบทเพลงทยอยนอก มีการย้ายบันไดเสียงแบบ Common Chord Modulation เป็นการย้ายบันไดเสียงโดยใช้การเคลื่อนของคอร์ดหลัก คือใช้คอร์ด I IV V โดยในการดำเนินของคอร์ด ในการเปลี่ยนคีย์ จะมีตัวร่วมของกลุ่มคอร์ดหลัก เมื่อฟังแล้วจะมีความกลมกลืน เช่นในการย้ายจากคอร์ด I ไปยังคอร์ด IV หรือ จากคอร์ด I ไปยังคอร์ด V โดยไม่ต้องมีคอร์ดอื่นมาเป็นตัวเชื่อมระหว่างคอร์ด

4. การประสานเสียง (Harmony) เสียงที่เกิดขึ้นจากการเบี่ยงเบนของทำนองหลัก และทำนองแปรของเพลงทยอยนอก จะพบว่าในจังหวะตกจะมีการใช้โน้ต คู่3 คู่6 คู่4 และคู่5 ซึ่งจะทำให้เกิดเสียงประสานขึ้นในบทเพลง

เสียงประสานโดยโน้ตโครงสร้างของบันไดเสียงในจังหวะตกและจังหวะยก สามารถใช้เสียงได้ทุกเสียงในกลุ่มโครงสร้างของบันไดเสียงเพนทาโทนิค ซึ่งเมื่อมีการตัดทอน หรือเลื่อนเสียงหนึ่งเสียงไดออก และเมื่อบรรเลงพร้อมกันก็จะเกิดเป็นเสียงประสานซึ่งอยู่ในกลุ่มของคอร์ด เช่นคอร์ด C add6th and 9th

5. การเรียบเรียงเสียงให้เครื่องดนตรีต่างๆ จากการศึกษาวิจัยข้อมูลต่างๆในสภอร์โน้ตและจากบทสัมภาษณ์ คุณหญิง ไพฑูรย์ กิตติวรรณ จะพบว่า ทูลกระหม่อมบริพัตรทรงเรียบเรียงแนวเสียงที่มีความสำคัญให้แก่เครื่องดนตรีต่างๆอยู่ 3 แนวดังนี้

5.1 ให้กลุ่มเครื่องเป่าลมไม้ที่มีเสียงสูงๆ เช่น ปิคโคโล โอโบ และปีคลาริเน็ต บรรเลงแนวเก็บถี่ๆ เหมือนทางระนาดเอก

5.2 ให้กลุ่มเครื่องดนตรีทองเหลืองที่มีเสียงต่ำๆ เช่น แตรบาไรโทน แตรtromboon แตรยูโฟเนียม และแตรเบส บรรเลงแนวห่างๆ เหมือนเป็นทำนองหลักของทางฆ้องวงใหญ่ ส่วนแตรคอร์เน็ตและแตรฮอรัน บรรเลงแนวเก็บบ้าง แนวห่างๆบ้าง

5.3 ให้กลุ่มเครื่องเป่าลมไม้ที่มีเสียงต่ำ เช่น แซกโซโฟน และบาสซูน ทำหน้าที่ เป่าโน้ตแนวเดียวกับกลุ่มเครื่องเป่าทองเหลือง เพื่อให้มีเสียงต่ำของเครื่องเป่าลมไม้ทำให้ เสียงนุ่มนวลขึ้น

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิเคราะห์การเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลงทยอยนอก โดยสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ทำให้ทราบว่า วิธีการเรียบเรียงเสียงประสาน เพลงไทยเดิมสำหรับวงโยธวาทิตที่มีเครื่องดนตรีเป็นจำนวนมากนั้น มีความละเอียดอ่อน ผู้ที่จะเรียบเรียงเสียงประสานจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในธรรมชาติของ ดนตรีไทยทั้งในเรื่องของระบบเสียงของดนตรีไทย ทำนองหลักและการแปรทางจากทำนองหลัก เป็นอย่างดีเพื่อให้มีความวิจิตรพิสดารทำให้เกิดความงดงามแห่งเสียงเกิดขึ้น ถึงแม้ว่า ทูลกระหม่อมบริพัตรฯ ทรงใช้ความรู้ทางทฤษฎีดนตรีตะวันตกมาใช้ในการเรียบเรียงแล้ว ผลงานของท่านที่ออกมาก็ไม่ทำให้คุณค่าของท่านองเพลงไทยเสียไปเลย แต่ยิ่งทำให้เพลงไทยที่บรรเลง ด้วยวงโยธวาทิตเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปทั้งคนในประเทศและชาวต่างประเทศ จึงถือว่าบทเพลงทยอยนอก สามารถเป็นแบบอย่างที่ยอดเยี่ยมเพลงหนึ่งในหลายๆ เพลงที่ทูลกระหม่อมบริพัตรฯ ทรงเรียบเรียงเสียงประสานขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิเคราะห์การเรียบเรียงเสียงประสานเพลงทยอยนอก สำหรับวงโยธวาทิต โดยสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ผู้วิจัยเห็นว่า มีแนวทางที่จะศึกษาในด้านอื่นๆ ได้อีกคือ

1. การเรียบเรียงเสียงประสานเพลงไทยเดิม สำหรับวงออร์เคสตรา
2. การศึกษาวิเคราะห์ บทเพลงไทยที่มีการประสานเสียงแบบตะวันตก ที่ทูลกระหม่อมบริพัตรฯ ได้ทรงพระนิพนธ์ขึ้นอีกหลายเพลง

3. การศึกษาถึงอิทธิพลของดนตรีตะวันตกที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสังคมไทยที่มีผลให้

ดนตรีไทยมีการเปลี่ยนรูปแบบการบรรเลง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กองดุริยางค์ทหารบก. พิธีไหว้ครูดนตรี 14 สิงหาคม 2529. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด
ป. สัมพันธ์พาณิชย์, 2529.
- คณะกรรมการจัดงานดนตรีไทยมัธยมศึกษา ครั้งที่ 11. มหาดุริยางค์ไทย. กรุงเทพฯ
: รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, 2529.
- คณะกรรมการจัดงานดนตรีไทยอุดมศึกษา. ดนตรีไทยอุดมศึกษาครั้งที่ 20. 2531.
- ณรงค์ชัย ปิฎกวัชร. สารานุกรมเพลงไทย. กรุงเทพฯ : เรือนแก้วการพิมพ์, ม.ป.ป.
_____. การวิเคราะห์ทางห้องเพลงสาธการวิทยานิพนธ์ศศ.ม. กรุงเทพฯ
: มหาวิทยาลัยมหิดล, 2534. อัดสำเนา.
- ทรงวิทย์ แก้วศรี. ดนตรีไทย โครงสร้าง อภิสันศัพท์ และสารสังเขป. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : บริษัทรุ่งเรืองศิลป์การพิมพ์, 2533.
- ปัญญา รุ่งเรือง. ประวัติการดนตรีไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช,
2525.
- พูนพิศ อมาตยกุล. ดนตรีวิจัษ์. กรุงเทพฯ : บริษัทสยามสมัย จำกัด, 2529.
_____. วารสารเพลงดนตรี ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 นครปฐม : สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาวิชาการ
ดนตรี มหาวิทยาลัยมหิดล, 2537.
- พูนพิศ อมาตยกุล และคณะ. นามานุกรมศิลปินเพลงไทยในรอบ 200 ปี แห่งกรุงรัตนโกสินทร์.
กรุงเทพฯ : เรือนแก้วการพิมพ์, 2526.
- ไพรัช มากกาญจนกุล. วงดุริยางค์โยธวาทิต. กรุงเทพฯ : นิลนาถการพิมพ์, 2531.
- ไพฑูรย์ กิตติวรรณ พูนพิศ อมาตยกุล และอุษา แสนไพโรจน์. ประวัติและบทเพลงไทยจาก
วงพิณพาทย์วังบางขุนพรหมและสำนักดนตรีพาทยโกศล : อนุสรณ์งานศพ
จำลองเอก ยรรยงค์ โปรงนี้
- มนตรี ตราโมท. ศัพท์สังคีต. กรมศิลปากร, 2507.
- มานพ วิสุทธิแพทย์. ดนตรีไทยวิเคราะห์. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์, 2533.
- วิมาลา ศิริพงษ์. การสืบทอดวัฒนธรรมดนตรีไทยในสังคมไทยปัจจุบัน ศึกษากรณีสกุล
พาทยโกศล และสกุลศิลปบรรเลง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ
: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534. อัดสำเนา.

วีระชาติ เปรมานนท์ ดนตรีไทยแนวใหม่ช่วงปี พ.ศ.2520 - 2530. งานวิจัย. กรุงเทพฯ:

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรกฎาคม 2532.

ศิริรัตนบุษบง, พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้า. พระประวัติสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ

เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต. กรุงเทพฯ: บริษัท จันวานิชย์ จำกัด,

2524.

ศิริรัตนบุษบง, พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้า และพูนพิศ อมาตยกุล. ทูลกระหม่อม-

บริพัตรกับการดนตรี. กรุงเทพฯ : บริษัทจันวานิชย์ จำกัด, 2524.

ศิลปากร, กรม. โน้ตเพลงไทยเล่ม 1 พร้อมด้วยคำอธิบายเพลง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ

: กรมศิลปากร, 2514.

สงัด ภูเขาทอง. การดนตรีไทยและการเข้าสู่ดนตรีไทย. กรุงเทพฯ : เรือนแก้วการพิมพ์, 2532.

_____. ประชุมบทความทางวิชาการดนตรี. กรุงเทพฯ : เรือนแก้ว การพิมพ์, 2534.

สุกรี เจริญสุข. 99 ปี เพลงสรรเสริญพระบารมี. กรุงเทพฯ : เรือนแก้วการ พิมพ์, 2530.

_____. จะฟังดนตรีอย่างไรให้ไพเราะ. กรุงเทพฯ : เรือนแก้วการพิมพ์, 2532.

_____. วาระเพลงดนตรีปีที่ 1. ฉบับที่ 1. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์, 2537.

สุจิตต์ วงษ์เทศ. ร้องรำทำเพลง : ดนตรีและนาฏศิลป์ชาวสยาม. กรุงเทพฯ : มติชน, 2532.

อรรถวรรณ บรรจงศิลป์ และคณะ. ความคิดและภูมิปัญญาไทย ชุดดุริยางคศิลป์ : งานวิจัย.

กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

อุทิศ นาคสวัสดิ์. ทฤษฎีและการปฏิบัติดนตรีไทย ภาค 1. กรุงเทพฯ:เจริญการพิมพ์. 2512.

_____. ทฤษฎีการปฏิบัติดนตรีไทย ภาค 1 ว่าด้วยหลักและทฤษฎีดนตรีไทย. พิมพ์ครั้งที่ 4. 2522.

_____. ทฤษฎีและการปฏิบัติดนตรีไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2511.

เจนดุริยางค์, พระ. แบบเรียนวิชาการประสานเสียง ภาคแรก. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ

: กรมแผนที่ทหาร, 2521.

_____. แบบเรียนวิชาการประสานเสียง ภาคสอง. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ

: กรมแผนที่ทหาร, 2521.

เจริญชัย ชนไพโรจน์. ชีวิตและผลงานของคีตกวีเอกของไทย. มหาสารคาม:ภาควิชา

ดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2526.

Benward, Bruce and White, Gary. Music in Theory and Practice Volume 1. 3rd ed. U.S.A.

: Wm. C. Brown Publishers, 1985.

Chen Duriyanga, Phra. Thai Music. Bangkok : The Department of Fine Arts, 2497.

Lovelock, William. First Year Harmony. William Elkin Music Services, Deacon House, Brundall,
Norwich, England.

Forsyth, Cecil. Orchestration : with a New Foreword by william Bolcom. New York:1982.

Gridley, Mark C. Jazz Styles : History & Analysis. New Jersey :Prentice Hall, 1988.

Kitson, C.H. Counterpoint for Beginners. London : Oxford University Press, 1975.

Morton, David. The Traditional Music of Thailand. London : University of California Press,
1976.

Tunley, David. Harmony in Acting : A Practical Course in Tonal Harmony. London : B A S
Printers Limited, 1984.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

โน้ตเพลงทยอยนอกที่ใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล

เพลง ทอยนอก (สามชั้น)

บางขุนพรหม

1 2 3 4

piccolo

oboe

clarinet e flat

clarinet b flat

alto sax

tenor sax

bassoon

cornet

horn e flat

baritone

trombone

ass trombone

euphonium

basses

ng wong yai

Detailed description: This is a musical score for a piece titled 'Toy Nok (Sam Chan)' by Bang Khun Phrom. The score is written for a large ensemble of instruments, including woodwinds, brass, and a wong yai. The music is in 2/4 time and is divided into four measures, numbered 1 through 4. The instruments listed on the left are piccolo, oboe, clarinet e flat, clarinet b flat, alto sax, tenor sax, bassoon, cornet, horn e flat, baritone, trombone, ass trombone, euphonium, and basses. The wong yai is also included. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and dynamic markings.

5 6 7 8

The musical score is arranged in 12 staves, with the first six in treble clef and the last six in bass clef. The measures are numbered 5, 6, 7, and 8 at the top. The notation includes various note values, rests, and stems, typical of a standard musical score.

13 14 15 16

This musical score consists of 14 staves arranged in two systems of seven staves each. The first system (staves 1-7) contains measures 13, 14, 15, and 16. The second system (staves 8-14) contains measures 17, 18, 19, and 20. The notation includes treble and bass clefs, various note values (quarter, eighth, sixteenth notes), rests, and slurs. Measure numbers 13, 14, 15, and 16 are printed above the first staff of each system. The music features a mix of melodic lines and harmonic accompaniment, with some staves showing complex rhythmic patterns and others providing a steady bass line.

17 18 19 20

This page of musical notation consists of 15 staves arranged in a single system. The measures are labeled 17, 18, 19, and 20 at the top. The notation is written in a single clef, likely treble, and includes various musical symbols such as notes, rests, and beams. The first measure (17) features a complex rhythmic pattern with many beamed notes. The subsequent measures (18, 19, and 20) show a more regular pattern of notes and rests, with some measures containing longer note values. The notation is dense and detailed, typical of a musical score for a complex piece.

9 10 11 12

This page of musical notation consists of 14 staves arranged in two groups of seven. The first group of seven staves (measures 9-12) is in treble clef, and the second group of seven staves (measures 13-16) is in bass clef. The notation includes various note values, rests, and accidentals. The first measure (9) is marked with a '9' above the staff. The second measure (10) is marked with a '10' above the staff. The third measure (11) is marked with a '11' above the staff. The fourth measure (12) is marked with a '12' above the staff. The notation is complex, with many beamed notes and rests.

21 22 23 24

This musical score is arranged in a 4x3 grid of measures, with measures 21, 22, 23, and 24 labeled at the top. Each measure contains four staves. The notation is as follows:

- Measure 21:** The top staff has a treble clef and a key signature of one sharp (F#). It begins with a quarter rest, followed by a group of four eighth notes (G4, A4, B4, C5) beamed together, and ends with a quarter rest. The remaining three staves in this measure contain rhythmic patterns of eighth and sixteenth notes.
- Measure 22:** Similar to measure 21, it features a treble clef, a key signature of one sharp, and a quarter rest followed by a beamed eighth-note group (G4, A4, B4, C5) and another quarter rest. The other three staves continue the rhythmic patterns.
- Measure 23:** This measure follows the same structural pattern as measures 21 and 22, with a treble clef, a key signature of one sharp, and a quarter rest followed by a beamed eighth-note group (G4, A4, B4, C5) and a quarter rest.
- Measure 24:** The final measure on the page, also following the same structural pattern with a treble clef, a key signature of one sharp, and a quarter rest followed by a beamed eighth-note group (G4, A4, B4, C5) and a quarter rest.

The bottom half of the page (measures 5-8 of each column) contains staves with various rhythmic patterns, including eighth notes, sixteenth notes, and rests, often grouped with slurs. The notation is consistent across the four measures of each column.

25 26 27 28

This image shows a page of musical notation, likely a score for a piano or organ. The page contains 15 staves, arranged in a 5x3 grid. The first four staves are in the treble clef, and the last three are in the bass clef. The notation is organized into four measures, labeled 25, 26, 27, and 28 at the top. Measure 25 begins with a treble clef and a key signature of one flat. The notation includes various rhythmic values, including eighth and sixteenth notes, and rests. The piece concludes in measure 28 with a final cadence. The notation is clear and legible, with a focus on the melodic and harmonic development of the piece.

29 30 31 32

This musical score is arranged in 12 staves, organized into four systems of three staves each. The notation is complex, featuring a variety of note values, rests, and articulation marks. The first system (staves 1-3) includes measure numbers 29, 30, 31, and 32. The second system (staves 4-6) continues the melodic and rhythmic development. The third system (staves 7-9) shows a more active bass line with frequent eighth and sixteenth notes. The fourth system (staves 10-12) concludes the page with a final melodic flourish in the top staff and a steady bass line. The notation includes many beamed sixteenth and thirty-second notes, suggesting a fast tempo. The overall structure is that of a short instrumental piece or a section from a larger work.

33 34 35 36

This image shows a page of musical notation, likely a score for a piece of music. The page is divided into four measures, labeled 33, 34, 35, and 36. Each measure contains multiple staves of music. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and beams. The first measure (33) features a complex, fast-paced melody in the upper staves, while the lower staves provide a more rhythmic accompaniment. The second measure (34) continues this pattern, with the upper staves showing a similar fast melody. The third measure (35) and fourth measure (36) show a change in the melody, with the upper staves featuring a more melodic line and the lower staves providing a steady accompaniment. The notation is written in a standard musical notation style, with notes, rests, and beams clearly visible on the staves.

37 38 39 40

This musical score consists of 14 staves arranged in two systems of seven staves each. The first system (measures 37-38) features a complex texture with multiple voices. The top staff has a treble clef and contains sixteenth-note runs. The second staff has a treble clef and contains eighth-note patterns. The third and fourth staves also have treble clefs and contain eighth-note patterns. The fifth and sixth staves have treble clefs and contain quarter-note patterns. The seventh staff has a bass clef and contains quarter-note patterns. The second system (measures 39-40) continues the texture with similar patterns across the staves. The notation includes various note values, rests, and bar lines.

41 42 43 44

The image shows a page of musical notation, likely a score for a piece of music. The notation is arranged in a system of 14 staves, grouped into four measures labeled 41, 42, 43, and 44 at the top. The notation includes treble and bass clefs, various note values (quarter, eighth, sixteenth notes), rests, and slurs. The music is arranged in a system of 14 staves, with some staves having multiple systems of notation. The notation is written in black ink on a white background.

45 46 47 48

The image displays a page of musical notation, likely a score for a multi-instrument ensemble or a large choir. It consists of 14 staves, organized into four systems of four staves each. The notation is written in a standard musical staff format, featuring treble and bass clefs. The first four staves of the first system contain complex melodic lines with many beamed notes, suggesting a fast tempo or a highly rhythmic piece. The fifth staff of the first system has a single note followed by a rest. The sixth staff of the first system contains a more complex melodic line. The seventh staff of the first system has a single note followed by a rest. The eighth staff of the first system contains a more complex melodic line. The ninth staff of the first system has a single note followed by a rest. The tenth staff of the first system contains a more complex melodic line. The eleventh staff of the first system has a single note followed by a rest. The twelfth staff of the first system has a single note followed by a rest. The thirteenth staff of the first system has a single note followed by a rest. The fourteenth staff of the first system contains a continuous melodic line. Measure numbers 45, 46, 47, and 48 are marked above the first four staves.

49 50 51 52

This musical score is for a 12-part ensemble, likely a string quartet or woodwind quintet, arranged in four systems of three staves each. The notation is complex, featuring a variety of rhythmic values including eighth, sixteenth, and thirty-second notes, as well as rests. The first system begins with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The second system begins with a bass clef and a key signature of one flat (B-flat). The third system begins with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The fourth system begins with a bass clef and a key signature of one flat (B-flat). The notation is dense and intricate, with many beamed notes and complex rhythmic patterns. The page is numbered 49, 50, 51, and 52 at the top of the first four staves.

53 54 55 56

This musical score consists of 16 staves arranged in four systems of four staves each. The first system (measures 53-56) features a treble clef on the first staff and a bass clef on the fourth. Measures 53 and 54 are marked with measure numbers above the first staff. The notation includes various note values, rests, and dynamic markings. The second system (measures 57-60) continues the musical progression with similar notation. The third system (measures 61-64) shows further development of the musical themes. The fourth system (measures 65-68) concludes the page with a final cadence. The score is written in a standard musical notation style with a key signature of one flat and a time signature of 4/4.

57 58 59 60

This image shows a page of musical notation for a 16-part ensemble. The notation is arranged in four systems, each containing four staves. The first system is numbered 57, 58, 59, and 60 at the top. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and clefs (treble and bass). The music appears to be a complex, multi-voiced piece, possibly a fugue or a similar contrapuntal work. The notation is written in a standard musical notation style, with notes and rests clearly visible on the staves.

61 62 63 64

65 66 67 68

This musical score consists of 12 staves arranged in two systems of six staves each. The first system contains measures 65 through 68. The notation is as follows:

- Staff 1 (Treble):** Measure 65 has a whole note G4. Measures 66-68 contain eighth-note patterns: G4-A4-B4 (66), A4-B4-C5 (67), and B4-A4-G4 (68).
- Staff 2 (Treble):** Measures 65-68 contain eighth-note patterns: G4-A4-B4 (65), A4-B4-C5 (66), B4-A4-G4 (67), and A4-B4-C5 (68).
- Staff 3 (Treble):** Measures 65-68 contain eighth-note patterns: G4-A4-B4 (65), A4-B4-C5 (66), B4-A4-G4 (67), and A4-B4-C5 (68).
- Staff 4 (Treble):** Measures 65-68 contain eighth-note patterns: G4-A4-B4 (65), A4-B4-C5 (66), B4-A4-G4 (67), and A4-B4-C5 (68).
- Staff 5 (Treble):** Measure 65 has a whole note G4. Measures 66-68 are whole rests.
- Staff 6 (Treble):** Measures 65-68 contain eighth-note patterns: G4-A4-B4 (65), A4-B4-C5 (66), B4-A4-G4 (67), and A4-B4-C5 (68).
- Staff 7 (Bass):** Measures 65-68 contain eighth-note patterns: G3-A3-B3 (65), A3-B3-C4 (66), B3-A3-G3 (67), and A3-B3-C4 (68).
- Staff 8 (Bass):** Measures 65-68 contain eighth-note patterns: G3-A3-B3 (65), A3-B3-C4 (66), B3-A3-G3 (67), and A3-B3-C4 (68).
- Staff 9 (Bass):** Measures 65-68 contain eighth-note patterns: G3-A3-B3 (65), A3-B3-C4 (66), B3-A3-G3 (67), and A3-B3-C4 (68).
- Staff 10 (Bass):** Measures 65-68 contain eighth-note patterns: G3-A3-B3 (65), A3-B3-C4 (66), B3-A3-G3 (67), and A3-B3-C4 (68).
- Staff 11 (Bass):** Measure 65 has a whole note G3. Measures 66-68 are whole rests.
- Staff 12 (Bass):** Measures 65-68 contain eighth-note patterns: G3-A3-B3 (65), A3-B3-C4 (66), B3-A3-G3 (67), and A3-B3-C4 (68).

69 70 71 72 b

This image shows a page of musical notation for a 12-part ensemble. The notation is arranged in 12 horizontal staves, grouped into four systems of three staves each. The first staff of the first system is numbered 69, the second staff of the second system is numbered 70, the third staff of the third system is numbered 71, and the fourth staff of the fourth system is numbered 72. The notation includes various musical notes, rests, and a key signature change indicated by a flat symbol (b) at the end of the fourth system. The music is written in a style that suggests a complex, multi-part setting, possibly for a choir or instrumental ensemble.

73 74 75 76

This musical score consists of 14 staves arranged in two systems of seven staves each. The first system contains measures 73 through 76. The notation is as follows:

- Staff 1 (Treble):** Measure 73 has a melodic line starting on G4. Measures 74-76 continue this line with various intervals.
- Staff 2 (Treble):** Continues the melodic line from Staff 1.
- Staff 3 (Treble):** Continues the melodic line from Staff 1.
- Staff 4 (Treble):** Continues the melodic line from Staff 1.
- Staff 5 (Treble):** Contains whole rests for all four measures.
- Staff 6 (Treble):** Continues the melodic line from Staff 1.
- Staff 7 (Bass):** Continues the melodic line from Staff 1.

The second system of staves (8-14) contains measures 77 through 80, which are not numbered at the top. The notation continues in a similar fashion, with some staves containing whole rests.

77 78 79 80

This musical score consists of 16 staves arranged in two systems of eight staves each. The first system covers measures 77 to 79, and the second system covers measures 80 to 82. Measures 77 and 79 are marked with their respective measure numbers. The notation includes treble and bass clefs, various note values (quarter, eighth, and sixteenth notes), rests, and bar lines. The music is written in a single key and 4/4 time. The first system features a complex texture with multiple voices, while the second system shows a more simplified arrangement with fewer active parts.

81 82 83 84

This musical score consists of 16 staves arranged in four systems of four staves each. Measures 81 and 82 are marked at the top. The notation includes treble and bass clefs, with various note values such as eighth, sixteenth, and thirty-second notes, as well as rests. The music is written in a single melodic line across the staves, with some staves containing rests in certain measures. The overall structure is a continuous melodic progression across the four measures.

85 86 87 88

This musical score consists of 16 staves arranged in four systems of four staves each. The first four staves of each system are in treble clef, and the last two are in bass clef. The music is written in a 2/4 time signature. Measures 85 and 86 feature a complex, fast-moving melody in the upper staves, with the lower staves providing a steady bass line. Measures 87 and 88 continue this pattern, with the upper staves showing more intricate melodic lines and the lower staves maintaining a consistent rhythmic foundation. The notation includes various note values, rests, and dynamic markings, typical of a classical or romantic-era instrumental piece.

89 90 91 92

This musical score consists of 12 staves arranged in two systems of six staves each. The first system (measures 89-92) features a complex texture with multiple melodic lines in the upper staves and a more rhythmic, bass-oriented texture in the lower staves. The second system (measures 93-96) continues the themes, with the upper staves showing more developed melodic patterns and the lower staves providing a steady harmonic and rhythmic foundation. The notation includes various note values, rests, and articulation marks, typical of a detailed musical manuscript.

93 94 95 96

This musical score consists of 16 staves arranged in four systems of four staves each. The first system (measures 93-96) features a treble clef on the first staff and a bass clef on the fourth staff. Measures 93 and 94 show a complex rhythmic pattern with eighth and sixteenth notes, while measures 95 and 96 show a simpler pattern with quarter notes. The second system (measures 97-100) continues the pattern with a treble clef on the first staff and a bass clef on the fourth staff. Measures 97 and 98 show a complex rhythmic pattern, while measures 99 and 100 show a simpler pattern. The third system (measures 101-104) continues the pattern with a treble clef on the first staff and a bass clef on the fourth staff. Measures 101 and 102 show a complex rhythmic pattern, while measures 103 and 104 show a simpler pattern. The fourth system (measures 105-108) continues the pattern with a treble clef on the first staff and a bass clef on the fourth staff. Measures 105 and 106 show a complex rhythmic pattern, while measures 107 and 108 show a simpler pattern.

97 98 99 100

This musical score is for a 12-part ensemble, organized into four systems of three staves each. The measures are numbered 97 through 100 at the top of the first system. The notation is written in a single key and time signature. The first system (measures 97-100) is characterized by a dense, rhythmic texture with many beamed sixteenth notes. The second system (measures 101-104) introduces a more varied rhythmic texture, including eighth and quarter notes, and some staves have rests. The notation uses a variety of clefs, including treble and bass clefs, and some staves have a 'C' time signature. The overall style is that of a traditional musical score, possibly for a choir or instrumental ensemble.

104 102 103 104

This page of musical notation is divided into four measures, each labeled with a measure number above the first staff: 104, 102, 103, and 104. The notation is arranged in 16 staves, organized into four groups of four staves each. The first three groups (staves 1-12) use treble clefs, while the fourth group (staves 13-16) uses bass clefs. The music consists of various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests. The notation is dense and complex, typical of a large ensemble score.

105 106 107 108

This image shows a page of musical notation for a 12-part choir, covering measures 105 through 108. The notation is arranged in four systems, each containing three staves. The first system (measures 105-106) features a vocal melody in the top staff, with the other two staves providing harmonic support. The second system (measures 107-108) continues the vocal melody, with the other two staves providing harmonic support. The third system (measures 109-110) features a vocal melody in the top staff, with the other two staves providing harmonic support. The fourth system (measures 111-112) continues the vocal melody, with the other two staves providing harmonic support. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and bar lines, indicating a complex musical composition.

109 110 111 112

This musical score is for a 12-part ensemble, likely a choir or instrumental group. It consists of 12 staves, with the first six in treble clef and the last six in bass clef. The music is organized into four measures, numbered 109 to 112 at the top. Measure 109 begins with a 7/8 time signature. The notation includes a variety of note values, rests, and accidentals (sharps and naturals). The parts are written in a way that suggests a complex, multi-voiced texture. The page is a single system, with the measures continuing across the staves.

113 114 115 116

The musical score consists of 16 measures across four systems. The first system (measures 113-114) shows the initial entry of the parts. The second system (measures 115-116) continues the development of the themes. The notation is clear and professional, with appropriate use of beams and slurs to indicate phrasing and rhythm.

117 118 119 120

This musical score page contains measures 117 through 120. It features 14 staves, with measures 117-119 grouped by a brace on the left. Measures 117 and 118 show dense, fast-moving melodic lines in the upper staves, while measures 119 and 120 show a more sparse arrangement with some staves containing rests. The notation includes various note values, rests, and repeat signs.

12 122 123 124

The musical score is written on 16 staves, organized into four systems of four staves each. The first four staves are in treble clef, and the last four are in bass clef. The music is in 7/8 time. The first three measures are marked with rehearsal numbers 12, 122, and 123, and the fourth measure is marked with rehearsal number 124. The notation includes various note values, rests, and dynamic markings.

125 126 127 128

This musical score consists of 12 measures, organized into four systems of three measures each. The notation is written on 15 staves, alternating between treble and bass clefs. The first system (measures 125-126) features a complex, fast-moving melody in the top staves, while the lower staves provide a steady bass line. The second system (measures 127-128) continues this pattern, with the melody evolving and the bass line providing harmonic support. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and bar lines, indicating a complex rhythmic structure.

129 130 131 132

This musical score consists of two systems of staves. The first system contains measures 129 through 132, with measure numbers 129, 130, 131, and 132 printed above the first staff of each measure. The second system contains measures 133 through 136, with measure numbers 133, 134, 135, and 136 printed above the first staff of each measure. Each system has four staves. The first two staves of each system are in treble clef, and the last two are in bass clef. The music is written in a 2/4 time signature. The notation includes various note values (quarter, eighth, and sixteenth notes), rests, and beams connecting notes. The first system features more complex rhythmic patterns with many beamed sixteenth notes, while the second system features simpler patterns with more quarter and eighth notes.

133 134 135 136

The image displays a page of musical notation, likely for a piano piece, spanning measures 133 to 136. The notation is arranged in two systems, each containing seven staves. The first system (measures 133-135) features a complex texture with rapid sixteenth and thirty-second note passages in the upper staves, while the lower staves provide a more rhythmic accompaniment. The second system (measures 136-138) shows a continuation of the melodic lines in the upper staves, with the lower staves maintaining a steady accompaniment. The key signature is one flat (B-flat), and the time signature is 4/4. The notation includes various rhythmic patterns, including sixteenth and thirty-second notes, and rests.

137 138 139 140

The image displays a page of musical notation, likely for a piano piece, spanning measures 137 to 140. The notation is arranged in two systems of four staves each. The first system (measures 137-140) shows a complex texture with multiple voices. The second system (measures 141-144) continues the piece with similar complexity. The notation includes various rhythmic values, accidentals, and dynamic markings.

141 142 143 144

The image displays a page of musical notation, likely a score for a piano or similar instrument. The notation is organized into four systems, each containing four staves. The first system is marked with measure numbers 141, 142, 143, and 144. The notation includes treble and bass clefs, various note values (eighth, sixteenth, and quarter notes), and rests. The music appears to be a single melodic line with some harmonic accompaniment in the lower staves. The notation is written in a standard musical notation style, with notes and rests clearly visible on the staves.

145 146 147 148

This musical score page contains measures 145 through 148. It features 14 staves, with the first 12 staves grouped into two systems of six staves each. The notation includes treble and bass clefs, various note values (quarter, eighth, and sixteenth notes), rests, and accidentals (sharps and naturals). The music is written in a single system across four measures. Measure 145 shows a complex rhythmic pattern with many sixteenth notes. Measures 146 and 147 show a continuation of this pattern with some changes in note values and accidentals. Measure 148 shows a final resolution of the patterns. The bottom two staves (13 and 14) provide a bass line for the piece.

149 150 151 152

This image shows a page of musical notation for a string quartet, covering measures 149 through 152. The notation is arranged in four systems, each containing two staves (treble and bass clef). The music is written in a key with one sharp (F#) and a 2/4 time signature. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and accidentals. The first system (measures 149-150) shows a complex rhythmic pattern with many sixteenth notes. The second system (measures 151-152) continues this pattern, with some measures featuring a sharp sign (#) indicating a key change or a specific note. The notation is dense and detailed, typical of a professional musical score.

153 154 155 156

This musical score consists of 16 staves arranged in four systems of four staves each. The first system (measures 153-154) features a vocal melody in the top two staves and a piano accompaniment in the bottom two. The piano part includes a steady eighth-note bass line and a more active treble line with sixteenth-note patterns. The second system (measures 155-156) continues this texture, with the vocal melody moving to the third and fourth staves. The piano accompaniment remains consistent, providing harmonic support through its rhythmic patterns. The notation includes various note values, rests, and dynamic markings typical of a standard musical score.

157 158 159 160

This musical score consists of 12 staves arranged in three systems of four staves each. The first system (measures 157-158) features a treble clef on the first staff, with the remaining three staves in the system having no clef. The second system (measures 159-160) features a treble clef on the first staff, with the remaining three staves in the system having no clef. The third system (measures 161-162) features a bass clef on the first staff, with the remaining three staves in the system having no clef. The notation includes various note values, rests, and bar lines. The first measure (157) has a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The second measure (158) has a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The third measure (159) has a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The fourth measure (160) has a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The fifth measure (161) has a bass clef and a key signature of one sharp (F#). The sixth measure (162) has a bass clef and a key signature of one sharp (F#).

161 162 163 164

The musical score is organized into four measures, numbered 161 through 164 at the top. Each measure is represented by a vertical column of eight staves. Measures 161 and 162 are marked with a '7' above the staff, indicating a 7/8 time signature. Measures 163 and 164 are marked with a '4' above the staff, indicating a 4/8 time signature. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and accidentals.

165 166 167 168

This page of musical notation contains measures 165 through 168. The notation is organized into four measures, each spanning two systems of staves. The first system (measures 165-166) features a complex, rapid rhythmic pattern in the upper staves, while the lower staves have a more melodic, stepwise motion. The second system (measures 167-168) continues the melodic lines in the lower staves, while the upper staves have a more complex, rapid rhythmic pattern. The notation is written in a single system, with measures 165 and 166 on the left, and measures 167 and 168 on the right. The notation is written in a single system, with measures 165 and 166 on the left, and measures 167 and 168 on the right. The notation is written in a single system, with measures 165 and 166 on the left, and measures 167 and 168 on the right.

169 170 171 172

This musical score consists of 14 staves, with measures 169 through 172. Measures 169 and 170 feature a complex texture with multiple staves playing rapid sixteenth-note passages, primarily in the upper staves. Measures 171 and 172 show a change in texture, with some staves continuing the rapid passages while others play slower, more melodic lines. The notation includes various musical symbols such as treble and bass clefs, sharp signs, and note heads. The overall style is that of a classical or romantic-era musical manuscript.

173 174 175 176

This musical score consists of 14 staves, with the first four in treble clef and the remaining ten in bass clef. The music is written in a key with one sharp (F#) and a 7/8 time signature. Measures 173 and 174 are marked at the top. Measure 173 features a complex rhythmic pattern with eighth and sixteenth notes. Measure 174 contains a whole rest followed by a half note. Measures 175 and 176 show a continuation of the rhythmic patterns with various note values and rests. The notation includes many beamed notes and rests, indicating a fast and intricate piece.

177 178 179 180

The image displays a page of musical notation, likely a score for a piece in G major, spanning measures 177 to 180. The notation is arranged in 12 staves, organized into two systems of six staves each. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is not explicitly shown but appears to be common time (C) based on the note values. The notation includes various note values (quarter, eighth, sixteenth, and thirty-second notes), rests, and dynamic markings such as *p* (piano) and *f* (forte). The first system (measures 177-180) shows a complex, fast-moving melody in the upper staves, characterized by sixteenth-note runs and triplets. The second system (measures 178-180) continues the melodic development with more rhythmic variety, including eighth and sixteenth notes. The lower staves provide a steady accompaniment, often using eighth and sixteenth-note patterns. The notation is clear and professional, typical of a printed musical score.

181 182 183 184

This musical score consists of 12 staves, organized into two systems of six staves each. The key signature is one sharp (F#). The first system (measures 181-184) features a complex texture with multiple voices. The top staff has a melodic line with some grace notes. The second and third staves have similar melodic lines. The fourth staff has a more active line with many sixteenth notes. The fifth and sixth staves have simpler, more sustained lines. The second system (measures 185-188) continues the texture, with the top staff having a melodic line and the bottom staves having more active lines with many sixteenth notes. The overall style is that of a classical or romantic era musical score.

185. 186 187 188

This musical score consists of 16 staves arranged in four systems of four staves each. The first system (measures 185-186) features a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The second system (measures 187-188) features a bass clef and a key signature of one sharp (F#). The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and accidentals, with some measures containing complex rhythmic patterns and others featuring more melodic lines. The measures are numbered 185, 186, 187, and 188 at the top of the first four staves respectively.

189 190 191 192

This musical score page contains measures 189 through 192. Measure 189 is the only one with musical notation, featuring a piano (p) dynamic and a half note in the treble clef. Measures 190, 191, and 192 are empty staves. The score is organized into two systems of five staves each. The first system includes a bass clef staff at the bottom, while the second system does not. A double bar line separates measure 189 from measure 190. The key signature is one sharp (F#).

สามชั้นท่อน 2

193 194 195 196

197 198 199 200

This page of musical notation contains measures 197 through 200. The music is written on 16 staves, organized into four systems of four staves each. The first staff of each system is in treble clef, and the others are in bass clef. The key signature is one sharp (F#). The notation includes a variety of note values, including eighth, sixteenth, and thirty-second notes, as well as rests and dynamic markings. The measures are numbered 197, 198, 199, and 200 at the top of the page.

201 202 203 204

The image displays a page of musical notation, likely a score for a piano piece, spanning measures 201 through 204. The music is written in G major (one sharp) and 4/4 time. The notation is complex, featuring multiple staves with various rhythmic patterns, including sixteenth notes and eighth notes. The measures are numbered 201, 202, 203, and 204 at the top. The notation includes treble and bass clefs, key signatures, and various musical symbols such as beams, slurs, and accidentals.

205 206 207 208

The image displays a page of musical notation for a 12-part ensemble, spanning measures 205 to 208. The notation is written on 12 staves, alternating between treble and bass clefs. The key signature is one sharp (F#). Measures 205 and 206 are characterized by dense, rapid sixteenth-note passages in the upper staves, while the lower staves contain sustained notes and rests. Measures 207 and 208 show a transition to more rhythmic, eighth-note patterns in the lower staves, while the upper staves continue with sustained notes and rests.

209 210 211 212

This musical score is for a 12-part ensemble, arranged in 14 staves. The notation is written in treble and bass clefs with a key signature of one sharp (F#). The score is divided into four measures, numbered 209, 210, 211, and 212. Measures 209 and 210 show a complex rhythmic pattern with many sixteenth and thirty-second notes. Measures 211 and 212 show a more melodic and rhythmic pattern with eighth and sixteenth notes. The notation is dense and complex, with many beamed notes and rests.

213 214 215 216

This page of musical notation is for a 12-part ensemble, consisting of six staves in the upper system and six in the lower system. The music is written in treble and bass clefs with a key signature of one sharp (F#). The notation includes a variety of rhythmic patterns, such as eighth-note runs, sixteenth-note passages, and rests. Measures 213 and 215 feature complex, fast-moving passages in the upper staves, while measures 214 and 216 provide more rhythmic contrast with rests and slower-moving lines. The lower staves provide a steady accompaniment with eighth and sixteenth notes. The page is divided into four measures, with measure numbers 213, 214, 215, and 216 indicated at the top.

217 218 219 220

The image displays a page of musical notation for a 12-part ensemble, organized into four systems of three staves each. The notation is in G major (one sharp) and 7/8 time. Measures 217 and 219 feature complex, fast-moving melodic lines, while measures 218 and 220 are primarily rests with occasional melodic fragments. The bottom two systems of staves show a more active, rhythmic accompaniment pattern.

221 222 223 224

This musical score consists of 12 staves arranged in three systems of four staves each. The first system (measures 221-224) includes measure numbers above the first staff of each measure. The key signature is one sharp (F#). The notation includes various rhythmic patterns such as eighth and sixteenth notes, often beamed together, and rests. The second system (measures 225-228) continues the musical progression with similar rhythmic complexity. The third system (measures 229-232) concludes the page with a final melodic line on the bottom staff.

225 226 227 228

The image displays a page of musical notation, likely for a piano piece, covering measures 225 through 228. The notation is arranged in four systems, each consisting of three staves. The key signature is one sharp (F#). The notation includes various musical symbols such as treble and bass clefs, notes, rests, and dynamic markings like 'p' and 'f'. The measures are numbered 225, 226, 227, and 228 at the top of the first staff in each system. The notation is dense, with many notes and rests, indicating a complex piece of music.

229 230 231 232

The image displays a page of musical notation, likely for a piano or organ piece, spanning measures 229 to 232. The music is written in G major (one sharp) and 3/4 time. The notation is dense, featuring many beamed sixteenth and thirty-second notes, indicating a fast and technically demanding piece. The score is organized into four measures, each containing four staves. Measures 229 and 231 show a complex, fast-moving melody in the upper staves, while measures 230 and 232 show a more rhythmic, chordal texture. The notation includes many beamed sixteenth and thirty-second notes, suggesting a technically demanding piece.

233 234 235 236

This musical score is for a 12-part ensemble, likely a string quartet or woodwind quintet, arranged in four systems of three staves each. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is not explicitly shown but appears to be 4/4 based on the note values. The notation includes various rhythmic values, rests, and melodic lines. The measures are numbered 233 through 236 at the top of the page. The notation is written in a standard musical notation style, with notes, rests, and bar lines clearly visible. The staves are numbered 1 through 12 from top to bottom. The notation is written in a standard musical notation style, with notes, rests, and bar lines clearly visible. The staves are numbered 1 through 12 from top to bottom.

237 238 239 240

The image displays a page of musical notation for a 12-part ensemble, numbered 237 to 240. The notation is in treble and bass staves with a key signature of one sharp (F#). Measures 237 and 238 show complex rhythmic patterns in the upper staves. Measures 239 and 240 show more complex patterns in the lower staves, including some rests in the upper parts.

241 242 243 244

This page of musical notation contains measures 241 through 244 for a 12-part ensemble. The music is written in treble and bass staves with a key signature of one sharp (F#). Measures 241 and 243 feature complex, fast-moving melodic lines in the upper staves, while measures 242 and 244 are characterized by rests in the upper staves and more active, often syncopated, lines in the lower staves. The notation includes various rhythmic values such as eighth, sixteenth, and thirty-second notes, as well as rests and ties.

245 246 247 248

This musical score page contains measures 245 through 248. The music is written in treble and bass staves with a key signature of one sharp (F#). The notation includes various rhythmic values such as eighth, sixteenth, and thirty-second notes, often beamed together in groups. Measure 245 begins with a treble staff containing a whole rest followed by a series of beamed eighth notes. Measures 246, 247, and 248 continue the melodic and harmonic development with complex rhythmic patterns across multiple staves.

249 250 251 252

This image shows a page of musical notation, likely a piano score, spanning measures 249 to 252. The music is written in G major (one sharp) and 4/4 time. The score consists of 14 staves. The first four staves are in the treble clef, and the remaining ten staves are in the bass clef. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and bar lines. The measures are numbered 249, 250, 251, and 252 at the top of the page. The music features a mix of eighth and sixteenth notes, with some measures containing triplets or sixteenth-note runs. The overall style is that of a classical piano composition.

253 254 255 256

This musical score consists of 16 staves, organized into four systems of four staves each. The first three systems (staves 1-12) are in treble clef, and the fourth system (staves 13-16) is in bass clef. All staves have a key signature of one sharp (F#). The music is written in a 4/4 time signature. Measures 253, 254, 255, and 256 are indicated above the first staff of each system. The notation includes eighth notes, quarter notes, and rests. The melody is primarily in the upper staves, with a more active bass line in the lower staves of the fourth system.

257 258 259 260

This musical score consists of 14 staves, with measures 257 through 260. The key signature is one sharp (F#). Measures 257 and 259 feature a complex texture with multiple voices, including several staves with sixteenth-note runs. Measures 258 and 260 show a more simplified texture, with some staves containing rests and others playing eighth-note patterns. The notation includes various note values, rests, and bar lines.

261 262 263 264

This musical score consists of 14 staves arranged in two systems of seven staves each. The first system (measures 261-263) features a complex texture with multiple voices. The top staff has a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The second staff has a treble clef and a key signature of one sharp. The third staff has a treble clef and a key signature of one sharp. The fourth staff has a treble clef and a key signature of one sharp. The fifth staff has a treble clef and a key signature of one sharp. The sixth staff has a treble clef and a key signature of one sharp. The seventh staff has a bass clef and a key signature of one sharp. The second system (measures 264-266) features a similar texture. The top staff has a treble clef and a key signature of one sharp. The second staff has a treble clef and a key signature of one sharp. The third staff has a treble clef and a key signature of one sharp. The fourth staff has a treble clef and a key signature of one sharp. The fifth staff has a treble clef and a key signature of one sharp. The sixth staff has a treble clef and a key signature of one sharp. The seventh staff has a bass clef and a key signature of one sharp.

265 266 267 268

This musical score consists of 16 staves arranged in two groups of eight. The first group (staves 1-8) is in treble clef, and the second group (staves 9-16) is in bass clef. Both groups are in the key of D major, indicated by two sharps (F# and C#). The time signature is 4/4. Measures 265 and 266 show active melodic lines in the upper staves, while measures 267 and 268 feature more complex rhythmic patterns and sustained notes in the lower staves. The notation includes various note values, rests, and bar lines.

269 270 271 272

The musical score consists of 12 staves arranged in three groups of four. The key signature is G major (one sharp). The time signature is 4/4. The first four staves (measures 1-4) play rapid sixteenth-note patterns in measures 269 and 270. The next four staves (measures 5-8) play a similar pattern but with some rests in measures 271 and 272. The bottom four staves (measures 9-12) play a slower, more sustained line in measures 269 and 270, and become more active in measures 271 and 272.

273 274 275 276

This musical score consists of 12 staves arranged in two groups of six. The first group (staves 1-6) is in treble clef with a key signature of one sharp (F#). Measures 273 and 274 contain active melodic lines, while measures 275 and 276 are mostly rests. The second group (staves 7-12) is in bass clef with a key signature of one sharp (F#). Measures 273 and 274 contain active melodic lines, while measures 275 and 276 are mostly rests. The notation includes various note values, rests, and bar lines.

277 278 279 280

This musical score consists of 16 staves arranged in two groups of eight. The first group of eight staves (measures 277-279) features a complex texture with multiple voices. Measures 277 and 278 contain dense, fast-moving passages, likely sixteenth or thirty-second notes. Measure 279 shows a transition with some staves having rests. The second group of eight staves (measures 280-283) continues the texture, with measures 280 and 281 showing more active parts, while measures 282 and 283 have several staves with rests. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 7/8.

281 282 283 284

This musical score consists of 16 staves arranged in two groups of eight. The first group of eight staves (measures 281-283) features a complex texture with multiple voices in treble and bass clefs, primarily using eighth and sixteenth notes. The second group of eight staves (measures 283-284) shows a more varied texture, with some staves having rests and others featuring more active melodic lines. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 4/4. The measures are numbered 281, 282, 283, and 284 at the top of the page.

285 286 287 288

This musical score consists of 16 staves arranged in two groups of eight. The top group of eight staves (measures 285-288) is in treble clef with a key signature of one sharp (F#). The bottom group of eight staves (measures 285-288) is in bass clef with a key signature of one sharp (F#). The notation includes various rhythmic values such as eighth, sixteenth, and thirty-second notes, as well as rests. The measures are numbered 285, 286, 287, and 288 at the top of the first staff in each group.

289 290 291 292

The image displays a page of musical notation, likely a score for a piano piece, spanning measures 289 to 292. The notation is written on multiple staves, with a key signature of one sharp (F#) and a time signature of 3/4. The measures are numbered 289, 290, 291, and 292 at the top. The notation includes various rhythmic values, such as eighth, sixteenth, and thirty-second notes, as well as rests and accidentals. The bottom two staves appear to be a simplified or alternative version of the main melody.

293 294 295 296

The musical score is written on 18 staves, organized into three systems of six staves each. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 7/8. Measures 293 and 294 are marked with a '7' above the staff, indicating a 7-measure phrase. Measures 295 and 296 are marked with a '7' above the staff, indicating a 7-measure phrase. The notation includes various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests. The piece concludes with a final cadence in measure 296.

297 298 299 300

This musical score page contains measures 297 through 300. The music is written for a multi-staff ensemble, likely a string quartet or a small chamber group, with each staff representing a different instrument. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 4/4. The notation includes a variety of rhythmic values such as eighth, sixteenth, and thirty-second notes, as well as rests. The measures are organized into four distinct columns, each corresponding to one of the measure numbers at the top. The first staff in each column shows more complex, rapid passages, while the lower staves often feature simpler, more sustained lines or accompaniment. The overall texture is dense and rhythmic, typical of a technical exercise or a section from a larger work.

301 302 303 304

This page of musical notation contains measures 301 through 304. The score is written for multiple staves, including treble and bass clefs, with a key signature of one sharp (F#). The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and dynamic markings. The measures are numbered 301, 302, 303, and 304 at the top. The notation is complex, featuring many sixteenth and thirty-second notes, as well as rests and dynamic markings like *mf* and *f*.

305 306 307 308

This musical score consists of 16 staves arranged in two systems of eight staves each. The first system contains measures 305, 306, 307, and 308. The second system contains measures 309, 310, 311, and 312. The key signature is one sharp (F#). The notation includes various musical symbols such as treble and bass clefs, whole, half, quarter, eighth, and sixteenth notes, rests, and beams. Measures 306 and 310 feature complex, multi-measure passages with many beamed notes. Measures 307 and 311 contain long, horizontal lines, likely representing sustained notes or rests. The score is written in a standard musical notation style with a clear layout and consistent spacing.

309 310 311 312

The musical score is written for piano and consists of 16 staves. The key signature is G major (one sharp, F#). The time signature is 3/4. The score is divided into measures 309, 310, 311, and 312. Measures 309-311 feature dense, rapid sixteenth-note passages in the upper staves, while measures 312-314 show more melodic development. The notation includes various musical symbols such as treble and bass clefs, key signatures, time signatures, and dynamic markings like 'p'.

3 3 3 316

This musical score is for a 12-part ensemble, likely a chamber orchestra or a large vocal group, arranged in four systems of three staves each. The key signature is G major (one sharp) and the time signature is 3/4. The piece is divided into four measures. The first measure is characterized by complex rhythmic patterns, including triplets, in the upper staves. The second and third measures show a more melodic and harmonic development across the ensemble. The fourth measure concludes the section with a final cadence. The notation includes various note values, rests, and articulation marks.

317 318 319 320

This musical score is for a 12-part ensemble, likely a string quartet or a small chamber group, arranged in two systems of six staves each. The music is written in a key signature of one sharp (F#) and consists of measures 317 through 320. The notation is complex, featuring a variety of rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests. The first staff in the top system has measure numbers 317, 318, 319, and 320 written above it. The notation includes many repeat signs (double dots) and some accidentals (sharps and naturals). The bottom system of staves continues the musical material, with some staves showing more complex rhythmic patterns and accidentals.

321 322 323 324

The image displays a page of musical notation, likely a score for a piano piece, spanning measures 321 through 324. The notation is written on multiple staves, organized into four measures. The key signature is G major (one sharp, F#), and the time signature is 3/4. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and dynamic markings. The first measure (321) features a dense, rapid passage of sixteenth notes in the upper staves. The second measure (322) shows a more sustained, flowing line. The third measure (323) returns to a dense, rapid passage of sixteenth notes. The fourth measure (324) shows a more sustained, flowing line. The lower staves provide a steady accompaniment with eighth and sixteenth notes.

325 326 327 328

This musical score is for a 12-part ensemble, consisting of six staves in the upper system and six in the lower system. The key signature is one sharp (F#). The score covers measures 325 through 328. Measures 325 and 327 feature complex, rapid sixteenth-note passages in the upper staves, while measures 326 and 328 are primarily rests in those parts. The lower staves provide a steady accompaniment with eighth and sixteenth notes. The notation includes various musical symbols such as treble and bass clefs, sharp signs, and note stems with flags.

329 330 331 332

The musical score is arranged in 12 staves, grouped into four systems of three staves each. The key signature is G major (one sharp). The time signature is 4/4. The score is divided into four measures, numbered 329, 330, 331, and 332. Measures 329 and 330 contain dense, fast-moving melodic lines in the upper staves, often with triplets and sixteenth notes. Measures 331 and 332 show a continuation of these themes with some rhythmic variation. The lower staves provide a steady bass line and harmonic support, often using eighth and sixteenth notes.

333 334 335 336

This musical score consists of 16 staves arranged in four systems of four staves each. The first four staves are in treble clef, and the last four are in bass clef. The key signature is one sharp (F#). The time signature is 4/4. The score is divided into four measures, labeled 333, 334, 335, and 336 at the top. Measure 333 features a melodic line in the first staff with eighth and sixteenth notes, and a bass line with eighth notes. Measure 334 shows a more complex melodic line with sixteenth notes in the first staff, and a bass line with eighth notes. Measure 335 continues the melodic development in the first staff, with a bass line of eighth notes. Measure 336 features a melodic line in the first staff with eighth and sixteenth notes, and a bass line with eighth notes. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and bar lines.

337 338 339 340

This musical score consists of 16 staves arranged in an 8-measure system. The first four measures are labeled 337, 338, 339, and 340. The key signature is one sharp (F#). Measures 337 and 338 are marked with a 7/8 time signature, while measures 339 and 340 are marked with a 4/8 time signature. The notation includes various rhythmic patterns such as eighth and sixteenth notes, rests, and beams. The staves are organized into four pairs, with the first pair of staves in each pair containing a treble clef and the second pair containing a bass clef. The music features a complex interplay of rhythmic figures across the different parts.

341 342 343 344

This musical score consists of 16 staves arranged in two groups of eight. The first group of eight staves (measures 341-344) is in treble clef, and the second group of eight staves (measures 345-348) is in bass clef. The key signature is one sharp (F#). The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and beams. The first measure of each group (341 and 345) is marked with a measure number above the staff. The notation is dense, with many notes and beams, suggesting a fast tempo or a complex rhythmic pattern.

345 346 347 348

The image displays a page of musical notation, likely a score for a piano piece, spanning measures 345 through 348. The notation is written on multiple staves, organized into four measures. The key signature is G major (one sharp, F#), and the time signature is 4/4. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and bar lines. The first measure (345) shows a complex, overlapping pattern of sixteenth notes across the upper staves. The second measure (346) continues this pattern. The third measure (347) and fourth measure (348) show a more structured arrangement, with some staves playing sustained chords or slower-moving lines, while others continue with rhythmic patterns. The bottom staves feature a steady eighth-note accompaniment.

349 350 351 352

This musical score is for a 12-part ensemble, likely a string quartet or woodwind quintet, arranged in four systems of three staves each. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is not explicitly shown but appears to be common time (C). The notation is as follows:

- Staff 1 (Treble Clef):** Measures 349-352. Measure 349 starts with a forte (f) dynamic. The melody consists of eighth and sixteenth notes.
- Staff 2 (Treble Clef):** Measures 349-352. Similar melodic line to Staff 1, often in parallel motion.
- Staff 3 (Treble Clef):** Measures 349-352. Continues the melodic pattern.
- Staff 4 (Bass Clef):** Measures 349-352. Provides a lower melodic line, often in parallel motion with the upper staves.
- Staff 5 (Treble Clef):** Measures 349-352. Continues the melodic pattern.
- Staff 6 (Treble Clef):** Measures 349-352. Continues the melodic pattern.
- Staff 7 (Treble Clef):** Measures 349-352. Continues the melodic pattern.
- Staff 8 (Bass Clef):** Measures 349-352. Provides a lower melodic line.
- Staff 9 (Treble Clef):** Measures 349-352. Continues the melodic pattern.
- Staff 10 (Treble Clef):** Measures 349-352. Continues the melodic pattern.
- Staff 11 (Bass Clef):** Measures 349-352. Provides a lower melodic line.
- Staff 12 (Treble Clef):** Measures 349-352. Continues the melodic pattern.

The notation includes various rhythmic patterns such as eighth and sixteenth notes, rests, and dynamic markings like 'f'.

353. 354 355 356

This musical score consists of 14 staves, with measures 353 through 356 indicated at the top. The notation is as follows:

- Staff 1:** Treble clef, key of D major. Measure 353: eighth-note triplet (D4, E4, F#4). Measure 354: eighth-note triplet (F#4, G4, A4). Measure 355: half note (A4). Measure 356: eighth-note triplet (A4, B4, C#5).
- Staff 2:** Treble clef, key of D major. Measure 353: quarter note (D4), eighth-note triplet (E4, F#4, G4). Measure 354: eighth-note triplet (G4, A4, B4). Measure 355: half note (A4). Measure 356: eighth-note triplet (A4, B4, C#5).
- Staff 3:** Treble clef, key of D major. Measure 353: quarter note (D4), eighth-note triplet (E4, F#4, G4). Measure 354: eighth-note triplet (G4, A4, B4). Measure 355: half note (A4). Measure 356: eighth-note triplet (A4, B4, C#5).
- Staff 4:** Treble clef, key of D major. Measure 353: quarter note (D4), eighth-note triplet (E4, F#4, G4). Measure 354: eighth-note triplet (G4, A4, B4). Measure 355: half note (A4). Measure 356: eighth-note triplet (A4, B4, C#5).
- Staff 5:** Treble clef, key of D major. Measure 353: half note (D4) with a slur over it. Measure 354: eighth-note triplet (E4, F#4, G4). Measure 355: half note (A4). Measure 356: eighth-note triplet (A4, B4, C#5).
- Staff 6:** Treble clef, key of D major. Measure 353: quarter note (D4), eighth-note triplet (E4, F#4, G4). Measure 354: eighth-note triplet (G4, A4, B4). Measure 355: quarter note (A4) with a slur over it. Measure 356: eighth-note triplet (A4, B4, C#5).
- Staff 7:** Bass clef, key of D major. Measure 353: half note (D3) with a slur over it. Measure 354: eighth-note triplet (E4, F#4, G4). Measure 355: half note (A4). Measure 356: eighth-note triplet (A4, B4, C#5).
- Staff 8:** Treble clef, key of D major. Measure 353: half note (D4) with a slur over it. Measure 354: eighth-note triplet (E4, F#4, G4). Measure 355: half note (A4). Measure 356: eighth-note triplet (A4, B4, C#5).
- Staff 9:** Treble clef, key of D major. Measure 353: half note (D4) with a slur over it. Measure 354: eighth-note triplet (E4, F#4, G4). Measure 355: half note (A4). Measure 356: eighth-note triplet (A4, B4, C#5).
- Staff 10:** Treble clef, key of D major. Measure 353: quarter note (D4), eighth-note triplet (E4, F#4, G4). Measure 354: eighth-note triplet (G4, A4, B4). Measure 355: quarter note (A4) with a slur over it. Measure 356: eighth-note triplet (A4, B4, C#5).
- Staff 11:** Bass clef, key of D major. Measure 353: half note (D3) with a slur over it. Measure 354: eighth-note triplet (E4, F#4, G4). Measure 355: half note (A4). Measure 356: eighth-note triplet (A4, B4, C#5).
- Staff 12:** Bass clef, key of D major. Measure 353: half note (D3) with a slur over it. Measure 354: eighth-note triplet (E4, F#4, G4). Measure 355: quarter note (A4) with a slur over it. Measure 356: eighth-note triplet (A4, B4, C#5).
- Staff 13:** Bass clef, key of D major. Measure 353: half note (D3) with a slur over it. Measure 354: eighth-note triplet (E4, F#4, G4). Measure 355: quarter note (A4) with a slur over it. Measure 356: eighth-note triplet (A4, B4, C#5).
- Staff 14:** Treble clef, key of D major. Measure 353: half note (D4) with a slur over it. Measure 354: eighth-note triplet (E4, F#4, G4). Measure 355: half note (A4). Measure 356: eighth-note triplet (A4, B4, C#5).

357 358 359 360.

This musical score consists of 14 staves arranged in two systems of seven staves each. The first system (staves 1-7) contains measures 357 through 360. The second system (staves 8-14) contains measures 361 through 364. The music is written in treble and bass clefs with a key signature of one sharp (F#). Measures 357 and 359 are marked with a 'p' (piano) dynamic. Measures 358 and 360 are marked with an 'f' (forte) dynamic. The notation includes various note values, rests, and accidentals, including a flat (b) in measure 358 on the fifth staff of the first system.

361 362 363 364

This musical score consists of 16 staves, organized into four systems of four staves each. The key signature is one sharp (F#). The notation includes various musical symbols such as treble and bass clefs, notes, rests, and slurs. Measures 361, 362, 363, and 364 are indicated at the top of the first staff in each system. The score shows a progression of musical ideas across these measures, with some staves featuring more complex rhythmic patterns and others providing harmonic support.

365 366 367 368

This musical score is for a 12-part ensemble, likely a choir or instrumental group. It consists of 12 staves, each with a unique part. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is not explicitly shown but appears to be common time (C). The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and accidentals. The measures are numbered 365 through 368, indicating a specific section of a larger work. The notation is written in a standard musical notation style, with notes and rests clearly visible on each staff.

369 370 371 372

The image shows a page of musical notation with 15 staves. The first staff has measures 369, 370, 371, and 372 marked above it. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and accidentals. The staves are arranged in a single system, and the music is written in a standard musical notation style.

373

374

375

376

A musical score for measures 373 through 376. The score is written on 12 staves, organized into three systems of four staves each. The first system (measures 373-374) contains notes in measures 373 and 374. The second system (measures 375-376) contains notes in measures 375 and 376. The third system (measures 377-378) contains notes in measures 377 and 378. The notes are as follows:

Measure	Staff 1 (Treble)	Staff 2 (Treble)	Staff 3 (Treble)	Staff 4 (Bass)
373	Quarter note, G4	Quarter note, G4	Quarter note, G4	Quarter note, G3
374	Quarter note, G4	Quarter note, G4	Quarter note, G4	Quarter note, G3
375	Quarter note, G4	Quarter note, G4	Quarter note, G4	Quarter note, G3
376	Quarter note, G4	Quarter note, G4	Quarter note, G4	Quarter note, G3
377	Quarter note, G4	Quarter note, G4	Quarter note, G4	Quarter note, G3
378	Quarter note, G4	Quarter note, G4	Quarter note, G4	Quarter note, G3

สามชั้น ท่อน 3

377 378 379 380

381. 382. 383. 384.

This page of musical notation is for a choir, consisting of 14 staves and four measures labeled 381, 382, 383, and 384. The notation is written in a single system with a key signature of one flat (B-flat) and a common time signature (C). The staves are arranged in two groups of seven, with the first group of seven staves (staves 1-7) and the second group of seven staves (staves 8-14) each containing a treble and a bass clef. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and dynamic markings. The first measure (381) features a complex arrangement of notes and rests across the staves. The second measure (382) continues the musical theme with similar notation. The third measure (383) and the fourth measure (384) conclude the sequence with final notes and rests. The overall structure is a four-measure phrase, likely a part of a larger musical composition.

385 386 387 388

This musical score consists of 12 staves arranged in two systems of six staves each. The first system (measures 385-386) features a variety of rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests. The second system (measures 387-388) continues the melodic and harmonic development, with some staves showing more complex rhythmic figures. The notation includes treble and bass clefs, key signatures, and various musical symbols such as beams, slurs, and accidentals. The measures are clearly delineated by vertical bar lines, and the measure numbers 385, 386, 387, and 388 are printed at the top of the first four staves respectively.

389 390 391 392

This musical score consists of 14 staves, with the first six in treble clef and the last eight in bass clef. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and beams. Measures 389 and 391 feature long horizontal lines, likely representing sustained notes or rests. Measures 390 and 392 contain more complex rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes. The score is divided into four measures by vertical bar lines, with measure numbers 389, 390, 391, and 392 positioned above the first staff.

393 394 395 396

This musical score consists of 14 staves, with measures 393 through 396. The notation includes treble and bass clefs, various note values (quarter, eighth, and sixteenth notes), rests, and dynamic markings such as *p* (piano) and *f* (forte). The music is organized into four measures, with measure numbers 393, 394, 395, and 396 indicated at the top. The notation is complex, featuring many beamed notes and rests, suggesting a fast or intricate piece of music.

397 398 399 400

This musical score page contains measures 397 through 400. It features 15 staves, with measures 397 and 399 in treble clef and measures 398 and 400 in bass clef. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and beams. A large bracket spans measures 397 and 398, and another bracket spans measures 398 and 399. The score is written in a standard musical notation style with a key signature of one sharp (F#).

401 402 403 404

This musical score page contains measures 401 through 404. The notation is organized into four measures, each spanning two staves. Measures 401 and 402 feature long, horizontal melodic lines in the upper staves, while measures 403 and 404 contain more complex, multi-measure rhythmic patterns. The lower staves provide a steady accompaniment with various rhythmic values, including eighth and sixteenth notes. The score is written in a standard musical notation style with a key signature of one flat and a common time signature.

405 406 407 408

This musical score page contains measures 405 through 408. It features 14 staves, with measures 405 and 407 marked at the top. The notation includes treble and bass clefs, various note values (quarter, eighth, and sixteenth notes), rests, and dynamic markings such as *f* and *ff*. The music is organized into four measures, with measure 408 being the final one on the page. The notation is dense, with many beamed notes and complex rhythmic patterns.

409 410 411 412

The musical score is arranged in four systems, each containing four staves. The first system (measures 409-410) is for a choir with four voices (Soprano, Alto, Tenor 1, Tenor 2) and a piano accompaniment. The second system (measures 411-412) continues the choir and piano parts. The piano accompaniment consists of two staves in each system, with some staves having rests in measures 411 and 412. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and dynamic markings.

413 414 415 416

This musical score consists of 16 staves arranged in four systems of four staves each. The first four staves of each system are in treble clef, and the last two are in bass clef. The score is divided into four measures, labeled 413, 414, 415, and 416 at the top. Measure 413 features a series of eighth notes in the upper staves and quarter notes in the lower staves. Measure 414 shows a continuation of the eighth-note pattern in the upper staves, with some staves having beamed eighth notes. Measure 415 contains mostly quarter notes and half notes, with some staves having rests. Measure 416 concludes the sequence with various note values, including eighth and quarter notes. The notation includes stems, beams, and note heads, with some staves having multiple notes beamed together.

417 418 419 420

This musical score page contains measures 417 through 420. It features 15 staves, with measures 417 and 418 spanning the first four staves and measures 419 and 420 spanning the remaining eleven staves. The notation includes various musical symbols such as treble and bass clefs, notes, rests, and beams. A large slur is present over the first four staves in measures 417 and 418. The bottom staff in measure 420 shows a sequence of eighth notes.

421 422 423 424

This musical score consists of 14 staves arranged in two systems of seven staves each. The first system covers measures 421 to 423, and the second system covers measure 424. The notation includes treble and bass clefs, various note values (quarter, eighth, and sixteenth notes), rests, and slurs. Measure 421 features a complex rhythmic pattern with many sixteenth notes. Measure 422 shows a continuation of this pattern with some slurs. Measure 423 has a prominent slur over a series of notes. Measure 424 concludes the sequence with a final set of notes and rests.

425 426 427 428

This musical score consists of 12 staves, organized into two systems of six staves each. The notation is as follows:

- Staff 1 (Treble):** Measures 425-428. Measure 425 contains a half note G4 and a half note A4. Measure 426 contains a half note B4. Measure 427 contains a half note C5 and a half note D5. Measure 428 contains a half note E5 and a half note F5.
- Staff 2 (Treble):** Measures 425-428. Measure 425 contains a half note G4 and a half note A4. Measure 426 contains a half note B4. Measure 427 contains a half note C5 and a half note D5. Measure 428 contains a half note E5 and a half note F5.
- Staff 3 (Treble):** Measures 425-428. Measure 425 contains a half note G4 and a half note A4. Measure 426 contains a half note B4. Measure 427 contains a half note C5 and a half note D5. Measure 428 contains a half note E5 and a half note F5.
- Staff 4 (Treble):** Measures 425-428. Measure 425 contains a half note G4 and a half note A4. Measure 426 contains a half note B4. Measure 427 contains a half note C5 and a half note D5. Measure 428 contains a half note E5 and a half note F5.
- Staff 5 (Treble):** Measures 425-428. Measure 425 contains a half note G4 and a half note A4. Measure 426 contains a half note B4. Measure 427 contains a half note C5 and a half note D5. Measure 428 contains a half note E5 and a half note F5.
- Staff 6 (Treble):** Measures 425-428. Measure 425 contains a half note G4 and a half note A4. Measure 426 contains a half note B4. Measure 427 contains a half note C5 and a half note D5. Measure 428 contains a half note E5 and a half note F5.
- Staff 7 (Bass):** Measures 425-428. Measure 425 contains a half note G3 and a half note A3. Measure 426 contains a half note B3. Measure 427 contains a half note C4 and a half note D4. Measure 428 contains a half note E4 and a half note F4.
- Staff 8 (Bass):** Measures 425-428. Measure 425 contains a half note G3 and a half note A3. Measure 426 contains a half note B3. Measure 427 contains a half note C4 and a half note D4. Measure 428 contains a half note E4 and a half note F4.
- Staff 9 (Bass):** Measures 425-428. Measure 425 contains a half note G3 and a half note A3. Measure 426 contains a half note B3. Measure 427 contains a half note C4 and a half note D4. Measure 428 contains a half note E4 and a half note F4.
- Staff 10 (Bass):** Measures 425-428. Measure 425 contains a half note G3 and a half note A3. Measure 426 contains a half note B3. Measure 427 contains a half note C4 and a half note D4. Measure 428 contains a half note E4 and a half note F4.
- Staff 11 (Bass):** Measures 425-428. Measure 425 contains a half note G3 and a half note A3. Measure 426 contains a half note B3. Measure 427 contains a half note C4 and a half note D4. Measure 428 contains a half note E4 and a half note F4.
- Staff 12 (Bass):** Measures 425-428. Measure 425 contains a half note G3 and a half note A3. Measure 426 contains a half note B3. Measure 427 contains a half note C4 and a half note D4. Measure 428 contains a half note E4 and a half note F4.

429

430

431

432

This musical score page contains measures 429 through 432. Measure 429 begins with a double bar line and a repeat sign. Measures 430, 431, and 432 are marked at the top of the staves. The score is written for multiple staves, likely representing different instruments or voices. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and bar lines. The key signature and time signature are not explicitly shown, but the notation suggests a common time signature. The score is organized into four measures, with measure 429 being the first measure on the page and measure 432 being the last measure on the page.

A page of musical notation for a 12-part choir. The page contains 12 staves, each with a different clef (soprano, alto, tenor, and bass). The notation includes various musical notes, rests, and bar lines. The page is numbered 435 and 436. The music is written in a single system, with the staves arranged vertically. The notation is in a standard musical notation style, with notes and rests clearly visible. The page is a black and white scan of a printed musical score.

437 438 439 440

This musical score consists of 16 staves arranged in 8 pairs, spanning 4 measures. The notation includes treble and bass clefs, various note values (quarter, eighth, and sixteenth notes), rests, and beams. The first measure is marked with the number 437, and the subsequent measures are marked 438, 439, and 440. The score shows a complex arrangement of musical parts, with some staves featuring dense sixteenth-note passages and others featuring more sparse, rhythmic patterns. The overall structure suggests a multi-instrument or multi-voice setting.

441 442 443 444

This page of musical notation consists of 16 staves arranged in four systems of four staves each. The notation is as follows:

- Staff 1 (Treble Clef):** Measure 1: Four beamed eighth notes (F4, G4, A4, B4). Measure 2: Four beamed eighth notes (A4, B4, C5, D5). Measure 3: Four beamed eighth notes (B4, C5, D5, E5). Measure 4: Four beamed eighth notes (C5, D5, E5, F#5).
- Staff 2 (Treble Clef):** Measure 1: Quarter note (F4). Measure 2: Quarter note (A4), eighth note (B4), quarter note (C5). Measure 3: Quarter note (B4), eighth note (C5), quarter note (D5). Measure 4: Quarter note (A4).
- Staff 3 (Treble Clef):** Measure 1: Four beamed eighth notes (F4, G4, A4, B4). Measure 2: Four beamed eighth notes (A4, B4, C5, D5). Measure 3: Four beamed eighth notes (B4, C5, D5, E5). Measure 4: Four beamed eighth notes (C5, D5, E5, F#5).
- Staff 4 (Treble Clef):** Measure 1: Four beamed eighth notes (F4, G4, A4, B4). Measure 2: Four beamed eighth notes (A4, B4, C5, D5). Measure 3: Four beamed eighth notes (B4, C5, D5, E5). Measure 4: Four beamed eighth notes (C5, D5, E5, F#5).
- Staff 5 (Treble Clef):** Measure 1: Quarter rest, eighth note (F4), quarter rest, eighth note (G4). Measure 2: Quarter rest, eighth note (A4), quarter rest, eighth note (B4). Measure 3: Quarter rest, eighth note (B4), quarter rest, eighth note (C5). Measure 4: Quarter rest, eighth note (A4), quarter rest, eighth note (B4).
- Staff 6 (Treble Clef):** Measure 1: Whole rest. Measure 2: Whole rest. Measure 3: Whole rest. Measure 4: Whole rest.
- Staff 7 (Bass Clef):** Measure 1: Quarter note (F3). Measure 2: Quarter note (A2), eighth note (B2), quarter note (C3). Measure 3: Quarter note (B2), eighth note (C3), quarter note (D3). Measure 4: Quarter note (F2).
- Staff 8 (Treble Clef):** Measure 1: Quarter note (F4). Measure 2: Quarter note (A4), eighth note (B4), quarter note (C5). Measure 3: Quarter note (B4), eighth note (C5), quarter note (D5). Measure 4: Quarter note (A4).
- Staff 9 (Treble Clef):** Measure 1: Quarter rest, eighth note (F4), quarter rest, eighth note (G4). Measure 2: Quarter rest, eighth note (A4), quarter rest, eighth note (B4). Measure 3: Quarter rest, eighth note (B4), quarter rest, eighth note (C5). Measure 4: Quarter rest, eighth note (A4), quarter rest, eighth note (B4).
- Staff 10 (Treble Clef):** Measure 1: Whole rest. Measure 2: Whole rest. Measure 3: Whole rest. Measure 4: Whole rest.
- Staff 11 (Bass Clef):** Measure 1: Whole rest. Measure 2: Whole rest. Measure 3: Whole rest. Measure 4: Whole rest.
- Staff 12 (Bass Clef):** Measure 1: Quarter note (F2), quarter rest, eighth note (G2), quarter rest. Measure 2: Quarter note (A2), quarter rest, eighth note (B2), quarter rest. Measure 3: Quarter note (B2), quarter rest, eighth note (C3), quarter rest. Measure 4: Quarter note (A2), quarter rest, eighth note (B2), quarter rest.
- Staff 13 (Bass Clef):** Measure 1: Quarter note (F2). Measure 2: Quarter note (A2), eighth note (B2), quarter note (C3). Measure 3: Quarter note (B2), eighth note (C3), quarter note (D3). Measure 4: Quarter note (F2).
- Staff 14 (Bass Clef):** Measure 1: Quarter note (F2), quarter rest, eighth note (G2), quarter rest, eighth note (F#2). Measure 2: Quarter note (A2), quarter rest, eighth note (B2), quarter rest. Measure 3: Quarter note (B2), quarter rest, eighth note (C3), quarter rest. Measure 4: Quarter note (A2), quarter rest, eighth note (B2), quarter rest.
- Staff 15 (Treble Clef):** Measure 1: Whole rest. Measure 2: Whole rest. Measure 3: Whole rest. Measure 4: Whole rest.

445 446 447 448

This musical score consists of 16 staves arranged in four systems of four staves each. The first four staves of each system are in treble clef, and the last two are in bass clef. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and accidentals. Measure 445 features a melodic line in the first staff with a sharp sign. Measure 446 shows a continuation of the melody. Measure 447 includes a bass line with a sharp sign. Measure 448 concludes the sequence with a final note in the first staff and a sharp sign.

449 450 451 452

This musical score consists of 16 staves arranged in 8 pairs. Measures 449 and 450 are in treble clef, while measures 451 and 452 are in bass clef. The notation includes various note values (quarter, eighth, and sixteenth notes), rests, and accidentals (sharps and naturals). The score is organized into four measures, each containing two staves. The first measure (449) features a treble staff with a half note and a bass staff with a half note. The second measure (450) shows a treble staff with a half note and a bass staff with a half note. The third measure (451) contains a treble staff with a half note and a bass staff with a half note. The fourth measure (452) features a treble staff with a half note and a bass staff with a half note. The notation is clear and legible, with a focus on the rhythmic and melodic elements of the piece.

453 454 455 456

This musical score consists of 14 staves arranged in two systems of seven staves each. The first system (measures 453-454) features a treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a common time signature (C). The second system (measures 455-456) features a bass clef with a key signature of one flat (Bb) and a common time signature (C). The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and accidentals. The first staff in the first system has a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The first staff in the second system has a bass clef and a key signature of one flat (Bb). The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and accidentals.

457 458 459 460

This musical score consists of 14 staves arranged in two systems of seven staves each. The first system (staves 1-7) contains measures 457 through 459, and the second system (staves 8-14) contains measure 460. The notation is as follows:

- Staff 1:** Treble clef. Measure 457: quarter rest, eighth note G4, quarter rest, eighth note A4. Measure 458: quarter rest, eighth note G4, quarter rest, eighth note A4. Measure 459: quarter rest, eighth note G4, quarter rest, eighth note A4. Measure 460: quarter rest, eighth note G4, eighth note A4, eighth note B4, eighth note C5.
- Staff 2:** Treble clef. Measure 457: quarter note G4. Measure 458: quarter note G4. Measure 459: quarter note G4. Measure 460: quarter note G4.
- Staff 3:** Treble clef. Measure 457: quarter rest, eighth note G#4, quarter rest, eighth note A4. Measure 458: quarter rest, eighth note G4, quarter rest, eighth note A4. Measure 459: quarter rest, eighth note G4, quarter rest, eighth note A4. Measure 460: quarter rest, eighth note G4, eighth note A4, eighth note B4, eighth note C5.
- Staff 4:** Treble clef. Measure 457: quarter rest, eighth note G#4, quarter rest, eighth note A4. Measure 458: quarter rest, eighth note G4, quarter rest, eighth note A4. Measure 459: quarter rest, eighth note G4, quarter rest, eighth note A4. Measure 460: quarter rest, eighth note G4, eighth note A4, eighth note B4, eighth note C5.
- Staff 5:** Treble clef. Measure 457: quarter rest, eighth note G#4, quarter rest, eighth note A4. Measure 458: quarter rest, eighth note G4, quarter rest, eighth note A4. Measure 459: quarter rest, eighth note G4, quarter rest, eighth note A4. Measure 460: quarter rest, eighth note G4, eighth note A4, eighth note B4, eighth note C5.
- Staff 6:** Treble clef. Measure 457: whole rest. Measure 458: whole rest. Measure 459: whole rest. Measure 460: whole rest.
- Staff 7:** Bass clef. Measure 457: quarter note G3. Measure 458: quarter note G3. Measure 459: quarter note G3. Measure 460: quarter note G3.
- Staff 8:** Treble clef. Measure 457: quarter note G4. Measure 458: quarter note G4. Measure 459: quarter note G4. Measure 460: quarter note G4.
- Staff 9:** Treble clef. Measure 457: quarter rest, eighth note G#4, quarter rest, eighth note A4. Measure 458: quarter rest, eighth note G4, quarter rest, eighth note A4. Measure 459: quarter rest, eighth note G4, quarter rest, eighth note A4. Measure 460: quarter rest, eighth note G4, eighth note A4, eighth note B4, eighth note C5.
- Staff 10:** Treble clef. Measure 457: whole rest. Measure 458: whole rest. Measure 459: whole rest. Measure 460: whole rest.
- Staff 11:** Bass clef. Measure 457: quarter note G3. Measure 458: quarter rest, eighth note G4, quarter rest, eighth note A4. Measure 459: quarter rest, eighth note G4, quarter rest, eighth note A4. Measure 460: quarter rest, eighth note G4, eighth note A4, eighth note B4, eighth note C5.
- Staff 12:** Bass clef. Measure 457: quarter note G3. Measure 458: quarter note G3. Measure 459: quarter note G3. Measure 460: quarter note G3.
- Staff 13:** Bass clef. Measure 457: quarter note G3. Measure 458: quarter note G3. Measure 459: quarter note G3. Measure 460: quarter note G3.
- Staff 14:** Treble clef. Measure 457: whole rest. Measure 458: whole rest. Measure 459: whole rest. Measure 460: whole rest.

462 463 464

This musical score consists of 14 staves arranged in two systems of seven staves each. The first system (measures 462-463) features a treble clef and a key signature of one flat. The second system (measures 464-465) features a bass clef and a key signature of one flat. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and accidentals. The first measure of the first system (462) contains a treble clef, a key signature of one flat, and a 7-measure rest. The second measure (463) contains a treble clef, a key signature of one flat, and a 7-measure rest. The third measure (464) contains a treble clef, a key signature of one flat, and a 7-measure rest. The fourth measure (465) contains a treble clef, a key signature of one flat, and a 7-measure rest. The fifth measure (466) contains a treble clef, a key signature of one flat, and a 7-measure rest. The sixth measure (467) contains a treble clef, a key signature of one flat, and a 7-measure rest. The seventh measure (468) contains a treble clef, a key signature of one flat, and a 7-measure rest. The eighth measure (469) contains a treble clef, a key signature of one flat, and a 7-measure rest. The ninth measure (470) contains a treble clef, a key signature of one flat, and a 7-measure rest. The tenth measure (471) contains a treble clef, a key signature of one flat, and a 7-measure rest. The eleventh measure (472) contains a treble clef, a key signature of one flat, and a 7-measure rest. The twelfth measure (473) contains a treble clef, a key signature of one flat, and a 7-measure rest. The thirteenth measure (474) contains a treble clef, a key signature of one flat, and a 7-measure rest. The fourteenth measure (475) contains a treble clef, a key signature of one flat, and a 7-measure rest.

465 466 467 468

This musical score consists of 16 staves arranged in four systems of four staves each. The first system (measures 465-468) features a complex texture with multiple voices. Measures 465 and 466 show dense, rapid sixteenth-note passages in the upper staves, while measures 467 and 468 transition to a more melodic style with eighth and quarter notes. The lower staves provide harmonic support with sustained notes and occasional melodic fragments. The second system (measures 469-472) continues the melodic development in the upper staves, with the lower staves maintaining a steady harmonic accompaniment. The third system (measures 473-476) shows further melodic evolution, with some staves incorporating rests and longer note values. The fourth system (measures 477-480) concludes the passage with a final melodic flourish in the upper staves and a sustained harmonic base in the lower staves.

469 470 471 472

This musical score is for a 12-part ensemble, with each part represented by a staff. The notation is organized into four measures, numbered 469 through 472 at the top. The first four staves (1-4) are in treble clef, and the remaining eight staves (5-12) are in bass clef. The music is written in a common time signature, indicated by a 'C' with a vertical line through it. The notation includes various rhythmic values such as eighth, sixteenth, and thirty-second notes, as well as rests. The key signature is not explicitly shown, but the presence of sharps and naturals suggests a key like D major or A minor. The overall texture is dense, with many notes and rests across the ensemble.

473 474 475 476

This musical score consists of 12 staves arranged in a 6-staff system repeated twice. The first system covers measures 473 to 476, with measure numbers labeled at the top of each measure. The notation includes various musical symbols such as treble and bass clefs, notes, rests, and accidentals (sharps and naturals). The music is written in a complex, multi-measure format, likely for a piano or similar instrument. The second system continues the musical notation for measures 473 to 476, maintaining the same structural layout and notation style as the first system.

477 478 479 480

This musical score consists of 14 staves arranged in two systems of seven staves each. The first system contains measures 477 through 480. The notation includes various musical symbols such as treble and bass clefs, eighth and sixteenth notes, rests, and beams. The second system continues the musical notation for measures 481 through 484. The score is written in a standard musical notation style with a key signature of one flat and a time signature of 4/4.

481 482 483 484

This musical score consists of 14 staves arranged in two systems of seven staves each. The first system covers measures 481 and 482, while the second system covers measures 483 and 484. A double bar line separates the two systems. The notation includes treble and bass clefs, various note values (quarter, eighth, and sixteenth notes), rests, and repeat signs. The music features a complex texture with multiple voices or instruments, including a prominent melodic line in the upper staves and a rhythmic accompaniment in the lower staves.

485 486 487 488

This musical score consists of 14 staves arranged in two systems of seven staves each. The first system covers measures 485 and 486, while the second system covers measures 487 and 488. The notation is as follows:

- Staff 1 (Treble):** Features a complex rhythmic pattern in measure 485, followed by a melodic line in measures 486-488.
- Staff 2 (Treble):** Continues the melodic line from Staff 1.
- Staff 3 (Treble):** Continues the melodic line from Staff 1.
- Staff 4 (Treble):** Continues the melodic line from Staff 1.
- Staff 5 (Treble):** Features a melodic line in measure 485, followed by a melodic line in measures 486-488.
- Staff 6 (Treble):** Continues the melodic line from Staff 5.
- Staff 7 (Bass):** Continues the melodic line from Staff 5.
- Staff 8 (Bass):** Continues the melodic line from Staff 5.
- Staff 9 (Bass):** Continues the melodic line from Staff 5.
- Staff 10 (Bass):** Continues the melodic line from Staff 5.
- Staff 11 (Bass):** Continues the melodic line from Staff 5.
- Staff 12 (Bass):** Continues the melodic line from Staff 5.
- Staff 13 (Bass):** Continues the melodic line from Staff 5.
- Staff 14 (Bass):** Continues the melodic line from Staff 5.

489 490 491 492

This musical score consists of 16 staves arranged in two columns of eight. The first four measures are labeled 489, 490, 491, and 492 at the top. The notation includes treble and bass clefs, various note values (quarter, eighth, sixteenth notes), rests, and dynamic markings such as *mf* and *f*. The music is written in a single system across the four measures, with vertical bar lines separating the measures. The notation is complex, featuring many beamed notes and rests, suggesting a fast or intricate piece of music.

493 494 495 496

This musical score consists of 16 staves arranged in four systems of four staves each. The first system (measures 493-496) features a treble clef on the first staff and a bass clef on the fourth. The subsequent three systems (measures 497-500) feature a treble clef on the first staff and a bass clef on the third. The notation includes eighth and sixteenth notes, often beamed together, and rests. The music is organized into measures by vertical bar lines, with four measures per system.

497 498 499 500

This musical score consists of 16 staves arranged in four systems of four staves each. The first system (measures 497-500) includes measure numbers at the top. The notation is as follows:

- Staff 1 (Treble):** Measure 497 has a quarter rest, a beamed eighth-note pair (G4, A4), and a quarter rest. Measures 498-500 contain continuous sixteenth-note runs starting on G4.
- Staff 2 (Treble):** Measures 497-500 contain continuous sixteenth-note runs starting on F4.
- Staff 3 (Treble):** Measures 497-500 contain continuous sixteenth-note runs starting on E4.
- Staff 4 (Treble):** Measures 497-500 contain continuous sixteenth-note runs starting on D4.
- Staff 5 (Treble):** Measures 497-500 contain continuous sixteenth-note runs starting on C4.
- Staff 6 (Treble):** Measures 497-500 contain continuous sixteenth-note runs starting on B3.
- Staff 7 (Bass):** Measures 497-500 contain continuous sixteenth-note runs starting on A3.
- Staff 8 (Bass):** Measures 497-500 contain continuous sixteenth-note runs starting on G3.
- Staff 9 (Bass):** Measures 497-500 contain continuous sixteenth-note runs starting on F3.
- Staff 10 (Bass):** Measures 497-500 contain continuous sixteenth-note runs starting on E3.
- Staff 11 (Bass):** Measures 497-500 contain continuous sixteenth-note runs starting on D3.
- Staff 12 (Bass):** Measures 497-500 contain continuous sixteenth-note runs starting on C3.
- Staff 13 (Bass):** Measures 497-500 contain continuous sixteenth-note runs starting on B2.
- Staff 14 (Bass):** Measures 497-500 contain continuous sixteenth-note runs starting on A2.
- Staff 15 (Bass):** Measures 497-500 contain continuous sixteenth-note runs starting on G2.
- Staff 16 (Treble):** Measures 497-500 contain continuous sixteenth-note runs starting on F4.

501 502 503 504

This page of musical notation is organized into four measures, labeled 501, 502, 503, and 504 at the top. Each measure contains a system of 12 staves, arranged in three groups of four. The notation is written in a standard musical format, using treble and bass clefs, notes, rests, and bar lines. The first measure (501) shows a variety of rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests. The second measure (502) continues these patterns with some changes in the lower staves. The third measure (503) features more complex rhythmic structures, including beamed sixteenth notes. The fourth measure (504) concludes the sequence with a final set of notes and rests. The overall composition is a dense, multi-voiced texture, typical of a large ensemble or orchestral work.

505 506 507 508

This musical score consists of 16 staves arranged in four systems of four staves each. The first system is labeled with measure numbers 505, 506, 507, and 508 above the first staff of each measure. The notation includes treble and bass clefs, various note values (quarter, eighth, and sixteenth notes), rests, and beams. The music is written in a single key and appears to be a continuous piece. The first staff of each system contains the most complex and rapid passages, while the lower staves provide harmonic support with simpler rhythmic patterns.

509 510 511 512

This page of musical notation consists of 16 staves arranged in four groups of four. The first measure of each group is labeled with a measure number: 509, 510, 511, and 512. The notation is written in a single system across the page. The staves are organized into four systems, each containing four staves. The first system (staves 1-4) features a treble clef on the first staff and a bass clef on the fourth staff. The second system (staves 5-8) features a treble clef on the first staff and a bass clef on the fourth staff. The third system (staves 9-12) features a treble clef on the first staff and a bass clef on the fourth staff. The fourth system (staves 13-16) features a treble clef on the first staff and a bass clef on the fourth staff. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and accidentals. The first measure of each group (509, 510, 511, and 512) shows a complex rhythmic pattern with many sixteenth notes. The subsequent measures (510, 511, and 512) show a more simplified rhythmic pattern with fewer notes and more rests.

513 514 515 516

This musical score consists of 12 staves arranged in two systems of six staves each. The first system (measures 513-515) features a complex texture with multiple voices. The top staff has a melodic line with eighth and sixteenth notes. The lower staves provide harmonic support with various rhythmic patterns, including eighth notes, sixteenth notes, and rests. The second system (measures 516-518) continues the musical ideas, with some staves showing more active melodic movement and others providing a steady harmonic background. The notation includes various note values, rests, and bar lines to delineate the measures.

517 518 519 520

This musical score consists of 14 staves arranged in two systems of seven staves each. The notation is as follows:

- Staff 1 (Treble):** Measures 517-518 contain eighth-note patterns. Measure 519 contains a dotted quarter note followed by an eighth note. Measure 520 contains a half note.
- Staff 2 (Treble):** Measures 517-518 contain eighth-note patterns. Measures 519-520 contain a half note.
- Staff 3 (Treble):** Measures 517-518 contain eighth-note patterns. Measures 519-520 contain a half note.
- Staff 4 (Treble):** Measures 517-518 contain eighth-note patterns. Measures 519-520 contain a half note.
- Staff 5 (Treble):** Measures 517-518 contain eighth-note patterns. Measures 519-520 contain a half note.
- Staff 6 (Treble):** Measures 517-518 contain eighth-note patterns. Measures 519-520 contain a half note.
- Staff 7 (Bass):** Measures 517-518 contain eighth-note patterns. Measures 519-520 contain a half note.
- Staff 8 (Bass):** Measures 517-518 contain eighth-note patterns. Measures 519-520 contain a half note.
- Staff 9 (Bass):** Measures 517-518 contain eighth-note patterns. Measures 519-520 contain a half note.
- Staff 10 (Bass):** Measures 517-518 contain eighth-note patterns. Measures 519-520 contain a half note.
- Staff 11 (Bass):** Measures 517-518 contain eighth-note patterns. Measures 519-520 contain a half note.
- Staff 12 (Bass):** Measures 517-518 contain eighth-note patterns. Measures 519-520 contain a half note.
- Staff 13 (Bass):** Measures 517-518 contain eighth-note patterns. Measures 519-520 contain a half note.
- Staff 14 (Treble):** Measures 517-518 contain eighth-note patterns. Measures 519-520 contain a half note.

521 522 523 524

This musical score consists of 14 staves, with measures 521 through 524. The notation is as follows:

- Measure 521:** The first five staves (treble clef) contain eighth-note patterns. The sixth staff (bass clef) contains a quarter note followed by a quarter rest. The seventh and eighth staves (treble clef) contain eighth-note patterns. The ninth staff (bass clef) contains a quarter note followed by a quarter rest. The tenth and eleventh staves (bass clef) contain eighth-note patterns. The twelfth staff (bass clef) contains a quarter note followed by a quarter rest. The thirteenth and fourteenth staves (bass clef) contain eighth-note patterns.
- Measure 522:** The first five staves (treble clef) contain eighth-note patterns. The sixth staff (bass clef) contains a quarter note followed by a quarter rest. The seventh and eighth staves (treble clef) contain eighth-note patterns. The ninth staff (bass clef) contains a quarter note followed by a quarter rest. The tenth and eleventh staves (bass clef) contain eighth-note patterns. The twelfth staff (bass clef) contains a quarter note followed by a quarter rest. The thirteenth and fourteenth staves (bass clef) contain eighth-note patterns.
- Measure 523:** The first five staves (treble clef) contain eighth-note patterns. The sixth staff (bass clef) contains a quarter note followed by a quarter rest. The seventh and eighth staves (treble clef) contain eighth-note patterns. The ninth staff (bass clef) contains a quarter note followed by a quarter rest. The tenth and eleventh staves (bass clef) contain eighth-note patterns. The twelfth staff (bass clef) contains a quarter note followed by a quarter rest. The thirteenth and fourteenth staves (bass clef) contain eighth-note patterns.
- Measure 524:** The first five staves (treble clef) contain eighth-note patterns. The sixth staff (bass clef) contains a quarter note followed by a quarter rest. The seventh and eighth staves (treble clef) contain eighth-note patterns. The ninth staff (bass clef) contains a quarter note followed by a quarter rest. The tenth and eleventh staves (bass clef) contain eighth-note patterns. The twelfth staff (bass clef) contains a quarter note followed by a quarter rest. The thirteenth and fourteenth staves (bass clef) contain eighth-note patterns.

525 526 527 528

529 530 531 532

This musical score consists of 14 staves, with measures 529 through 532. Measures 529 and 530 are separated by a double bar line. The notation includes various musical symbols such as treble and bass clefs, time signatures, and note values. The music is written in a style that suggests a 19th-century manuscript, with some staves containing complex rhythmic patterns and others featuring more melodic lines. The notation is dense, with many notes and rests visible across the staves.

533 534 535 536

This musical score consists of 14 staves arranged in two systems of seven staves each. The first system covers measures 533 and 534, while the second system covers measures 535 and 536. The notation is as follows:

- Staff 1 (Treble clef):** Features a melodic line with eighth and sixteenth notes, often beamed together. It includes repeat signs at the beginning of each measure.
- Staff 2 (Treble clef):** Continues the melodic line from the first staff.
- Staff 3 (Treble clef):** Continues the melodic line from the first staff.
- Staff 4 (Treble clef):** Continues the melodic line from the first staff.
- Staff 5 (Treble clef):** Continues the melodic line from the first staff.
- Staff 6 (Bass clef):** Provides a harmonic accompaniment with eighth and sixteenth notes, often beamed together.
- Staff 7 (Bass clef):** Provides a harmonic accompaniment with eighth and sixteenth notes, often beamed together.

The music is written in a key with one flat (B-flat) and a 4/4 time signature. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, beams, and repeat signs.

537 538 539 540

This image shows a page of musical notation for a 12-part ensemble. The page contains 12 staves, arranged in two groups of six. The first group of six staves (measures 537-540) features a complex, fast-moving melody in the upper voices, characterized by many beamed sixteenth and thirty-second notes. The second group of six staves (measures 537-540) features a more rhythmic, lower-voice part, with notes often beamed in pairs or groups of four. The notation is written in a standard musical staff format with a treble clef for the upper staves and a bass clef for the lower staves. The measures are numbered 537, 538, 539, and 540 at the top of the page.

541 542 543 544

This page of musical notation consists of 15 staves arranged in a single system, divided into four measures labeled 541, 542, 543, and 544. The notation is complex, featuring a variety of musical symbols and patterns. The first four staves (1-4) are in treble clef and contain dense, fast-moving melodic lines with many beamed notes. The fifth staff (5) is in bass clef and contains a more melodic line. The sixth staff (6) is in treble clef and contains a melodic line. The seventh staff (7) is in bass clef and contains a melodic line. The eighth staff (8) is in treble clef and contains a melodic line. The ninth staff (9) is in bass clef and contains a melodic line. The tenth staff (10) is in treble clef and contains a melodic line. The eleventh staff (11) is in bass clef and contains a melodic line. The twelfth staff (12) is in treble clef and contains a melodic line. The thirteenth staff (13) is in bass clef and contains a melodic line. The fourteenth staff (14) is in treble clef and contains a melodic line. The fifteenth staff (15) is in bass clef and contains a melodic line. The notation is highly detailed, with many beamed notes and complex rhythmic patterns. The measures are labeled 541, 542, 543, and 544 at the top of the page.

545 546 547 548

This musical score consists of 12 staves arranged in two systems of six staves each. The first system (measures 545-548) features a complex texture with multiple voices. Measures 545 and 546 show dense, fast-moving passages in the upper staves, while measures 547 and 548 show a more sparse texture with many rests. The second system (measures 549-552) continues the texture, with measures 549 and 550 showing more active parts and measures 551 and 552 showing a return to a more active, rhythmic texture. The notation includes various note values, rests, and bar lines.

549 550 551 552

This musical score consists of 14 staves arranged in two systems of seven staves each. The first system contains measures 549 through 551, and the second system contains measure 552. The notation is as follows:

- Staff 1 (Treble):** Features a melodic line with eighth and sixteenth notes, including beamed sixteenth notes in measures 550 and 552.
- Staff 2 (Treble):** Continues the melodic line with eighth and sixteenth notes.
- Staff 3 (Treble):** Continues the melodic line with eighth and sixteenth notes.
- Staff 4 (Treble):** Continues the melodic line with eighth and sixteenth notes.
- Staff 5 (Treble):** Continues the melodic line with eighth and sixteenth notes.
- Staff 6 (Treble):** Continues the melodic line with eighth and sixteenth notes.
- Staff 7 (Bass):** Provides a bass line with eighth and sixteenth notes, including beamed sixteenth notes in measures 550 and 552.
- Staff 8 (Treble):** Contains whole rests for all four measures.
- Staff 9 (Treble):** Continues the melodic line with eighth and sixteenth notes.
- Staff 10 (Treble):** Continues the melodic line with eighth and sixteenth notes.
- Staff 11 (Bass):** Continues the bass line with eighth and sixteenth notes.
- Staff 12 (Bass):** Features a rhythmic pattern of eighth notes with a sharp sign (F#) in measures 550, 551, and 552, followed by a quarter rest.
- Staff 13 (Bass):** Continues the bass line with eighth and sixteenth notes.
- Staff 14 (Bass):** Features a rhythmic pattern of eighth notes with a sharp sign (F#) in measures 550, 551, and 552, followed by a quarter rest.
- Staff 15 (Treble):** Continues the melodic line with eighth and sixteenth notes.

553 554 555 556

This musical score consists of 12 staves arranged in two systems of six staves each. The first system (measures 553-554) features a vocal line on the top staff with eighth notes and a piano accompaniment on the other five staves. The second system (measures 555-556) continues the vocal line and piano accompaniment. The piano part includes a prominent eighth-note pattern in the lower staves. Measure 555 includes a flat (b) above the vocal staff. The score is written in a key with one sharp (F#) and a 7/8 time signature.

557 558 559 560

This page of musical notation is organized into four measures, numbered 557 through 560 at the top. Each measure contains four staves. The notation is as follows:

- Measure 557:** The top four staves (treble clef) contain dense, rapid sixteenth-note passages. The fifth staff (treble clef) has a single eighth note. The sixth staff (treble clef) has a single eighth note. The seventh staff (bass clef) has a single eighth note. The eighth staff (bass clef) has a single eighth note. The ninth staff (bass clef) has a single eighth note. The tenth staff (bass clef) has a single eighth note. The eleventh staff (bass clef) has a single eighth note. The twelfth staff (treble clef) has a single eighth note.
- Measure 558:** The top four staves (treble clef) continue with dense, rapid sixteenth-note passages. The fifth staff (treble clef) has a single eighth note. The sixth staff (treble clef) has a single eighth note. The seventh staff (bass clef) has a single eighth note. The eighth staff (bass clef) has a single eighth note. The ninth staff (bass clef) has a single eighth note. The tenth staff (bass clef) has a single eighth note. The eleventh staff (bass clef) has a single eighth note. The twelfth staff (treble clef) has a single eighth note.
- Measure 559:** The top four staves (treble clef) continue with dense, rapid sixteenth-note passages. The fifth staff (treble clef) has a single eighth note. The sixth staff (treble clef) has a single eighth note. The seventh staff (bass clef) has a single eighth note. The eighth staff (bass clef) has a single eighth note. The ninth staff (bass clef) has a single eighth note. The tenth staff (bass clef) has a single eighth note. The eleventh staff (bass clef) has a single eighth note. The twelfth staff (treble clef) has a single eighth note.
- Measure 560:** The top four staves (treble clef) continue with dense, rapid sixteenth-note passages. The fifth staff (treble clef) has a single eighth note. The sixth staff (treble clef) has a single eighth note. The seventh staff (bass clef) has a single eighth note. The eighth staff (bass clef) has a single eighth note. The ninth staff (bass clef) has a single eighth note. The tenth staff (bass clef) has a single eighth note. The eleventh staff (bass clef) has a single eighth note. The twelfth staff (treble clef) has a single eighth note.

561 562 563 564

This musical score page contains measures 561 through 564. The notation is organized into four measures, each with a measure number above it. Each measure contains ten staves. The first four staves in each measure are treble clefs, and the last six are bass clefs. The music features a variety of rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests. A double bar line is present at the end of measure 561. The notation is dense, with many beamed notes and complex rhythmic figures.

565 566 567 568

This musical score consists of 14 staves, with measures 565 through 568 indicated at the top. The notation is as follows:

- Staff 1:** Treble clef. Measure 565: whole rest. Measure 566: eighth-note triplet (G4, A4, B4). Measure 567: eighth-note triplet (C5, B4, A4). Measure 568: quarter rest.
- Staff 2:** Treble clef. Measure 565: whole rest. Measure 566: eighth-note triplet (G4, A4, B4). Measure 567: eighth-note triplet (C5, B4, A4). Measure 568: quarter rest.
- Staff 3:** Treble clef. Measure 565: whole rest. Measure 566: eighth-note triplet (G4, A4, B4). Measure 567: eighth-note triplet (C5, B4, A4). Measure 568: quarter rest.
- Staff 4:** Treble clef. Measure 565: whole rest. Measure 566: eighth-note triplet (G4, A4, B4). Measure 567: eighth-note triplet (C5, B4, A4). Measure 568: quarter rest.
- Staff 5:** Treble clef. Measure 565: eighth-note triplet (G4, A4, B4). Measure 566: quarter rest. Measure 567: whole rest. Measure 568: eighth-note triplet (G4, A4, B4).
- Staff 6:** Treble clef. Measure 565: eighth-note triplet (G4, A4, B4). Measure 566: quarter rest. Measure 567: whole rest. Measure 568: eighth-note triplet (G4, A4, B4).
- Staff 7:** Bass clef. Measure 565: eighth-note triplet (G4, A4, B4). Measure 566: quarter rest. Measure 567: whole rest. Measure 568: eighth-note triplet (G4, A4, B4).
- Staff 8:** Treble clef. Measure 565: quarter note (G4), quarter rest, quarter note (A4). Measure 566: quarter note (B4), quarter rest, quarter note (G4). Measure 567: quarter note (F#4), quarter rest, quarter note (E4). Measure 568: quarter note (D4), quarter rest, quarter note (C4).
- Staff 9:** Treble clef. Measure 565: eighth-note triplet (G4, A4, B4). Measure 566: quarter rest. Measure 567: whole rest. Measure 568: eighth-note triplet (G4, A4, B4).
- Staff 10:** Treble clef. Measure 565: eighth-note triplet (G4, A4, B4). Measure 566: quarter rest. Measure 567: whole rest. Measure 568: eighth-note triplet (G4, A4, B4).
- Staff 11:** Bass clef. Measure 565: eighth-note triplet (G4, A4, B4). Measure 566: quarter rest. Measure 567: quarter note (F#4), quarter rest, quarter note (E4). Measure 568: quarter note (D4), quarter rest, quarter note (C4).
- Staff 12:** Bass clef. Measure 565: quarter note (G4), quarter rest, quarter note (A4). Measure 566: quarter note (B4), quarter rest, quarter note (G4). Measure 567: quarter note (F#4), quarter rest, quarter note (E4). Measure 568: quarter note (D4), quarter rest, quarter note (C4).
- Staff 13:** Bass clef. Measure 565: eighth-note triplet (G4, A4, B4). Measure 566: quarter rest. Measure 567: whole rest. Measure 568: eighth-note triplet (G4, A4, B4).
- Staff 14:** Treble clef. Measure 565: eighth-note triplet (G4, A4, B4). Measure 566: quarter rest. Measure 567: whole rest. Measure 568: eighth-note triplet (G4, A4, B4).

569 570 571 572

This musical score consists of 14 staves arranged in two systems of seven staves each. The first system (measures 569-570) features four staves with whole rests in measure 569 and a complex, rapid sixteenth-note pattern in measure 570. The second system (measures 571-572) features four staves with whole rests in measure 571 and a continuation of the rapid sixteenth-note pattern in measure 572. The bottom six staves of the second system contain a variety of rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests, providing a harmonic and rhythmic foundation for the upper staves.

573 574 575 576

This musical score consists of 16 staves arranged in four systems of four staves each. The first four staves (measures 573-576) are in treble clef and feature a complex, multi-measure rest in measure 573, followed by a series of sixteenth-note runs in measures 574 and 575, and a final measure in 576. The remaining twelve staves (measures 573-576) are in bass clef and provide a rhythmic accompaniment, primarily using eighth and sixteenth notes. The notation includes various rests, beams, and slurs, indicating a fast and intricate piece of music.

577 578 579 580

This musical score consists of 16 staves arranged in four systems of four staves each. The first system (measures 577-580) features a complex texture with multiple melodic lines. Measures 578, 579, and 580 are marked with a 7/8 time signature. The notation includes a variety of note values, including eighth, sixteenth, and thirty-second notes, as well as rests. The key signature is one flat (B-flat). The score is written for a large ensemble, with parts for both treble and bass clefs. The notation is clear and professional, typical of a published musical score.

581 582 583 584

This image shows a page of musical notation, likely from a score, featuring 14 staves and four measures labeled 581, 582, 583, and 584. The notation is written in a standard musical format, including treble and bass clefs, notes, rests, and bar lines. The first measure (581) shows a treble clef staff with a series of eighth notes, followed by a bass clef staff with a series of eighth notes. The second measure (582) shows a treble clef staff with a series of eighth notes, followed by a bass clef staff with a series of eighth notes. The third measure (583) shows a treble clef staff with a series of eighth notes, followed by a bass clef staff with a series of eighth notes. The fourth measure (584) shows a treble clef staff with a series of eighth notes, followed by a bass clef staff with a series of eighth notes. The notation is written in a standard musical format, including treble and bass clefs, notes, rests, and bar lines.

585 586 587 588

This musical score consists of 12 staves arranged in three systems of four staves each. The first system (staves 1-4) contains measures 585, 586, 587, and 588. The second system (staves 5-8) contains measures 589-592. The third system (staves 9-12) contains measures 593-596. The notation includes treble and bass clefs, a key signature of one sharp (F#), and a 7/8 time signature. The music features a variety of note values, including eighth, sixteenth, and thirty-second notes, as well as rests. The first system shows a complex rhythmic pattern with many beamed notes, while the subsequent systems show more varied rhythmic structures.

589 590 591 592

This page of musical notation consists of 16 staves arranged in four systems of four staves each. The notation is written in a single system, with measures 589, 590, 591, and 592 indicated at the top. The notation includes treble and bass clefs, various note values, and rests. The first staff of each system contains a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The second staff of each system contains a bass clef and a key signature of one sharp (F#). The notation is written in a single system, with measures 589, 590, 591, and 592 indicated at the top. The notation includes treble and bass clefs, various note values, and rests. The first staff of each system contains a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The second staff of each system contains a bass clef and a key signature of one sharp (F#).

592 594 595 596

This musical score consists of 14 staves arranged in two systems of seven staves each. The first system contains measures 592 through 594, and the second system contains measures 595 and 596. The notation is written in treble and bass clefs with a key signature of one sharp (F#). The music features a variety of rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, as well as rests. The notation is dense, with many beamed notes and complex rhythmic figures. The measures are numbered 592, 594, 595, and 596 at the top of the page.

597 598 599 600

This musical score consists of 16 staves, organized into four systems of four staves each. The first four staves are in treble clef, and the last four are in bass clef. The key signature is one sharp (F#). The score is divided into four measures, labeled 597, 598, 599, and 600 at the top. Measure 597 features a complex melodic line in the first staff with many beamed sixteenth notes. Measure 598 shows a continuation of this melodic line in the first staff, with some notes tied across the measure. Measure 599 contains a similar melodic pattern in the first staff. Measure 600 concludes the sequence with a melodic line in the first staff that includes a long note with a fermata. The lower staves provide harmonic support with various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests.

601. 602 603 604

This musical score is written for a 12-staff system, divided into four measures: 601, 602, 603, and 604. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is common time (C).
Measure 601 contains a complex melodic line in the upper staves, featuring eighth and sixteenth notes, and a supporting bass line in the lower staves.
Measure 602 begins with a whole rest on the first staff, followed by single notes on the second and third staves, and half notes on the remaining staves.
Measures 603 and 604 are empty staves.

สามชั้น ท่อน 4

605 606 607 608

609 610 611 612

This image shows a page of musical notation for a piano piece, spanning measures 609 to 612. The music is written for a grand piano, with a treble and bass staff for each of the four hands. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 3/4. The notation is dense, featuring many sixteenth and thirty-second notes, often beamed together in rapid passages. The first staff (top) has measure numbers 609, 610, 611, and 612 written above it. The notation includes various musical symbols such as clefs, sharps, notes, rests, and bar lines. The overall style is that of a classical piano score, likely from a 19th or 20th-century composer.

613 614 615 616

This image shows a page of musical notation, likely a score for a 16-part setting. The page contains 16 staves, arranged in two columns of eight. The notation is written in a single system, with measures 613, 614, 615, and 616 marked at the top. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 4/4. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and bar lines. The first staff in the first column begins with a treble clef and a key signature of one sharp. The subsequent staves in the first column also begin with a treble clef and a key signature of one sharp. The staves in the second column begin with a bass clef and a key signature of one sharp. The notation is dense and complex, with many notes and rests. The page is numbered 613, 614, 615, and 616 at the top.

617 618 619 620

This musical score consists of 15 staves, each with a key signature of one sharp (F#). The notation is organized into four measures, labeled 617, 618, 619, and 620 at the top. Measures 617 and 619 contain whole rests for the first four staves. Measures 618 and 620 feature a melodic line in the fourth staff, starting with a quarter rest followed by an eighth-note triplet (G4, A4, B4) and a quarter note (C5). The fifth staff through the eleventh staff contain various rhythmic patterns, including eighth-note triplets and quarter notes. The twelfth and thirteenth staves are bass staves with eighth-note and quarter-note patterns. The fourteenth staff is a bass staff with a quarter-note triplet (G3, F#3, E3) and a quarter note (D3). The fifteenth staff is a treble staff with a quarter-note triplet (G4, A4, B4) and a quarter note (C5).

621 622 623 624

This image shows a page of musical notation for a 16-part setting, likely a fugue or a similar contrapuntal work. The notation is arranged in four systems, each containing four staves. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 4/4. The measures are numbered 621, 622, 623, and 624 at the top of each system. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and bar lines, indicating a complex polyphonic texture. The first four staves in each system appear to be the original voices, while the subsequent staves are likely imitations or variations of the same material.

625 626 627 628

The image displays a musical score for measures 625 through 628. The score is written on 16 staves, organized into four systems of four staves each. The first four staves (measures 625-628) feature a complex melodic line with eighth and sixteenth notes, often beamed together. The remaining staves (measures 625-628) provide harmonic support with various note values, including quarter, eighth, and sixteenth notes, as well as rests. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 7/8. The notation includes various musical symbols such as clefs, key signatures, time signatures, note heads, stems, beams, and rests.

629 630 631 632

This musical score consists of 16 staves arranged in two systems of eight staves each. The first system covers measures 629 to 631, and the second system covers measures 632 to 634. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 3/4. The notation includes various musical symbols such as eighth notes, sixteenth notes, and rests. The score is written for a multi-instrument ensemble, with the first system featuring a variety of melodic and harmonic parts, and the second system showing more complex rhythmic patterns and textures.

633 634 635 636

This musical score consists of 12 staves arranged in two systems of six staves each. The first system covers measures 633 to 635, and the second system covers measure 636. The music is written in treble and bass clefs with a key signature of one sharp (F#). The notation includes various rhythmic values such as eighth, sixteenth, and thirty-second notes, as well as rests. The score shows a complex, multi-layered texture with many moving lines across the staves.

637 638 639 640

This musical score consists of 14 staves, with measures 637 through 640. The music is written in a key with one sharp (F#) and a 7/8 time signature. Measures 637 and 638 are marked with a '7' above the staff, indicating a 7/8 time signature. Measures 639 and 640 are marked with a '4' above the staff, indicating a 4/8 time signature. The notation includes various note values, rests, and accidentals, with some notes beamed together in groups. The staves are arranged in a single system, with measures 637 and 638 each spanning two staves, and measures 639 and 640 each spanning two staves.

641 642 643 644

This musical score consists of 14 staves, each with a key signature of one sharp (F#). The notation is organized into four measures, labeled 641, 642, 643, and 644 at the top. Measures 641 and 642 are each divided into two systems of seven staves. Measures 643 and 644 are each divided into two systems of four staves. The notation includes various rhythmic values such as eighth, sixteenth, and thirty-second notes, as well as rests and bar lines. The overall structure suggests a complex, multi-voice or multi-instrumental piece.

645 646 647 648

This musical score consists of 14 staves, with the first four in treble clef and the remaining ten in bass clef. The key signature is one sharp (F#). The notation includes various rhythmic values such as eighth, sixteenth, and thirty-second notes, as well as rests. Measures 645 and 646 are relatively simple, while measures 647 and 648 feature more complex, dense passages with many beamed notes. The score is divided into four measures by vertical bar lines.

649 650 651 652

The image displays a page of musical notation, likely a score for a piano piece, spanning measures 649 to 652. The notation is written on 15 staves, organized into four measures. Measures 649 and 650 are in treble clef, while measures 651 and 652 are in bass clef. The key signature is one sharp (F#). The notation includes various rhythmic values, including eighth and sixteenth notes, and rests. The score is written in a standard musical notation style, with notes, stems, and beams clearly visible. The measures are numbered 649, 650, 651, and 652 at the top of the page.

653 654 655 656

This musical score page contains measures 653 to 656. It is written for a 12-part ensemble, with four systems of three staves each. The first system includes a bass staff, while the others are all treble staves. The key signature is one sharp (F#). The notation is highly rhythmic, featuring many beamed sixteenth and thirty-second notes, and frequent rests. The measures are numbered 653, 654, 655, and 656 at the top of the page.

657 658 659 660

This musical score is for a 12-part ensemble, consisting of six staves in the upper system and six in the lower system. All staves are in the key of D major, indicated by two sharps (F# and C#). The notation is as follows:

- Staff 1 (Top):** Features a complex, rapid melodic line with many beamed sixteenth and thirty-second notes. Measure numbers 657, 658, 659, and 660 are printed above the first four measures.
- Staff 2:** Continues the rapid melodic pattern of the first staff.
- Staff 3:** Continues the rapid melodic pattern of the first staff.
- Staff 4:** Continues the rapid melodic pattern of the first staff.
- Staff 5:** Features a slower, more melodic line with quarter and eighth notes.
- Staff 6:** Features a slower, more melodic line with quarter and eighth notes.
- Staff 7:** Features a slower, more melodic line with quarter and eighth notes.
- Staff 8:** Features a slower, more melodic line with quarter and eighth notes.
- Staff 9:** Features a slower, more melodic line with quarter and eighth notes.
- Staff 10:** Features a slower, more melodic line with quarter and eighth notes.
- Staff 11:** Features a slower, more melodic line with quarter and eighth notes.
- Staff 12 (Bottom):** Features a slower, more melodic line with quarter and eighth notes.

661 662 663 664

This image shows a page of musical notation, likely a page from a choral or instrumental score. The page contains 16 staves, arranged in two columns of eight. The notation is in G major (one sharp) and 4/4 time. The measures are numbered 661, 662, 663, and 664 at the top of the first four staves. The notation includes various rhythmic values, including eighth and sixteenth notes, and rests. The staves are numbered 1 through 16 from top to bottom. The notation is written in black ink on a white background.

665 666 667 668

This musical score consists of 16 staves arranged in two groups of eight. The first group of eight staves (measures 665-667) is in treble clef, and the second group (measures 668-671) is in bass clef. The key signature is one sharp (F#). The time signature is 7/8. The notation includes various rhythmic values such as eighth, sixteenth, and thirty-second notes, as well as rests. The score is divided into four measures, with measure numbers 665, 666, 667, and 668 indicated at the top. The notation is complex, featuring many beamed notes and rests.

669 670 671 672

This musical score consists of 16 staves arranged in two systems of eight staves each. The first system (measures 669-671) features a complex texture with multiple melodic lines in the upper staves and a more active bass line. The second system (measures 672-674) shows a continuation of the themes, with some staves becoming more active while others provide harmonic support. The notation includes various note values, rests, and accidentals, all within a key signature of one sharp (F#).

673 674 675 676

The image displays a page of musical notation for a 12-part ensemble. The notation is organized into four measures, with measure numbers 673, 674, 675, and 676 indicated at the top. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 7/8. The notation includes various rhythmic patterns, rests, and melodic lines across the 12 staves. The first four staves (1-4) feature a complex, fast-moving melodic line in the treble clef, while the remaining eight staves (5-12) feature a more rhythmic, bass-line-like pattern in the bass clef. The notation is written in a standard musical notation style, with notes, rests, and bar lines clearly visible.

677 678 679 680

This musical score consists of 14 staves arranged in two systems of seven staves each. The first system (measures 677-680) features a complex texture with multiple melodic lines in the upper staves and a more rhythmic, accompanimental texture in the lower staves. The second system (measures 681-684) continues the piece with similar textures. The notation includes various note values, rests, and bar lines. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 4/4. The measures are numbered 677, 678, 679, and 680 at the top of the first system.

681 682 683 684

This musical score consists of 14 staves arranged in two systems of seven staves each. The first system (measures 681-683) features a complex texture with multiple voices. The top staff has a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The subsequent staves in the system also have treble clefs, while the bottom staff has a bass clef. The second system (measures 684-685) continues the texture, with the top staff in treble clef and the bottom staff in bass clef. The notation includes various note values, rests, and dynamic markings, typical of a classical or romantic era manuscript.

685 686 687 688

The image displays a page of musical notation for a 12-part ensemble. The notation is arranged in 12 staves, with the first six staves using treble clefs and the last six using bass clefs. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 7/8. The notation includes various rhythmic patterns, including sixteenth and thirty-second notes, and rests. Measure numbers 685, 686, 687, and 688 are indicated at the top of the first four measures. The notation is complex, with many notes and rests, and some measures contain multiple beamed notes.

689 690 691 692

This image shows a page of musical notation, likely a score for a piece of music. The page is divided into four measures, labeled 689, 690, 691, and 692 at the top. Each measure contains multiple staves of music. The notation includes treble and bass clefs, a key signature of one sharp (F#), and various musical notes and rests. The music appears to be a complex, multi-part setting, possibly for a choir or a large instrumental ensemble. The notation is dense, with many notes and rests, and the staves are arranged in a vertical column. The measures are separated by vertical bar lines, and the page is numbered at the top.

693 694 695 696

This musical score page contains measures 693 through 696. The music is written for a 12-staff ensemble, consisting of six treble clef staves and six bass clef staves, all in the key of D major (indicated by two sharps). The notation includes a variety of rhythmic patterns: sixteenth-note runs, eighth-note chords, and quarter-note figures. Some staves feature rests, particularly in measures 694 and 695. The score is organized into four measures, with measure numbers 693, 694, 695, and 696 printed above the first staff of each measure. The notation is clear and professional, typical of a printed musical score.

697

698

699

700

This musical score page contains measures 697 through 700. It features 14 staves, with measures 697 and 698 having four staves each, and measures 699 and 700 having six staves each. The music is written in treble and bass clefs with a key signature of one sharp (F#). Measures 697 and 698 are primarily rests, while measures 699 and 700 contain complex melodic and harmonic passages with various note values, including eighth and sixteenth notes, and rests.

701 702 703 704

This musical score consists of 14 staves, organized into four systems of four staves each. The first system (measures 701-704) features a variety of rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests. The second system (measures 705-708) continues with similar rhythmic complexity. The third system (measures 709-712) shows a more consistent rhythmic pattern with eighth notes and rests. The fourth system (measures 713-716) features a steady eighth-note accompaniment. The score is written in a key with one sharp (F#) and a common time signature (C). The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and bar lines.

705 706 707 708

This musical score consists of 16 staves, organized into four systems of four staves each. The first system (measures 705-706) features a complex texture with rapid sixteenth-note passages in the upper staves and more rhythmic, eighth-note patterns in the lower staves. The second system (measures 707-708) continues this texture, with the upper staves maintaining their rapid runs and the lower staves providing a steady rhythmic accompaniment. The notation includes various note values, rests, and bar lines, all set against a background of a key signature with one sharp (F#).

709 710 711 712

This musical score page contains 16 staves of music, organized into four systems of four staves each. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 7/8. The measures are numbered 709, 710, 711, and 712 at the top. The notation includes various musical symbols such as treble and bass clefs, key signatures, time signatures, and a variety of note values including eighth, sixteenth, and thirty-second notes, as well as rests and bar lines. The music is written in a standard musical notation style with a clear layout and consistent spacing.

713 714 715 716

This musical score is for a 16-part ensemble, likely a chamber group or a small orchestra. It consists of 16 staves, arranged in two columns of eight. The first four staves in each column are in treble clef, and the last four are in bass clef. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 7/8. The notation is divided into four measures by vertical bar lines. Measure 1 starts with a repeat sign. Measure 2 contains various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes. Measure 3 features more complex rhythmic figures, including triplets and sixteenth-note runs. Measure 4 concludes with a repeat sign. The notation is dense and detailed, with many notes and rests. The page number 713 is at the top left, and the measure numbers 713, 714, 715, and 716 are at the top of each measure.

717 718 719 720

This musical score page contains measures 717 through 720. It features 15 staves, with the first 12 staves grouped in pairs (treble and bass clef) and the last three staves as single treble clef staves. The key signature is one sharp (F#). The time signature is 7/8. The notation includes various rhythmic values such as eighth, sixteenth, and thirty-second notes, as well as rests and repeat signs. The music is written in a complex, multi-measure format, with some measures containing multiple staves of music.

721 722 723 724

This musical score is for a 12-part ensemble, likely a chamber group or a small orchestra. It consists of 12 staves, each with a unique melodic line. The notation is written in a key signature of one sharp (F#) and a 7/8 time signature. The score is divided into four measures, labeled 721, 722, 723, and 724. The notation includes various rhythmic patterns, rests, and melodic lines. The first three measures show a complex interplay of notes and rests, while the fourth measure features a more unified melodic line across all parts. The notation is clear and legible, with a focus on the rhythmic and melodic development of the ensemble.

725 726 727 728

This musical score page contains measures 725 through 728. It is written for a 12-part ensemble, consisting of six staves in the upper system and six in the lower system. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 7/8. The notation is as follows:

- Measure 725:** The top staff begins with a treble clef and a sharp key signature. It contains a series of eighth and sixteenth notes. The lower staves feature a mix of eighth, sixteenth, and quarter notes, with some rests.
- Measure 726:** Similar to the previous measure, it continues the melodic and harmonic patterns across the ensemble.
- Measure 727:** The patterns continue, with some staves showing more complex rhythmic figures.
- Measure 728:** The final measure on the page, concluding the sequence with various note values and rests across all parts.

729 730 731 732

This musical score is for a 12-part ensemble, likely a string quartet or a small chamber group, arranged in four systems of three staves each. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 7/8. The notation is dense, featuring a variety of rhythmic patterns including eighth and sixteenth notes, as well as rests. The first system includes measure numbers 729, 730, 731, and 732. The notation is written in a standard musical notation style with a key signature of one sharp (F#) and a time signature of 7/8. The music is divided into four systems, each containing three staves. The notation includes various rhythmic patterns, such as eighth and sixteenth notes, and rests. The first system includes measure numbers 729, 730, 731, and 732. The notation is written in a standard musical notation style with a key signature of one sharp (F#) and a time signature of 7/8. The music is divided into four systems, each containing three staves. The notation includes various rhythmic patterns, such as eighth and sixteenth notes, and rests. The first system includes measure numbers 729, 730, 731, and 732.

733 734 735 736

This page of musical notation is for a 12-part choir, with measures 733 through 736. The music is written in G major (one sharp) and 4/4 time. The notation is organized into four systems, each containing three staves. The first system (measures 733-736) features a complex, rhythmic melody in the upper voices, with many sixteenth and thirty-second notes. The lower voices provide a steady harmonic accompaniment, often using quarter and eighth notes. The second system (measures 737-740) continues the melodic development, with some voices moving to a more active, eighth-note pattern. The third system (measures 741-744) shows a change in texture, with some voices playing longer notes while others continue with moving lines. The fourth system (measures 745-748) concludes the page with a final cadence, featuring sustained notes in the lower voices and a final melodic flourish in the upper parts.

737 738 739 740

This page of musical notation features a 12-part ensemble, with six staves in the upper system and six in the lower system. The music is written in treble and bass clefs with a key signature of one sharp (F#). Measures 737 through 740 are indicated at the top. The notation includes a variety of rhythmic patterns, such as eighth and sixteenth notes, and rests. Some notes are marked with a flat (b). The overall texture is dense and rhythmic, typical of a complex instrumental or vocal ensemble score.

741 742 743 744

This musical score page contains measures 741 through 744. The music is written for a large ensemble, consisting of 15 staves. Measures 741 and 742 are marked with a long horizontal brace spanning across them. The notation includes various musical symbols such as treble and bass clefs, a key signature of one sharp (F#), and a variety of note values including eighth, sixteenth, and thirty-second notes, as well as rests. The score is organized into four measures, with measure numbers 741, 742, 743, and 744 placed above the first staff of each respective measure.

745 746 747 748

This musical score page contains measures 745 through 748. The first four measures (745-748) are written in treble clef with a key signature of one sharp (F#). Measures 745 and 746 feature a complex, fast-moving melodic line with many beamed sixteenth and thirty-second notes. Measures 747 and 748 continue this melodic pattern. The remaining measures (749-752) are written in bass clef with the same key signature. Each of these measures begins with a single eighth note followed by a quarter rest, and then the staff remains empty for the rest of the measure. The notation is arranged in four systems, each containing four staves.

749 750 751 752

This musical score page contains measures 749 through 752. The music is written for a 12-part ensemble, consisting of six staves in the upper system and six in the lower system. The upper system includes four treble clefs and two bass clefs, while the lower system includes two treble clefs and four bass clefs. All staves are in the key of D major, indicated by two sharps (F# and C#). The time signature is 7/8. Measures 749 and 750 feature a melodic line in the first treble staff, with other parts providing harmonic support. Measures 751 and 752 continue this melodic development, with more complex rhythmic patterns and cross-staffing between the upper and lower systems. The notation includes various note values, rests, and dynamic markings.

753 754 755 756

This musical score consists of 16 staves arranged in four systems of four staves each. The first four staves (systems 1-4) contain dense, continuous sixteenth-note passages in treble clef, all in the key of D major. Measures 753, 754, 755, and 756 are labeled above the first staff of each system. The remaining 12 staves (systems 5-8) contain rests in the first measure of each system, followed by empty staves in the subsequent measures. The first staff of each system in the lower half begins with a single eighth note followed by a rest for the remainder of the measure.

757 758 759 760

This musical score consists of 15 staves arranged in three systems of five. The key signature is one sharp (F#). Measures 757 and 758 are marked with a common time signature 'C'. Measures 759 and 760 are marked with a 7/8 time signature. The notation includes various musical symbols such as treble and bass clefs, whole, half, quarter, eighth, and sixteenth notes, rests, and beams. The score shows a progression of musical ideas across the measures, with some staves featuring more complex rhythmic patterns and others providing harmonic support.

761 762 763 764

This musical score consists of 16 staves arranged in two groups of eight. The first group of eight staves (measures 761-764) is in treble clef with a key signature of one sharp (F#). Measures 761 and 762 feature complex, fast-moving melodic lines in the upper staves, while measures 763 and 764 show a more sparse arrangement with rests in the upper staves and active lines in the lower staves. The second group of eight staves (measures 765-768) is in bass clef with a key signature of one sharp (F#). Measures 765 and 766 show active lines in the lower staves, while measures 767 and 768 show a more sparse arrangement with rests in the lower staves and active lines in the upper staves. The score is written in a standard musical notation style with notes, rests, and bar lines.

765 766 767 768

This musical score consists of 16 staves arranged in four systems of four staves each. The first four staves (measures 1-4) are in treble clef, and the last four staves (measures 5-8) are in bass clef. The key signature is one sharp (F#). The time signature is 7/8. Measures 765 and 766 feature complex, fast-moving melodic lines in the first four staves, while measures 767 and 768 show a more active bass line in the last four staves. The notation includes various note values, rests, and dynamic markings.

769 770 771 772

This musical score consists of 16 staves arranged in four systems of four staves each. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 7/8. Measures 769 and 771 feature complex, rapid sixteenth-note passages in the upper staves. Measures 770 and 772 are characterized by more rhythmic, eighth-note patterns in the lower staves. The notation includes various note values, rests, and bar lines to delineate the measures.

773 774 775 776

This page of musical notation contains measures 773 through 776. The music is written in a key signature of one sharp (F#) and a 3/4 time signature. The notation is organized into four measures, each labeled with its measure number at the top. Each measure contains multiple staves of music. The first three staves in each measure are in treble clef, and the last two are in bass clef. The notation includes various musical symbols such as eighth notes, sixteenth notes, and rests. The music appears to be a complex, multi-staff composition, possibly for a string ensemble or a large band. The notation is dense, with many notes and rests, and the staves are closely spaced. The overall style is that of a traditional musical score, with clear notation and a structured layout.

777 778 779 780

This musical score consists of 16 staves arranged in an 8-measure system. Measures 777 and 779 are marked with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). Measures 778 and 780 are marked with a bass clef and a key signature of one sharp (F#). The notation includes various rhythmic values such as eighth, sixteenth, and thirty-second notes, as well as rests. The music is organized into four measures, each containing four staves. The notation is dense, with many beamed notes and rests, suggesting a complex rhythmic pattern. The overall structure is a 4-measure system, with each measure containing four staves.

781 782 783 784

The image displays a page of musical notation, likely from a piano score, spanning measures 781 to 784. The key signature is G major (one sharp, F#) and the time signature is 3/4. The notation is arranged in a system of 16 staves, organized into four groups of four staves each. The first group (staves 1-4) contains dense, rapid sixteenth-note passages in the upper register. The second group (staves 5-8) continues with similar dense textures, though with some variation in note values. The third group (staves 9-12) shows a more relaxed texture with eighth and sixteenth notes. The fourth group (staves 13-16) features a steady accompaniment pattern with eighth and sixteenth notes. Measure 784 is a notable change, showing a more spaced-out melody in the upper staves compared to the preceding measures.

785 786 787 788

This musical score page contains measures 785 through 788. It features 15 staves, with measures 785 and 786 in treble clef and measures 787 and 788 in bass clef. The key signature is one sharp (F#). The notation includes various rhythmic values such as eighth, sixteenth, and thirty-second notes, as well as rests and ties. The music is organized into four measures, each containing multiple staves of music.

789 790 791 792

This image shows a page of musical notation for a piano piece, covering measures 789 through 792. The music is written in G major (one sharp) and 4/4 time. The score consists of 14 staves, with the first 12 staves grouped into two systems of six staves each. The notation includes various melodic lines, some with triplets, and a bass line with occasional rests. The measures are numbered 789, 790, 791, and 792 at the top of the first four staves in each system.

793 794 795 796

This musical score page contains measures 793 through 796. The music is written in G major (one sharp) and 7/8 time. Measures 793 and 794 feature a complex texture with multiple staves, including a prominent sixteenth-note melody in the upper staves. Measures 795 and 796 show a transition to a more melodic and harmonic texture, with fewer staves and more distinct note values. The notation includes various note values, rests, and bar lines, all rendered in black ink on a white background.

797 798 799 800

This musical score page contains measures 797 through 800. It features 15 staves, with measures 797 and 799 in treble clef and measures 798 and 800 in bass clef. The key signature is one sharp (F#). Measures 797 and 799 contain a single half note, while measures 798 and 800 contain a full measure of music. The notation includes various note values, rests, and phrasing slurs.

801 802 803 804

This musical score consists of 14 staves, with the first four in treble clef and the remaining ten in bass clef. The key signature is one sharp (F#). Measures 801 and 802 feature a complex texture with multiple voices playing sixteenth-note patterns. In measure 803, the upper staves have rests while the lower staves continue with rhythmic figures. Measure 804 shows a more unified texture with various voices playing eighth and sixteenth notes. The score is divided into four measures by vertical bar lines, with measure numbers 801, 802, 803, and 804 printed above the first four staves.

805 806 807 808

This musical score page contains measures 805 through 808. The music is written for a 12-part ensemble, consisting of six staves in the upper system and six in the lower system. The upper system features four staves in treble clef and two in bass clef, all with a key signature of one sharp (F#). The lower system features four staves in bass clef and two in treble clef, also with a key signature of one sharp. Measures 805 and 806 show dense, fast-moving melodic lines in the upper staves, while measures 807 and 808 show a more sparse texture with many staves containing rests. The notation includes various note values, rests, and repeat signs at the end of each measure.

809 810 811 812

This musical score is written for a piano in G major, indicated by the key signature of one sharp (F#). The time signature is 7/8, which is unusual for piano music. The score consists of 16 staves, organized into two systems of eight staves each. The first system (measures 809-810) features a complex texture with multiple voices. The first four staves contain rapid, ascending and descending sixteenth-note runs. The fifth and sixth staves have a more melodic, stepwise motion. The seventh and eighth staves provide a harmonic foundation with sustained notes and some movement. The second system (measures 811-812) continues this texture. Measures 811 and 812 show variations in the rapid runs and the harmonic support, with some staves featuring more active melodic lines. The notation includes various note values (eighth, sixteenth, and dotted notes), rests, and dynamic markings such as 'f' (forte) and 'p' (piano).

813 814 815 816

This musical score consists of 12 staves arranged in two systems of six staves each. The key signature is one sharp (F#). Measures 813 and 815 feature complex, fast-moving melodic lines in the upper staves, while measures 814 and 816 are characterized by more static, sustained notes in the same positions. The lower staves across all measures provide a harmonic foundation with sustained notes and rhythmic patterns. The notation includes various note values, rests, and dynamic markings.

817 818 819 820

This musical score consists of 12 staves, organized into two systems of six staves each. The first system (staves 1-6) contains measures 817 and 818. The second system (staves 7-12) contains measures 819 and 820. The music is written in treble and bass clefs with a key signature of one sharp (F#). Measures 817 and 819 feature complex, fast-moving melodic lines in the upper staves, while measures 818 and 820 are characterized by sustained chords and slower-moving lines in the lower staves. The notation includes various note values, rests, and dynamic markings.

821 822 823 824

This musical score consists of 12 staves arranged in two systems of six staves each. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 7/8. The notation includes various rhythmic patterns such as eighth and sixteenth notes, rests, and dotted notes. The first system (measures 821-824) features complex rhythmic figures in the upper staves and simpler patterns in the lower staves. The second system continues these patterns, with some staves showing more active melodic lines. The score is divided into four measures, each labeled with its measure number at the top.

825 826 827 828

This musical score consists of 12 staves arranged in two systems of six staves each. The first system (measures 825-826) features a complex texture with multiple voices. Measures 825 and 826 show dense, fast-moving passages in the upper staves, while the lower staves provide a more stable harmonic foundation with slower-moving lines. The second system (measures 827-828) continues this texture, with measures 827 and 828 showing further development of the melodic and harmonic ideas. The notation includes various note values, rests, and bar lines, indicating a complex rhythmic structure. The key signature is one sharp (F#).

829 830 831 832

This musical score consists of 12 staves, organized into two systems of six staves each. The first system (staves 1-6) contains measures 829 through 832. The second system (staves 7-12) contains measures 833 through 836. The music is written in treble and bass clefs with a key signature of one sharp (F#). Measures 829 and 830 feature complex, fast-moving melodic lines in the upper staves, while measures 831 and 832 show a more rhythmic, syncopated pattern. The lower staves provide a steady harmonic and rhythmic foundation with various note values and rests.

833 834 835 836

This musical score consists of 12 staves arranged in two systems of six staves each. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 7/8. The first system (measures 833-836) features a complex texture with multiple voices. The top four staves of each system contain rapid sixteenth-note passages, while the bottom two staves provide a more rhythmic accompaniment with eighth and quarter notes. The second system continues the musical ideas from the first, with similar melodic and rhythmic patterns. The notation includes various note values, rests, and bar lines to delineate the measures.

837 838 839 840

This musical score consists of 16 staves arranged in four systems of four staves each. The key signature is one sharp (F#). Measures 837, 838, and 839 are marked at the top of the first staff in each system. Measure 840 is marked at the top of the first staff in the fourth system. The notation includes various rhythmic values such as eighth, sixteenth, and thirty-second notes, as well as rests. The music is written in a complex, multi-measure format, likely for a large ensemble or orchestra.

841 842 843 844

This musical score consists of 16 staves arranged in four systems of four staves each. The first system (measures 841-844) features a vocal line with a melodic motif of eighth notes and a half note, followed by a quarter rest. The second system (measures 845-848) continues the vocal line with a similar motif. The third system (measures 849-852) features a vocal line with a melodic motif of eighth notes and a half note, followed by a quarter rest. The fourth system (measures 853-856) continues the vocal line with a similar motif. The fifth system (measures 857-860) features a vocal line with a melodic motif of eighth notes and a half note, followed by a quarter rest. The sixth system (measures 861-864) continues the vocal line with a similar motif. The seventh system (measures 865-868) features a vocal line with a melodic motif of eighth notes and a half note, followed by a quarter rest. The eighth system (measures 869-872) continues the vocal line with a similar motif. The ninth system (measures 873-876) features a vocal line with a melodic motif of eighth notes and a half note, followed by a quarter rest. The tenth system (measures 877-880) continues the vocal line with a similar motif. The eleventh system (measures 881-884) features a vocal line with a melodic motif of eighth notes and a half note, followed by a quarter rest. The twelfth system (measures 885-888) continues the vocal line with a similar motif. The thirteenth system (measures 889-892) features a vocal line with a melodic motif of eighth notes and a half note, followed by a quarter rest. The fourteenth system (measures 893-896) continues the vocal line with a similar motif. The fifteenth system (measures 897-900) features a vocal line with a melodic motif of eighth notes and a half note, followed by a quarter rest. The sixteenth system (measures 901-904) continues the vocal line with a similar motif.

845 846 847 848

This musical score consists of 16 staves arranged in four systems of four staves each. The first system (measures 845-848) features a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 4/4 time signature. Measures 845 and 846 contain complex, multi-measure rests in the first staff, while measures 847 and 848 contain similar rests in the first staff. The second system (measures 849-852) continues the complex, multi-measure rests in the first staff. The third system (measures 853-856) features a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 4/4 time signature. Measures 853 and 854 contain complex, multi-measure rests in the first staff, while measures 855 and 856 contain similar rests in the first staff. The fourth system (measures 857-860) features a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 4/4 time signature. Measures 857 and 858 contain complex, multi-measure rests in the first staff, while measures 859 and 860 contain similar rests in the first staff.

849 850 851 852

This musical score consists of 16 staves arranged in four systems of four staves each. The first four staves are in treble clef with a key signature of one sharp (F#). The remaining twelve staves are in bass clef with a key signature of one sharp (F#). The score is divided into four measures, labeled 849, 850, 851, and 852 at the top. Measure 849 contains a series of eighth and sixteenth notes across all staves. Measure 850 continues the melodic lines. Measure 851 features a prominent whole rest on the top staff, while the other staves continue with their respective parts. Measure 852 concludes the sequence with various note values and rests. The notation includes stems, beams, and note heads, with some staves showing ledger lines for notes above or below the staff.

This musical score is for the song "The Rose Tree" in G major (one sharp). It is a 12-measure piece, divided into four measures of three measures each. The score is written for a piano and voice. The piano part consists of a right-hand melody and a left-hand accompaniment. The right-hand melody is a simple, catchy tune that repeats the title "The Rose Tree" in a stylized manner. The left-hand accompaniment provides a steady, rhythmic foundation. The voice part is a simple melody that follows the piano's right-hand melody. The score is written in a clear, legible style, with a key signature of one sharp and a common time signature.

857 858 859 860

This musical score consists of 14 staves arranged in two systems of seven staves each. The first system contains measures 857 through 860. The key signature is one sharp (F#). The notation includes various musical symbols such as treble and bass clefs, eighth and sixteenth notes, rests, and bar lines. The music is written in a style typical of a piano or organ accompaniment, with multiple voices or parts on each staff. The notation is clear and legible, with standard musical symbols and clefs.

861 862 863 864

This musical score consists of 12 staves arranged in three systems of four staves each. The key signature is one sharp (F#). The first system (measures 861-864) features a complex texture with multiple voices. The top staff in each system has a melodic line with eighth and sixteenth notes. The second and third staves have similar rhythmic patterns. The fourth staff in each system has a more active, rhythmic line. The second system continues this texture. The third system shows a change in the lower staves, with the fourth staff having a more melodic line. The fourth system concludes the passage with a final melodic line in the top staff and a more active line in the fourth staff.

865 866 867 868

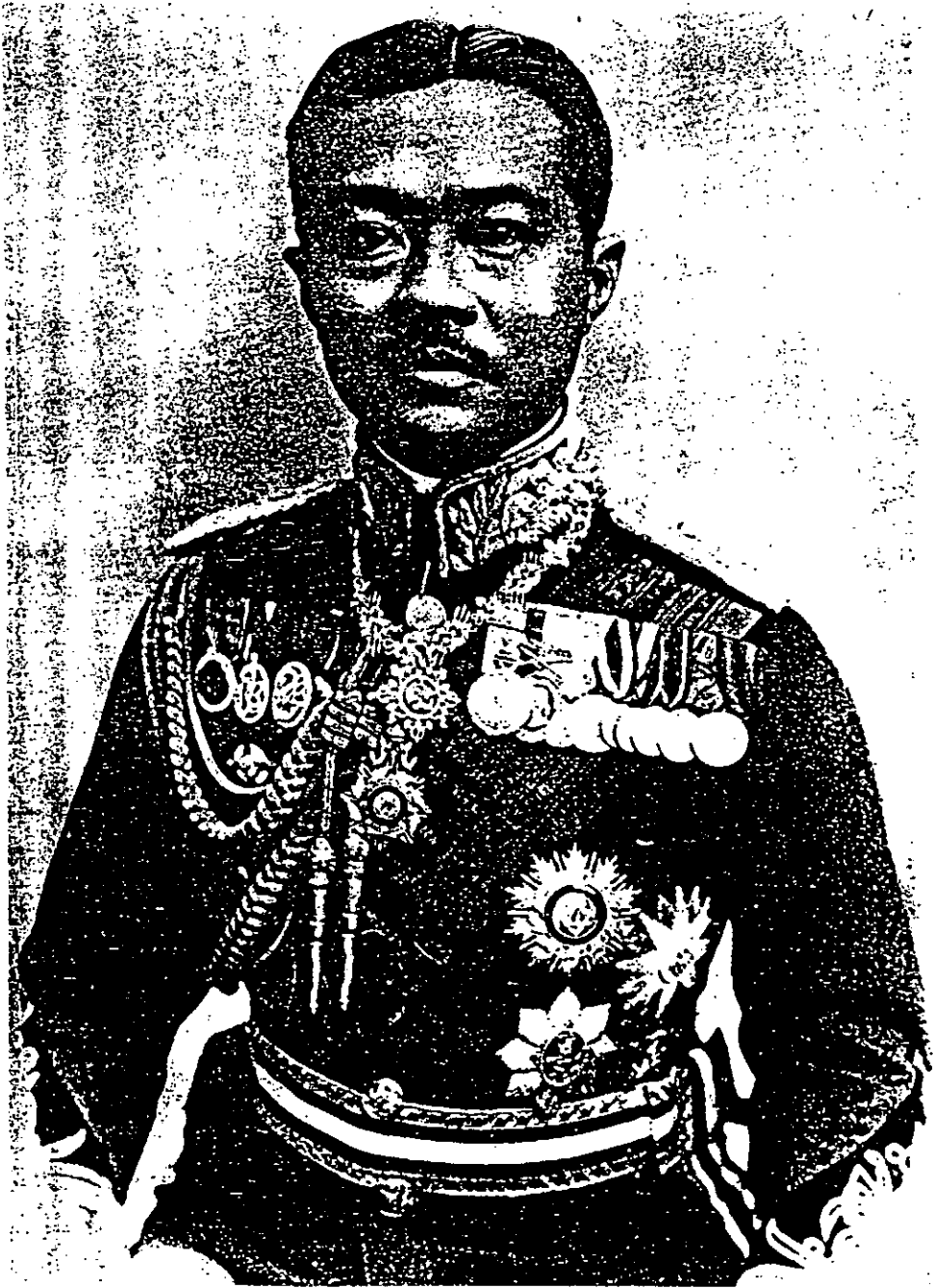
This musical score consists of 12 staves arranged in two systems of six staves each. The first system (measures 865-867) features a complex texture with multiple voices or instruments. The top four staves of the first system contain dense, rapid sixteenth-note passages. The bottom two staves of the first system have a more rhythmic, eighth-note pattern. The second system (measures 868-869) shows a change in texture, with the top four staves continuing the rapid sixteenth-note patterns, while the bottom two staves play a slower, more melodic line. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 7/8. The measures are numbered 865, 866, 867, and 868 at the top of the first system.

889

This musical score consists of 12 staves, organized into six systems of two staves each. The first system (staves 1-2) begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a common time signature (C). The first staff of this system contains a measure with a whole note G4 (G4) and a whole rest. The second staff contains a measure with a whole note F#4 (F#4) and a whole rest. The second system (staves 3-4) continues with the same pattern: the first staff has a whole note G4 and a whole rest, and the second staff has a whole note F#4 and a whole rest. The third system (staves 5-6) also follows this pattern: the first staff has a whole note G4 and a whole rest, and the second staff has a whole note F#4 and a whole rest. The fourth system (staves 7-8) continues with the same pattern: the first staff has a whole note G4 and a whole rest, and the second staff has a whole note F#4 and a whole rest. The fifth system (staves 9-10) continues with the same pattern: the first staff has a whole note G4 and a whole rest, and the second staff has a whole note F#4 and a whole rest. The sixth system (staves 11-12) continues with the same pattern: the first staff has a whole note G4 and a whole rest, and the second staff has a whole note F#4 and a whole rest.

ภาคผนวก ข

ภาพสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์
กรมพระนครสวรรค์วรพินิต

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายวัฒนา ชื่อสกุล ศรีสมบัติ

เกิด วันที่ 22 เดือน พฤศจิกายน

สถานที่เกิด

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

พุทธศักราช 2497

อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

บ้านเลขที่ 212 / 114 หมู่ 6 ตำบลบางกระสอ

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

อาจารย์ ระดับ 6

โรงเรียน สาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) สุขุมวิท 23

เขตพระโขนง กรุงเทพฯ 10100

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2513 มัธยมศึกษา (ม.ศ. 3) จากโรงเรียนศรีบุญยานนท์

พ.ศ. 2517 ป.กศ. สูง (วิชาเอกสังคมศึกษา วิชาโทศิลปศึกษา) จาก

วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

พ.ศ. 2524 ค.บ. (วิชาเอกดนตรีศึกษา) จากวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

พ.ศ. 2540 ศศ.ม (มานุษยวิทยาคหวิทยา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร